

כי שקד אני על דברי לעשתו פ
 13 ויהי דבר יהוה אלי שנית לאמר מה
 אתה ראה ואמר סיר נפוח אני ראה ופניו
 מפני צפונה 14 ויאמר יהוה אלי מצפון
 תפתח הרעה על כל ישבי הארץ 15 כי
 הנני קרא לכל משפחות ממלכות צפונה
 נאם יהוה ובאו ונתנו איש כסאו פתח
 שערי ירושלם ועל כל חומתיה סביב ועל
 כל ערי יהודה 16 ודברתי משפטי אותם
 על כל רעתם אשר עזבוני ויקטרו
 לאלהים אחרים וישתחוו למעשי
 ידיהם 17 ואתה תאזר מתניך וקמת
 ודברת אליהם את כל אשר אנכי אצוך
 אל תחת מפניהם פן אחתך
 לפניהם 18 ואני הנה נתתיך היום לעיר
 מבצר ולעמוד ברזל ולחמות נחשת על
 כל הארץ למלכי יהודה לשריה לכהניה
 ולעם הארץ 19 ונלחמו אליך ולא יוכלו לך
 כי אתך אני נאם יהוה להצילך פ

2 ויהי דבר יהוה אלי לאמר 2 הלך
 וקראת באזני^c ירושלם לאמר כה אמר
 יהוה זכרתי לך חסד נעורידך אהבת
 כלולתיך לכתך אחרי במדבר בארץ לא
 זרועה 3 קדש ישראל ליהוה ראשית
 תבואתה^q כל אכליו יאשמו רעה תבא

c We read one or more accents in L differently than BHS. Often this notation indicates a typographical error in BHS.

q We have abandoned or added a ketib/qere relative to BHS. In doing this we agree with L against BHS.

Jeremiah

ירמיה

1 דברי ירמיהו בן חלקיהו מן הכהנים
 אשר בענתות בארץ בנימן² אשר היה
 דבר יהוה אליו בימי יאשיהו בן אמון מלך
 יהודה בשלש עשרה שנה למלכו³ ויהי
 בימי יהויקים בן יאשיהו מלך יהודה עד
 תם עשתי עשרה שנה לצדקיהו בן
 יאשיהו מלך יהודה עד גלות ירושלם
 בחדש החמישי^ס 4 ויהי דבר יהוה
 אלי לאמר⁵ בטרם אצורד^{אצורד} אצרך בבטן
 ידעתך ובטרם תצא מרחם הקדשתך
 נביא לגוים נתתיך⁶ ואמר אהה אדני
 יהוה הנה לא ידעתי דבר¹ כי נער אנכי פ
 7 ויאמר יהוה אלי אל תאמר נער אנכי כי
 על כל אשר אשלחך תלך ואת כל אשר
 אצוך תדבר⁸ אל תירא מפניהם כי אתך
 אני להצלך נאם יהוה⁹ וישלח יהוה את
 ידו ויגע על פי ויאמר יהוה אלי הנה נתתי
 דברי בפוך¹⁰ ראה הפקדתך היום הזה
 על הגוים ועל הממלכות לנתוש ולנתוץ
 ולהאביד ולהרוס לבנות ולנטוע פ
 11 ויהי דבר יהוה אלי לאמר מה אתה
 ראה ירמיהו ואמר מקל שקד אני
 ראה¹² ויאמר יהוה אלי היטבת לראות

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

בדרך¹⁸ ועתה מה לך לדרך מצרים
 לשתות מי שחור ומה לך לדרך אשור
 לשתות מי נהר¹⁹ תיסרך רעתך
 ומשבותיך תוכחך ודעי וראי כי רע ומר
 עזבך את יהוה אלהיך ולא פחדתי אליך
 נאם אדני יהוה צבאות²⁰ כי מעולם
 שברתי עלך נתקתי מוסרתיך ותאמרי לא
אעבד **אעבור** כי על כל גבעה גבהה ותחת
 כל עץ רענן את צעה זנה²¹ ואנכי
 נטעתיך שרק כלה זרע אמת ואיך
 נהפכת לי סורי הגפן נכריה²² כי אם
 תכבסי בנתר ותרבי לך ברית נכתם עונך
 לפני נאם אדני יהוה²³ איך תאמרי לא
 נטמאתי אחרי הבעלים לא הלכתי ראי
 דרכך בגיא דעי מה עשית בכרה קלה
 משרכת דרכיה²⁴ פרה למד מדבר באות
נפשו **נפשה** שאפה רוח תאנתה מי ישיבנה
 כל מבקשיה לא ייעפו בחדשה
 ימצאונה²⁵ מנעי רגלך מיחף **וגורנד** **וגרונך**
 מצמאה ותאמרי נואש לוא כי אהבתי
 זרים ואחריהם אלך²⁶ כבשת גנב כי
 ימצא כן הבישו בית ישראל המה
 מלכיהם שריהם וכהניהם
 ונביאיהם²⁷ אמרים לעץ אבי אתה ולאבן
 את **ילדתי** **ילדתני** כי פנו אלי ערף ולא
 פנים ובעת רעתם יאמרו קומה
 והושיענו²⁸ ואיה אלהיך אשר עשית לך
 יקומו אם יושיעוך בעת רעתך כי מספר
 עריך היו אלהיך יהודה ם²⁹ למה

אליהם נאם יהוה פ
⁴ שמעו דבר יהוה בית יעקב וכל
 משפחות בית ישראל⁵ כה אמר יהוה מה
 מצאו אבותיכם בי עול כי רחקו מעלי
 וילכו אחרי ההבל ויהבלו⁶ ולא אמרו
 איה יהוה המעלה אתנו מארץ מצרים
 המוליך אתנו במדבר בארץ ערבה
 ושוחה בארץ ציה וצלמות בארץ לא עבר
 בה איש ולא ישב אדם שם⁷ ואביא
 אתכם אל ארץ הכרמל לאכל פריה
 וטובה ותבאו ותטמאו את ארצי ונחלתי
 שמתם לתועבה⁸ הכהנים לא אמרו איה
 יהוה ותפשי התורה לא ידעוני והרעים
 פשעו בי והנביאים נבאו בבעל ואחרי לא
 יועלו הלכו⁹ לכן עד אריב אתכם נאם
 יהוה ואת בני בניכם אריב¹⁰ כי עברו איי
 כתיים וראו וקדר שלחו והתבוננו מאד
 וראו הן היתה כזאת¹¹ ההימיר גוי אלהים
 והמה לא אלהים ועמי המיר כבודו בלוא
 יועיל¹² שמו שמים על זאת ושערו חרבו
 מאד נאם יהוה¹³ כי שתים רעות עשה
 עמי אתי עזבו מקור מים חיים לחצב להם
 בארות בארת נשברים אשר לא יכלו
 המים¹⁴ העבד ישראל אם יליד בית הוא
 מדוע היה לבז¹⁵ עליו ישאגו כפרים נתנו
 קולם וישיתו ארצו לשמה עריו **נצתה** **נצתו**
 מבלי ישב¹⁶ גם בני נף **ותחפנס** **ותחפנחס**
 ירעוך קדקד¹⁷ הלוא זאת תעשה לך
 עזבך את יהוה אלהיך בעת מוליכך

הכלם⁴ הלוא מעתה **קראתי** **קראת** לי אבי
אלוף נערי אתה⁵ הינטר לעולם אם
ישמר לנצח הנה **דברתי** **דברתי** ותעשי
הרעות ותוכל^פ
⁶ ויאמר יהוה אלי בימי יאשיהו המלך
הראית אשר עשתה משבה ישראל
הלכה היא על כל הר גבה ואל תחת כל
עץ רענן ותזני שם⁷ ואמר אחרי עשותה
את כל אלה אלי תשוב ולא שבה **ותראה**
ותרא בגודה אחותה יהודה⁸ וארא כי על
כל אדות אשר נאפה משבה ישראל
שלחתיה ואתן את ספר כריתתיה אליה
ולא יראה בגדה יהודה אחותה ותלך ותזן
גם היא⁹ והיה מקל זנותה ותחנף את
הארץ ותנאף את האבן ואת העץ¹⁰ וגם
בכל זאת לא שבה אלי בגודה אחותה
יהודה בכל לבה כי אם בשקר נאם
יהוה^פ

¹¹ ויאמר יהוה אלי צדקה נפשה משבה
ישראל מבגדה יהודה¹² הלך וקראת את
הדברים האלה צפונה ואמרת שובה
משבה ישראל נאם יהוה לוא אפיל פני
בכם כי חסיד אני נאם יהוה לא אטור
לעולם¹³ אך דעי עונך כי ביהוה אלהיך
פשעת ותפזרי את דרכיך לזרים תחת כל
עץ רענן ובקולי לא שמעתם נאם
יהוה¹⁴ שובו בנים שובבים נאם יהוה כי
אנכי בעלתי בכם ולקחתי אתכם אחד

תריבו אלי כלכם פשעתם בי נאם
יהוה³⁰ לשוא הכיתי את בניכם מוסר לא
לקחו אכלה חרבכם נביאיכם כאריה
משחית³¹ הדור אתם ראו דבר יהוה
המדבר הייתי לישראל אם ארץ מאפליה
מדוע אמרו עמי רדנו לוא נבוא עוד
אליך³² התשכח בתולה עדיה כלה
קשריה ועמי שכחוני ימים אין
מספר³³ מה תיטבי דרכך לבקש אהבה
לכן גם את הרעות **למדתי** **למדת** את
דרכיך³⁴ גם בכנפיך נמצאו דם נפשות
אביונים נקיים לא במחתרת מצאתים כי
על כל אלה³⁵ ותאמרי כי נקיתי אך שב
אפו ממני הנני נשפט אותך על אמרך לא
חטאתי³⁶ מה תזלי מאד לשנות את
דרכך גם ממצרים תבושי כאשר בשת
מאשור³⁷ גם מאת זה תצאי וידיך על
ראשך כי מאס יהוה במבטחיך ולא
תצליחי להם

3 לאמר הן ישלח איש את אשתו
והלכה מאתו והיתה לאיש אחר הישוב
אליה עוד הלוא חנוף תחנף הארץ היא
ואת זנית רעים רבים ושוב אלי נאם
יהוה² שאי עיניך על שפים וראי איפה
לא **שגלת** **שכבת** על דרכים ישבת להם
כערבי במדבר ותחנפי ארץ בזנותיך
וברעתך³ וימנעו רבבים ומלקוש לוא היה
ומצח אשה זונה היה לך מאנת

y Yathir readings in L which we have designated as Qeres when both Dothan and BHS list a Qere.

4 אם תשוב ישראל נאם יהוה אלי
 תשוב ואם תסיר שקוציך מפני ולא
 תנוד ² ונשבעת חי יהוה באמת במשפט
 ובצדקה והתברכו בו גוים ובו
 יתהללו ³ כי כה אמר יהוה לאיש
 יהודה ולירושלם נירו לכם ניר ואל תזרעו
 אל קוצים ⁴ המלו ליהוה והסרו ערלות
 לבבכם איש יהודה וישבי ירושלם פן
 תצא כאש חמתי ובערה ואין מכבה מפני
 רע מעלליכם ⁵ הגידו ביהודה ובירושלם
 השמיעו ואמרו **ותקעו תקעו** שופר בארץ
 קראו מלאו ואמרו האספו ונבואה אל
 ערי המבצר ⁶ שאו נס ציונה העיזו אל
 תעמדו כי רעה אנכי מביא מצפון ושבר
 גדול ⁷ עלה אריה מסבכו ומשחית גוים
 נסע יצא ממקמו לשום ארצך לשמה
 עריך תצינה מאין יושב ⁸ על זאת חגרו
 שקים ספדו והילילו כי לא שב חרון אף
 יהוה ⁹ ממונו פ
 והיה ביום ההוא נאם יהוה יאבד לב
 המלך ולב השרים ונשמו הכהנים
 והנביאים יתמהו ¹⁰ ואמר אהה אדני יהוה
 אכן השא השאת לעם הזה ולירושלם
 לאמר שלום יהיה לכם ונגעה חרב עד
 הנפש ¹¹ בעת ההיא יאמר לעם הזה
 ולירושלם רוח צח שפיים במדבר דרך
 בת עמי לוא לזרות ולוא להבר ¹² רוח
 מלא מאלה יבוא לי עתה גם אני אדבר
 משפטים אותם ¹³ הנה כעננים יעלה

מעיר ושנים ממשפחה והבאתי אתכם
 ציון ¹⁵ ונתתי לכם רעים כלבי ורעו אתכם
 דעה והשכיל ¹⁶ והיה כי תרבו ופרייתם
 בארץ בימים ההמה נאם יהוה לא יאמרו
 עוד ארון ברית יהוה ולא יעלה על לב
 ולא יזכרו בו ולא יפקדו ולא יעשה
 עוד ¹⁷ בעת ההיא יקראו לירושלם כסא
 יהוה ונקוו אליה כל הגוים לשם יהוה
 לירושלם ולא ילכו עוד אחרי שררות
 לבם הרע ¹⁸ כימים ההמה ילכו בית
 יהודה על בית ישראל ויבאו יחדו מארץ
 צפון על הארץ אשר הנחלתי את
 אבותיכם ¹⁹ ואנכי אמרתי איך אשיתך
 בבנים ואתן לך ארץ חמדה נחלת צבי
 צבאות גוים ואמר אבי **תקראו תקראי** לי
 ומאחרי לא **תשובו תשובי** ²⁰ אכן בגדה
 אשה מרעה כן בגדתם בי בית ישראל
 נאם יהוה ²¹ קול על שפיים נשמע בכי
 תחנוני בני ישראל כי העוו את דרכם
 שכחו את יהוה אלהיהם ²² שובו בנים
 שובבים ארפה משובתיכם הננו אתנו לך
 כי אתה יהוה אלהינו ²³ אכן לשקר
 מגבעות המון הרים אכן ביהוה אלהינו
 תשועת ישראל ²⁴ והבשת אכלה את יגיע
 אבותינו מנעורינו את צאנם ואת בקרם
 את בניהם ואת בנותיהם ²⁵ נשכבה
 בבשתנו ותכסנו כלמתנו כי ליהוה
 אלהינו חטאנו אנחנו ואבותינו מנעורינו
 ועד היום הזה ולא שמענו בקול יהוה
 אלהינו

נחמתי ולא אשוב ממנה²⁹ מקול פרש
 ורמה קשת ברכת כל העיר באו בעבים
 ובכפים עלו כל העיר עזובה ואין יושב
 בהן איש³⁰ ואתי³⁰ ואת שדוד מה תעשי כי
 תלבשי שני כי תעדי עדי זהב כי תקרעי
 בפוך עיניך לשוא תתיפי מאסו בך עגבים
 נפשך יבקשו³¹ כי קול כחולה שמעתי
 צרה כמבכירה קול בת ציון תתיפח
 תפרש כפיה אוי נא לי כי עיפה נפשי
 להרגים פ

5 שוטטו בחוצות ירושלם וראו נא ודעו
 ובקשו ברחובותיה אם תמצאו איש אם
 יש עשה משפט מבקש אמונה ואסלח
 לה² ואם חי יהוה יאמרו לכן לשקר
 ישבעו³ יהוה עיניך הלוא לאמונה הכיתה
 אתם ולא חלו כליהם מאנו קחת מוסר
 חזקו פניהם מסלע מאנו לשוב⁴ ואני
 אמרתי אך דלים הם נואלו כי לא ידעו
 דרך יהוה משפט אלהיהם⁵ אלכה לי אל
 הגדלים ואדברה אותם כי המה ידעו דרך
 יהוה משפט אלהיהם אך המה יחדו
 שברו על נתקו מוסרות⁶ על כן הכם
 אריה מיער זאב ערבות ישדדם נמר
 שקד על עריהם כל היוצא מהנה יטרף כי
 רבו פשעיהם עצמו **משבותיהם** **משבותיהם**^q

וכסופה מרכבותיו קלו מנשרים סוסיו אוי
 לנו כי שדדנו¹⁴ כבסי מרעה לבך ירושלם
 למען תושעי עד מתי תלין בקרבך
 מחשבות אונך¹⁵ כי קול מגיד מדן
 ומשמיע און מהר אפרים¹⁶ הזכירו לגוים
 הנה השמיעו על ירושלם נצרים באים
 מארץ המרחק ויתנו על ערי יהודה
 קולם¹⁷ כשמרי שדי היו עליה מסביב כי
 אתי מרתה נאם יהוה¹⁸ דרכך ומעלליך
 עשו אלה לך זאת רעתך כי מר כי נגע עד
 לבך ׀ ¹⁹ מעי מעי **אחולה** **אוחילה**
 קירות לבי המה לי לבי לא אחריש כי
 קול שופר **שמעתי** **שמעת** נפשי תרועת
 מלחמה²⁰ שבר על שבר נקרא כי שדדה
 כל הארץ פתאם שדדו אהלי רגע
 יריעתי²¹ עד מתי אראה נס אשמעה קול
 שופר ׀ ²² כי אויל עמי אותי לא ידעו
 בנים סכלים המה ולא נבונים המה
 חכמים המה להרע ולהיטיב לא
 ידעו²³ ראיתי את הארץ והנה תהו ובהו
 ואל השמים ואין אורם²⁴ ראיתי ההרים
 והנה רעשים וכל הגבעות
 התקלקלו²⁵ ראיתי והנה אין האדם וכל
 עוף השמים נדדו²⁶ ראיתי והנה הכרמל
 המדבר וכל עריו נתצו מפני יהוה מפני
 חרון אפו ׀ ²⁷ כי כה אמר יהוה
 שממה תהיה כל הארץ וכלה לא
 אעשה²⁸ על זאת תאבל הארץ וקדרו
 השמים ממעל על כי דברתי זמתי ולא

q We have abandoned or added a ketib/qere relative to BHS. In doing this we agree with L against BHS.

אליהם כאשר עזבתם אותי ותעבדו אלהי נכר בארצכם כן תעבדו זרים בארץ לא לכם ²⁰ הגידו זאת בבית יעקב והשמיעוה ביהודה לאמר ²¹ שמעו נא זאת עם סכל ואין לב עינים להם ולא יראו אזנים להם ולא ישמעו ²² האותי לא תיראו נאם יהוה אם מפני לא תחילו אשר שמתי חול גבול לים חק עולם ולא יעברנהו ויתגעשו ולא יוכלו והמו גליו ולא יעברנהו ²³ ולעם הזה היה לב סורר ומורה סרו וילכו ²⁴ ולא אמרו בלבבם נירא נא את יהוה אלהינו הנתן גשם ^{וירא} יורה ומלקוש בעתו שבעות חקות קציר ישמר לנו ²⁵ עונותיכם הטו אלה וחטאותיכם מנעו הטוב מכם ²⁶ כי נמצאו בעמי רשעים ישור כשך יקושים הציבו משחית אנשים ילכדו ²⁷ ככלוב מלא עוף כן בתיהם מלאים מרמה על כן גדלו ויעשירו ²⁸ שמנו עשתו גם עברו דברי רע דין לא דנו דין יתום ויצליחו ומשפט אביונים לא שפטו ²⁹ העל אלה לא אפקד נאם יהוה אם בגוי אשר כזה לא תתנקם נפשי ³⁰ שמה ושערורה נהיתה בארץ ³¹ הנביאים נבאו בשקר והכהנים ירדו על ידיהם ועמי אהבו כן ומה תעשו לאחריתה

⁷ אי לזאת ^{אסלוח} ¹ אסלוח לך ^y בניך עזבוני וישבעו בלא אלהים ואשבע אותם וינאפו ובית זונה יתגדדו ⁸ סוסים מיזנים משכים היו איש אל אשת רעהו יצהלו ⁹ העל אלה לוא אפקד נאם יהוה ואם בגוי אשר כזה לא תתנקם נפשי ¹⁰ עלו בשרותיה ושחתו וכלה אל תעשו הסירו נטישותיה כי לוא ליהוה המה ¹¹ כי בגוד בגדו בי בית ישראל ובית יהודה נאם יהוה ¹² כחשו ביהוה ויאמרו לא הוא ולא תבוא עלינו רעה וחרב ורעב לוא נראה ¹³ והנביאים יהיו לרוח והדבר אין בהם כה יעשה להם ¹⁴ לכן כה אמר יהוה אלהי צבאות יען דברכם את הדבר הזה הנני נתן דברי בפיך לאש והעם הזה עצים ואכלתם ¹⁵ הנני מביא עליכם גוי ממרחק בית ישראל נאם יהוה גוי איתן הוא גוי מעולם הוא גוי לא תדע לשנו ולא תשמע מה ידבר ¹⁶ אשפתו כקבר פתוח כלם גבורים ¹⁷ ואכל קצירך ולחמך יאכלו בניך ובנותיך יאכל צאנך ובקרך יאכל גפנך ותאנתך ירשש ערי מבצריך אשר אתה בוטח בהנה בחרב ¹⁸ וגם בימים ההמה נאם יהוה לא אעשה אתכם כלה ¹⁹ והיה כי תאמרו תחת מה עשה יהוה אלהינו לנו את כל אלה ואמרת

6 העזו בני בנימן ¹ מקרב ירושלם

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

y Yathir readings in L which we have designated as Qeres when both Dothan and BHS list a Qere.

שקר¹⁴ וירפאו את שבר עמי על נקלה
 לאמר שלום שלום ואין שלום¹⁵ הבישו
 כי תועבה עשו גם בוש לא יבושו גם
 הכלים לא ידעו לכן יפלו בנפלים בעת
 פקדתים יכשלו אמר יהוה ׀¹⁶ כה
 אמר יהוה עמדו על דרכים וראו ושאלו
 לנתבות עולם אי זה דרך הטוב ולכו בה
 ומצאו מרגוע לנפשכם ויאמרו לא
 נלך¹⁷ והקמתי עליכם צפים הקשיבו
 לקול שופר ויאמרו לא נקשיב¹⁸ לכן
 שמעו הגוים ודעי עדה את אשר
 בם¹⁹ שמעי הארץ הנה אנכי מביא רעה
 אל העם הזה פרי מחשבותם כי על דברי
 לא הקשיבו ותורתִי וימאסו בה²⁰ למה זה
 לי לבונה משבא תבוא וקנה הטוב מארץ
 מרחק עלותיכם לא לרצון וזבחיכם לא
 ערבו לי ׀²¹ לכן כה אמר יהוה הנני
 נתן אל העם הזה מכשלים וכשלו בם
 אבות ובנים יחדו שכן ורעו **יאבדו** **ואבדו** ׀
²² כה אמר יהוה הנה עם בא מארץ צפון
 וגוי גדול יעור מירכתי ארץ²³ קשת וכידון
 יחזיקו אכזרי הוא ולא ירחמו קולם כים
 יהמה ועל סוסים ירכבו ערוך כאיש
 למלחמה עליך בת ציון²⁴ שמענו את
 שמעו רפו ידינו צרה החזיקתנו חיל
 כיולדה²⁵ אל **תצאי** **תצאו** השדה ובדרך אל
תלכי **תלכו** כי חרב לאיב מגור
 מסביב²⁶ בת עמי חגרי שק והתפלשי
 באפר אבל יחיד עשי לך מספד תמרורים

ובתקוע תקעו שופר ועל בית הכרם שאו
 משאת כי רעה נשקפה מצפון ושבר
 גדול² הנוה והמענגה דמיתי בת
 ציון³ אליה יבאו רעים ועדריהם תקעו
 עליה אהלים סביב רעו איש את
 ידו⁴ קדשו עליה מלחמה קומו ונעלה
 בצהרים אוי לנו כי פנה היום כי ינטו
 צללי ערב⁵ קומו ונעלה בלילה ונשחיתה
 ארמנותיה ׀⁶ כי כה אמר יהוה
 צבאות כרתו עצה ושפכו על ירושלם
 סללה היא העיר הפקד כלה עשק
 בקרבה⁷ כהקיר **בור** **ביר** מימיה כן הקרה
 רעתה חמס ושד ישמע בה על פני תמיד
 חלי ומכה⁸ הוסרי ירושלם פן תקע נפשי
 ממך פן אשימך שממה ארץ לוא
 נושבה ׀

⁹ כה אמר יהוה צבאות עולל יעוללו כגפן
 שארית ישראל השב ידך כבוצר על
 סלסלות¹⁰ על מי אדברה ואעידה וישמעו
 הנה ערלה אזנם ולא יוכלו להקשיב הנה
 דבר יהוה היה להם לחרפה לא יחפצו
 בו¹¹ ואת חמת יהוה מלאתי נלאיתי הכיל
 שפך על עולל בחוץ ועל סוד בחורים
 יחדו כי גם איש עם אשה ילכדו זקן עם
 מלא ימים¹² ונסבו בתיהם לאחרים שדות
 ונשים יחדו כי אטה את ידי על ישבי
 הארץ נאם יהוה¹³ כי מקטנם ועד גדולם
 כלו בוצע בצע ומנביא ועד כהן כלו עשה

and we keep the same form as BHS.

אחרי אלהים אחרים אשר לא ידעתם¹⁰ ובאתם ועמדתם לפני בבית הזה אשר נקרא שמי עליו ואמרתם נצלנו למען עשות את כל התועבות האלה¹¹ המערת פרצים היה הבית הזה אשר נקרא שמי עליו בעיניכם גם אנכי הנה ראיתי נאם יהוה¹² כי לכו נא אל מקומי אשר בשילו אשר שכנתי שמי שם בראשונה וראו את אשר עשיתי לו מפני רעת עמי ישראל¹³ ועתה יען עשותכם את כל המעשים האלה נאם יהוה ואדבר אליכם השכם ודבר ולא שמעתם ואקרא אתכם ולא עניתם¹⁴ ועשיתי לבית אשר נקרא שמי עליו אשר אתם בטחים בו ולמקום אשר נתתי לכם ולאבותיכם כאשר עשיתי לשלך¹⁵ והשלכתי אתכם מעל פני כאשר השלכתי את כל אחיכם את כל זרע אפרים¹⁶ ואתה אל תתפלל בעד העם הזה ואל תשא בעדם רנה ותפלה ואל תפגע בי כי אינני שמע אתך¹⁷ האינך ראה מה המה עשים בערי יהודה ובחצות ירושלם¹⁸ הבנים מלקטים עצים והאבות מבערים את האש והנשים לשות בצק לעשות כונים למלכת השמים והסך נסכים לאלהים אחרים למען הכעסני¹⁹ האתי הם מכעסים נאם יהוה הלוא אתם למען בשת פניהם²⁰ לכן כה אמר אדני יהוה הנה אפי וחמתי נתכת אל המקום הזה

כי פתאם יבא השדד עלינו²⁷ בחון נתתיך בעמי מבצר ותדע ובחנת את דרכם²⁸ כלם סרי סוררים הלכי רכיל נחשת וברזל כלם משחיתים המה²⁹ נחר מפח מאשתם מאש תם עפרת לשוא צרף צרוף ורעים לא נתקו³⁰ כסף נמאס קראו להם כי מאס יהוה בהם פ

7 הדבר אשר היה אל ירמיהו מאת יהוה לאמר² עמד בשער בית יהוה וקראת שם את הדבר הזה ואמרת שמעו דבר יהוה כל יהודה הבאים בשערים האלה להשתחות ליהוה³ כה אמר יהוה צבאות אלהי ישראל היטיבו דרכיכם ומעלליכם ואשכנה אתכם במקום הזה⁴ אל תבטחו לכם אל דברי השקר לאמר היכל יהוה היכל יהוה היכל יהוה המה⁵ כי אם היטיב תיטיבו את דרכיכם ואת מעלליכם אם עשו תעשו משפט בין איש ובין רעהו⁶ גר יתום ואלמנה לא תעשקו ודם נקי אל תשפכו במקום הזה ואחרי אלהים אחרים לא תלכו לרע לכם⁷ ושכנתי אתכם במקום הזה בארץ אשר נתתי לאבותיכם למן עולם ועד עולם⁸ הנה אתם בטחים לכם על דברי השקר לבלתי הועיל⁹ הגנב רצח ונאף^c והשבע לשקר וקטר לבעל והלך

c We read one or more accents in L differently than BHS. Often this notation indicates a typographical error in BHS.

צויתי ולא עלתה על לבי ³² לכן הנה ימים באים נאם יהוה ולא יאמר עוד התפת וגיא בן הנם כי אם גיא ההרגה וקברו בתפת מאין מקום ³³ והיתה נבלת העם הזה למאכל לעוף השמים ולבהמת הארץ ואין מחריד ³⁴ והשבתי מערי יהודה ומחצות ירושלם קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול כלה כי לחרבה תהיה הארץ

8 בעת ההיא נאם יהוה ^{יציאו} יוציאו את עצמות מלכי יהודה ואת עצמות שריו ואת עצמות הכהנים ואת עצמות הנביאים ואת עצמות יושבי ירושלם מקבריהם ² ושטחום לשמש ולירח ולכל צבא השמים אשר אהבום ואשר עבדום ואשר הלכו אחריהם ואשר דרשום ואשר השתחוו להם לא יאספו ולא יקברו לדמן על פני האדמה יהיו ³ ונבחר מות מחיים לכל השארית הנשארים מן המשפחה הרעה הזאת בכל המקומות הנשארים אשר הדחתים שם נאם יהוה צבאות ⁴ ואמרת אליהם כה אמר יהוה היפלו ולא יקומו אם ישוב ולא ישוב ⁵ מדוע שובבה העם הזה ירושלם משבה נצחת החזיקו בתרמית מאנו לשוב ⁶ הקשבתי ואשמע לוא כן ידברו אין איש נחם על רעתו לאמר מה עשיתי כלה שב ^{במרצותם} במרוצתם כסוס שוטף במלחמה ⁷ גם חסידה בשמים ידעה

על האדם ועל הבהמה ועל עץ השדה ועל פרי האדמה ובערה ולא תכבה ²¹ כה אמר יהוה צבאות אלהי ישראל עלותיכם ספו על זבחיכם ואכלו בשר ²² כי לא דברתי את אבותיכם ולא צויתים ביום ^{הוציא} הוציא אותם מארץ מצרים על דברי עולה זבח ²³ כי אם את הדבר הזה צויתי אותם לאמר שמעו בקולי והייתי לכם לאלהים ואתם תהיו לי לעם והלכתם בכל הדרך אשר אצוה אתכם למען ייטב לכם ²⁴ ולא שמעו ולא הטו את אזנם וילכו במעצות בשררות לבם הרע ויהיו לאחור ולא לפנים ²⁵ למן היום אשר יצאו אבותיכם מארץ מצרים עד היום הזה ואשלח אליכם את כל עבדי הנביאים יום השכם ושלח ²⁶ ולוא שמעו אלי ולא הטו את אזנם ויקשו את ערפם הרעו מאבותם ²⁷ ודברת אליהם את כל הדברים האלה ולא ישמעו אליך וקראת אליהם ולא יענוכה ²⁸ ואמרת אליהם זה הגוי אשר לוא שמעו בקול יהוה אלהיו ולא לקחו מוסר אבדה האמונה ונכרתה מפייהם ²⁹ גזי נזרך והשליכי ושאי על שפים קינה כי מאס יהוה ויטש את דור עברתו ³⁰ כי עשו בני יהודה הרע בעיני נאום יהוה שמו שקוציהם בבית אשר נקרא שמי עליו לטמאו ³¹ ובנו במות התפת אשר בגיא בן הנם לשרף את בניהם ואת בנתיהם באש אשר לא

דוי¹⁹ הנה קול שועת בת עמי מארץ
מרחקים היהוה אין בציון אם מלכה אין
בה מדוע הכעסוני בפסליהם בהבלי
נכר²⁰ עבר קציר כלה קיץ ואנחנו לוא
נושענו²¹ על שבר בת עמי השברתי
קדרתי שמה החזקתני²² הצרי אין בגלעד
אם רפא אין שם כי מדוע לא עלתה
ארכת בת עמי²³ מי יתן ראשי מים ועיני
מקור דמעה ואבכה יומם ולילה את חללי
בת עמי

9 מי יתנני במדבר מלון ארחים ואעזבה
את עמי ואלכה מאתם כי כלם מנאפים
עצרת בגדים² וידרכו את לשונם קשתם
שקר ולא לאמונה גברו בארץ כי מרעה
אל רעה יצאו ואתי לא ידעו נאם
יהוה³ איש מרעהו השמרו ועל כל
אח אל תבטחו כי כל אח עקוב יעקב וכל
רע רכיל יהלך⁴ ואיש ברעהו יהתלו
ואמת לא ידברו למדו לשונם דבר שקר
העוה גלאו⁵ שבתך בתוך מרמה במרמה
מאנו דעת אותי נאם יהוה⁶ לכן כה
אמר יהוה צבאות הנני צורפם ובחנתים
כי איך אעשה מפני בת עמי⁷ חץ **שוחט**
שחוט לשונם מרמה דבר בפיו שלום את
רעהו ידבר^c ובקרבו ישים ארבו⁸ העל
אלה לא אפקד בם נאם יהוה אם בגוי

מועדיה ותר **וסוס** ו**סיס** ועגור^c שמרו את
עת באנה ועמי לא ידעו את משפט
יהוה⁸ איכה תאמרו חכמים אנחנו ותורת
יהוה אתנו אכן הנה לשקר עשה עט
שקר ספרים⁹ הבישו חכמים חתו וילכדו
הנה בדבר יהוה מאסו וחכמת מה
להם¹⁰ לכן אתן את נשיהם
לאחרים שדותיהם ליורשים כי מקטן ועד
גדול כלה בצע בצע מנביא ועד כהן כלה
עשה שקר¹¹ וירפו את שבר בת עמי על
נקלה לאמר שלום שלום ואין
שלום¹² הבשו כי תועבה עשו גם בוש
לא יבשו והכלם לא ידעו לכן יפלו
בנפלים בעת פקדתם יכשלו אמר
יהוה¹³ אסף אסיפם נאם יהוה אין
ענבים בגפן ואין תאנים בתאנה והעלה
נבל ואתן להם יעברום¹⁴ על מה אנחנו
ישבים האספו ונבוא אל ערי המבצר
ונדמה שם כי יהוה אלהינו הדמנו וישקנו
מי ראש כי חטאנו ליהוה¹⁵ קוה לשלום
ואין טוב לעת מרפה והנה בעתה¹⁶ מדן
נשמע נחרת סוסיו מקול מצהלות אביריו
רעשה כל הארץ ויבואו ויאכלו ארץ
ומלואה עיר וישבי בה¹⁷ כי הנני
משלח בכם נחשים צפענים אשר אין
להם לחש ונשכו אתכם נאם
יהוה¹⁸ מבליגיתי עלי יגון עלי לבי

c We read one or more accents in L differently than BHS. Often this notation indicates a typographical error in BHS.

c We read one or more accents in L differently than BHS. Often this notation indicates a typographical error in BHS.

להכרית עולל מחוץ בחורים
 מרחבות²¹ דבר כה נאם יהוה ונפלה
 נבלת האדם כדמן על פני השדה וכעמיר
 מאחרי הקצר ואין מאסף²² כה
 אמר יהוה אל יתהלל חכם בחכמתו ואל
 יתהלל הגבור בגבורתו אל יתהלל עשיר
 בעשרו²³ כי אם בזאת יתהלל המתהלל
 השכל וידע אותי כי אני יהוה עשה חסד
 משפט וצדקה בארץ כי באלה חפצתי
 נאם יהוה²⁴ הנה ימים באים נאם
 יהוה ופקדתי על כל מול בערלה²⁵ על
 מצרים ועל יהודה ועל אדום ועל בני עמון
 ועל מואב ועל כל קצוצי פאה הישבים
 במדבר כי כל הגוים ערלים וכל בית
 ישראל ערלי לב

10 שמעו את הדבר אשר דבר יהוה
 עליכם בית ישראל² כה אמר יהוה אל
 דרך הגוים אל תלמדו ומאתות השמים
 אל תחתו כי יחתו הגוים מהמה³ כי
 חקות העמים הבל הוא כי עץ מיער כרתו
 מעשה ידי חרש במעצד⁴ בכסף ובזהב
 ייפהו במסמרות ובמקבות יחזקום ולוא
 יפיק⁵ כתמר מקשה המה ולא ידברו
 נשוא ינשוא כי לא יצעדו אל תיראו מהם
 כי לא ירעו וגם היטיב אין
 אותם⁶ מאין כמוך יהוה גדול אתה
 וגדול שמך בגבורה⁷ מי לא יראך מלך
 הגוים כי לך יאתה כי בכל חכמי הגוים

אשר כזה לא תתנקם נפשי⁹ על
 ההרים אשא בכי ונהי ועל נאות מדבר
 קינה כי נצתו מבלי איש עבר ולא שמעו
 קול מקנה מעוף השמים ועד בהמה נדדו
 הלכו¹⁰ ונתתי את ירושלם לגלים מעון
 תנים ואת ערי יהודה אתן שממה מבלי
 יושב¹¹ מי האיש החכם ויבן את
 זאת ואשר דבר פי יהוה אליו ויגדה על
 מה אבדה הארץ נצתה כמדבר מבלי
 עבר¹² ויאמר יהוה על עזבם את
 תורתי אשר נתתי לפניהם ולא שמעו
 בקולי ולא הלכו בה¹³ וילכו אחרי
 שררות לבם ואחרי הבעלים אשר למדום
 אבותם¹⁴ לכן כה אמר יהוה צבאות
 אלהי ישראל הנני מאכילם את העם הזה
 לענה והשקיתים מי ראש¹⁵ והפצותים
 בגוים אשר לא ידעו המה ואבותם
 ושלחתי אחריהם את החרב עד כלותי
 אותם פ
¹⁶ כה אמר יהוה צבאות התבוננו וקראו
 למקוננות ותבואינה ואל החכמות שלחו
 ותבואנה¹⁷ ותמהרנה ותשנה עלינו נהי
 ותרדנה עינינו דמעה ועפעפינו יזלו
 מים¹⁸ כי קול נהי נשמע מציון איך שדדנו
 בשנו מאד כי עזבנו ארץ כי השליכו
 משכנותינו¹⁹ כי שמענה נשים דבר
 יהוה ותקח אזנכם דבר פיו ולמדנה
 בנותיכם נהי ואשה רעותה קינה²⁰ כי
 עלה מות בחלונינו בא בארמנותינו

באה ורעש גדול מארץ צפון לשום את
 ערי יהודה שממה מעון
 תנים ׀ ²³ ידעתי יהוה כי לא לאדם
 דרכו לא לאיש הלך והכין את
 צעדו ²⁴ יסרני יהוה אך במשפט אל
 באפך פן תמעטני ²⁵ שפך חמתך על
 הגוים אשר לא ידעוך ועל משפחות אשר
 בשמך לא קראו כי אכלו את יעקב
 ואכלהו ויכלהו ואת נהו השמו פ

11 הדבר אשר היה אל ירמיהו מאת
 יהוה לאמר ² שמעו את דברי הברית
 הזאת ודברתם אל איש יהודה ועל ישבי
 ירושלם ³ ואמרת אליהם כה אמר יהוה
 אלהי ישראל ארור האיש אשר לא ישמע
 את דברי הברית הזאת ⁴ אשר צויתי את
 אבותיכם ביום הוציאי אותם מארץ
 מצרים מכור הברזל לאמר שמעו בקולי
 ועשיתם אותם ככל אשר אצוה אתכם
 והייתם לי לעם ואנכי אהיה לכם
 לאלהים ⁵ למען הקים את השבועה אשר
 נשבעתי לאבותיכם לתת להם ארץ זבת
 חלב ודבש כיום הזה ואען ואמר אמן
 יהוה ׀ ⁶ ויאמר יהוה אלי קרא את כל
 הדברים האלה בערי יהודה ובחצות
 ירושלם לאמר שמעו את דברי הברית
 הזאת ועשיתם אותם ⁷ כי העד העדתי
 באבותיכם ביום העלותי אותם מארץ
 מצרים ועד היום הזה השכם והעד לאמר

ובכל מלכותם מאין כמוך ⁸ ובאחת יבערו
 ויכסלו מוסר הבלים עץ הוא ⁹ כסף מרקע
 מתרשיש יובא וזהב מאופז מעשה חרש
 וידי צורף תכלת וארגמן לבושם מעשה
 חכמים כלם ¹⁰ ויהוה אלהים אמת הוא
 אלהים חיים ומלך עולם מקצפו תרעש
 הארץ ולא יכלו גוים זעמו ׀ ¹¹ כדנה
 תאמרון להום אלהיא די שמיא וארקא
 לא עבדו יאבדו מארעא ומן תחות שמיא
 אלה ׀ ¹² עשה ארץ בכחו מכין תבל
 בחכמתו ובתבונתו נטה שמים ¹³ לקול
 תתו המון מים בשמים ויעלה נשאים
 מקצה ארץ הארץ ברקים למטר עשה
 ויוצא רוח מאצרתיו ¹⁴ נבער כל אדם
 מדעת הביש כל צורף מפסל כי שקר
 נסכו ולא רוח בם ¹⁵ הבל המה מעשה
 תעתעים בעת פקדתם יאבדו ¹⁶ לא כאלה
 חלק יעקב כי יוצר הכל הוא וישראל
 שבט נחלתו יהוה צבאות
 שמו ׀ ¹⁷ אספי מארץ כנעתך ישבתי
 ישובת במצור ׀ ¹⁸ כי כה אמר יהוה
 הנני קולע את יושבי הארץ בפעם הזאת
 והצרותי להם למען ימצאו ׀ ¹⁹ אוי לי
 על שבתי נחלה מכתתי ואני אמרתי אך זה
 חלי ואשאנו ²⁰ אהלי שדד וכל מיתרי
 נתקו בני יצאני ואינם אין נטה עוד אהלי
 ומקים יריעותי ²¹ כי נבערו הרעים ואת
 יהוה לא דרשו על כן לא השכילו וכל
 מרעיתם נפוצה ׀ ²² קול שמועה הנה

לבעל¹⁸ ׀ ויהוה הודיעני ואדעה אז
 הראיתני מעלליהם¹⁹ ואני ככבש אלוף
 יובל לטבוח ולא ידעתי כי עלי חשבו
 מחשבות נשחיתה עץ בלחמו ונכרתנו
 מארץ חיים ושמו לא יזכר עוד²⁰ ויהוה
 צבאות שפט צדק בחן כליות ולב אראה
 נקמתך מהם כי אליך גליתי את
 ריבי ׀²¹ לכן כה אמר יהוה על אנשי
 ענתות המבקשים את נפשך לאמר לא
 תנבא בשם יהוה ולא תמות
 בידנו ׀²² לכן כה אמר יהוה צבאות
 הנניפקד עליהם הבחורים ימתו בחרב
 בניהם ובנותיהם ימתו ברעב²³ ושארית
 לא תהיה להם כי אביא רעה אל אנשי
 ענתות שנת פקדתם ׀

12 צדיק אתה יהוה כי אריב אליך אך
 משפטים אדבר אותך מדוע דרך רשעים
 צלחה שלו כל בגדי בגד² נטעתם גם
 שרשו ילכו גם עשו פרי קרוב אתה
 בפיהם ורחוק מכליותיהם³ ואתה יהוה
 ידעתני תראני ובחנת לבי אתך התקם
 כצאן לטבחה והקדשם ליום
 הרגה ׀⁴ עד מתי תאבל הארץ ועשב
 כל השדה ייבש מרעת ישבי בה ספתה
 בהמות ועוף כי אמרו לא יראה את
 אחריתנו⁵ כי את רגלים רצתה וילאוך
 ואיך תתחרה את הסוסים ובארץ שלום
 אתה בוטח ואיך תעשה בגאון הירדן⁶ כי

שמעו בקולי⁸ ולא שמעו ולא הטו את
 אזנם וילכו איש בשרירות לבם הרע
 ואביא עליהם את כל דברי הברית הזאת
 אשר צויתי לעשות ולא
 עשו ׀⁹ ויאמר יהוה אלי נמצא קשר
 באיש יהודה ובישבי ירושלים¹⁰ שבו על
 עונת אבותם הראשנים אשר מאנו
 לשמוע את דברי והמה הלכו אחרי
 אלהים אחרים לעבדם הפרו בית ישראל
 ובית יהודה את בריתי אשר כרתי את
 אבותם ׀¹¹ לכן כה אמר יהוה הנני
 מביא אליהם רעה אשר לא יוכלו לצאת
 ממנה וזעקו אלי ולא אשמע
 אליהם¹² והלכו ערי יהודה וישבי ירושלים
 וזעקו אל האלהים אשר הם מקטרים
 להם והושע לא יושיעו להם בעת
 רעתם¹³ כי מספר עריך היו אלהיך
 יהודה ומספר חצות ירושלים שמתם
 מזבחות לבשת מזבחות לקטר
 לבעל ׀¹⁴ ואתה אל תתפלל בעד
 העם הזה ואל תשא בעדם רנה ותפלה כי
 אינני שמע בעת קראם אלי בעד
 רעתם ׀¹⁵ מה לידידי בביתי עשותה
 המזמתה הרבים ובשר קדש יעברו
 מעליך כי רעתכי אז תעלזי¹⁶ זית רענן
 יפה פרי תאר קרא יהוה שמך לקול
 המולה גדלה הצית אש עליה ורעו
 דליותיו¹⁷ ויהוה צבאות הנוטע אותך דבר
 עליך רעה בגלל רעת בית ישראל ובית
 יהודה אשר עשו להם להכעסני לקטר

13 כה אמר יהוה אלי הלוך וקנית לך
 אזור פשתים ושמתו על מתניך ובמים לא
 תבאהו² ואקנה את האזור כדבר יהוה
 ואשם על מתני ס³ ויהי דבר יהוה אלי
 שנית לאמר⁴ קח את האזור אשר קנית
 אשר על מתניך וקום לך פרתה וטמנהו
 שם בנזיק הסלע⁵ ואלך ואטמנהו בפרת
 כאשר צוה יהוה אותי⁶ ויהי מקץ ימים
 רבים ויאמר יהוה אלי קום לך פרתה וקח
 משם את האזור אשר צויתך לטמנו
 שם⁷ ואלך פרתה ואחפר ואקח את
 האזור מן המקום אשר טמנתיו שמה
 והנה נשחת האזור לא יצלח לכל פ
⁸ ויהי דבר יהוה אלי לאמר⁹ כה אמר
 יהוה ככה אשחית את גאון יהודה ואת
 גאון ירושלם הרב¹⁰ העם הזה הרע
 המאנים לשמוע את דברי ההלכים
 בשררות לבם וילכו אחרי אלהים אחרים
 לעבדם ולהשתחות להם ויהי כאזור הזה
 אשר לא יצלח לכל¹¹ כי כאשר ידבק
 האזור אל מתני איש כן הדבקתי אלי את
 כל בית ישראל ואת כל בית יהודה נאם
 יהוה להיות לי לעם ולשם ולתהלה
 ולתפארת ולא שמעו¹² ואמרת^c אליהם
 את הדבר הזה ס כה אמר יהוה אלהי
 ישראל כל נבל ימלא יין ואמרו אליך
 הידע לא נדע כי כל נבל ימלא

גם אחיך ובית אביך גם המה בגדו בך גם
 המה קראו אחריך מלא אל תאמן במ כי
 ידברו אליך טובות ס⁷ עזבתי את
 ביתי נטשתי את נחלתי נתתי את ידדות
 נפשי בכף איביה⁸ היתה לי נחלתי
 כאריה ביער נתנה עלי בקולה על כן
 שנאתיה⁹ העיט צבוע נחלתי לי העיט
 סביב עליה לכו אספו כל חית השדה
 התיו לאכלה¹⁰ רעים רבים שחתו כרמי
 בססו את חלקתי נתנו את חלקת חמדתי
 למדבר שממה¹¹ שמה לשממה אבלה
 עלי שממה נשמה כל הארץ כי אין איש
 שם על לב¹² על כל שפים במדבר באו
 שדדים כי חרב ליהוה אכלה מקצה ארץ
 ועד קצה הארץ אין שלום לכל
 בשר ס¹³ זרעו חטים וקצים קצרו
 נחלו לא יועלו ובשו מתבואתיכם מחרון
 אף יהוה ס¹⁴ כה אמר יהוה על כל
 שכני הרעים הנגעים בנחלה אשר
 הנחלתי את עמי את ישראל הנני נתשם
 מעל אדמתם ואת בית יהודה אתוש
 מתוכם¹⁵ והיה אחרי נתשי אותם אשוב
 ורחמתים והשבתיים איש לנחלתו ואיש
 לארצו¹⁶ והיה אם למד ילמדו את דרכי
 עמי להשבע בשמי חי יהוה כאשר למדו
 את עמי להשבע בבעל ונבנו בתוך
 עמי¹⁷ ואם לא ישמעו ונתשתי את הגוי
 ההוא נתוש ואבד נאם יהוה ס

c We read one or more accents in L differently than BHS. Often this notation indicates a typographical error in BHS.

הרע²⁴ ואפיצם כקש עובר לרוח
 מדבר²⁵ זה גורלך מנת מדיך מאתי נאם
 יהוה אשר שכחת אותי ותבטחי
 בשקר²⁶ וגם אני חשפתי שולך על פניך
 ונראה קלונך²⁷ נאפיד ומצהלותיך זמת
 זנותך על גבעות בשדה ראיתי שקוציך
 אוי לך ירושלם לא תטהרי אחרי מתי
 עד פ

14 אשר היה דבר יהוה אל ירמיהו על
 דברי הבצרות² אבלה יהודה ושעריה
 אמללו קדרו לארץ וצוחת ירושלם
 עלתה³ ואדריהם שלחו **צעוריהם**
 למים באו על גבים לא מצאו מים שבו
 כליהם ריקם בשו והכלמו וחפו
 ראשם⁴ בעבור האדמה חתה כי לא היה
 גשם בארץ בשו אכרים חפו ראשם⁵ כי
 גם אילת בשדה ילדה ועזוב כי לא היה
 דשא⁶ ופראים עמדו על שפים שאפו רוח
 כתנים כלו עיניהם כי אין עשב⁷ אם
 עונינו ענו בנו יהוה עשה למען שמך כי
 רבו משובתינו לך חטאנו⁸ מקוה ישראל
 מושיעו בעת צרה למה תהיה כגר בארץ
 וכארח נטה ללון⁹ למה תהיה כאיש
 נדהם כגבור לא יוכל להושיע ואתה
 בקרבנו יהוה ושמך עלינו נקרא אל
 תנחנו **ס**¹⁰ כה אמר יהוה לעם הזה כן
 אהבו לנוע רגליהם לא חשכו ויהוה לא
 רצם עתה יזכר עונם ויפקד

יין¹³ ואמרת^c אליהם כה אמר יהוה הנני
 ממלא את כל ישבי הארץ הזאת ואת
 המלכים הישבים לדוד על כסאו ואת
 הכהנים ואת הנביאים ואת כל ישבי
 ירושלם שכרון¹⁴ ונפצתים איש אל אחיו
 והאבות והבנים יחדו נאם יהוה לא
 אחמול ולא אחוס ולא ארחם
 מהשחיתם **ס**¹⁵ שמעו והאזינו אל
 תגבהו כי יהוה דבר¹⁶ תנו ליהוה
 אלהיכם כבוד בטרם יחשך ובטרם
 יתנגפו רגליכם על הרי נשף וקויתם לאור
 ושמה לצלמות **ישית ושית** לערפל¹⁷ ואם
 לא תשמעוה במסתרים תבכה נפשי
 מפני גוה ודמע תדמע ותרד עיני דמעה
 כי נשבה עדר יהוה **ס**¹⁸ אמר למלך
 ולגבירה השפילו שבו כי ירד
 מראשותיכם עטרת תפארתכם¹⁹ ערי
 הגב סגרו ואין פתח הגלת יהודה כלה
 הגלת שלומים **ס**²⁰ **שאי שאו** עיניכם
וראי וראו הבאים מצפון איה העדר נתן לך
 צאן תפארתך²¹ מה תאמרי כי יפקד
 עליך ואת למדת אתם עליך אלפים
 לראש הלוא חבלים יאחזוך כמו אשת
 לדה²² וכי תאמרי בלבבך מדוע קראני
 אלה ברב עונך נגלו שולך נחמסו
 עקביך²³ היהפך כושי עורו ונמר
 חברברתיו גם אתם תוכלו להיטיב למדי

c We read one or more accents in L differently than BHS. Often this notation indicates a typographical error in BHS.

בעתה²⁰ ידענו יהוה רשענו עון אבותינו
 כי חטאנו לך²¹ אל תנאץ למען שמך אל
 תנבל כסא כבודך זכר אל תפר בריתך
 אתנו²² היש בהבלי הגוים מגשמים ואם
 השמים יתנו רבבים הלא אתה הוא יהוה
 אלהינו ונקוה לך כי אתה עשית את כל
 אלה פ

15 ויאמר יהוה אלי אם יעמד משה
 ושמואל לפני אין נפשי אל העם הזה
 שלח מעל פני ויצאו² והיה כי יאמרו
 אליך אנה נצא ואמרת אליהם כה אמר
 יהוה אשר למות למות ואשר לחרב
 לחרב ואשר לרעב לרעב ואשר לשבי
 לשבי³ ופקדתי עליהם ארבע משפחות
 נאם יהוה את החרב להרג ואת הכלבים
 לסחב ואת עוף השמים ואת בהמת
 הארץ לאכל ולהשחית⁴ ונתתים **לזועה**
לזועה לכל ממלכות הארץ בגלל מנשה
 בן יחזקיהו מלך יהודה על אשר עשה
 בירושלם⁵ כי מי יחמל עליך ירושלם ומי
 ינוד לך ומי יסור לשאל לשלם לך⁶ את
 נטשת אתי נאם יהוה אחור תלכי ואט
 את ידי עליך ואשחיתך נלאיתי
 הנחם⁷ ואזרם במזרה בשערי הארץ
 שכלתי אבדתי את עמי מדרכיהם לוא
 שבו⁸ עצמו לי אלמנתו⁹ מחול ימים

חטאתם ס ויאמר יהוה אלי אל
 תתפלל בעד העם הזה לטובה¹² כי יצמו
 אינני שמע אל רנתם וכי יעלו עלה
 ומנחה אינני רצם כי בחרב וברעב ובדבר
 אנכי מכלה אותם ס ויאמר אהה
 אדני יהוה הנה הנבאים אמרים להם לא
 תראו חרב ורעב לא יהיה לכם כי שלום
 אמת אתן לכם במקום
 הזה ס ויאמר יהוה אלי שקר
 הנבאים נבאים בשמי לא שלחתים ולא
 צויתים ולא דברתי אליהם חזון שקר
 וקסם **ואלול** **ואליל** **ותרמות** **ותרמית** לבם
 המה מתנבאים לכם ס לכן כה אמר
 יהוה על הנבאים הנבאים בשמי ואני לא
 שלחתים והמה אמרים חרב ורעב לא
 יהיה בארץ הזאת בחרב וברעב יתמו
 הנבאים ההמה¹⁶ והעם אשר המה
 נבאים להם יהיו משלכים בחצות ירושלם
 מפני הרעב והחרב ואין מקבר להמה
 המה נשיהם ובניהם ובנותיהם ושפכתי
 עליהם את רעתם¹⁷ ואמרת אליהם את
 הדבר הזה תרדנה עיני דמעה לילה ויומם
 ואל תדמינה כי שבר גדול נשברה בתולת
 בת עמי מכה נחלה מאד¹⁸ אם יצאתי
 השדה והנה חללי חרב ואם באתי העיר
 והנה תחלואי רעב כי גם נביא גם כהן
 סחרו אל ארץ ולא ידעו ס המאס¹⁹
 מאסת את יהודה אם בציון געלה נפשך
 מדוע הכיתנו ואין לנו מרפא קוה לשלום
 ואין טוב ולעת מרפא והנה

q We have abandoned or added a ketib/qere relative to BHS. In doing this we agree with L against BHS.

אליהם²⁰ ונתתיך לעם הזה לחומת נחשת בצורה ונלחמו אליך ולא יוכלו לך כי אתך אני להושיעך ולהצילך נאם יהוה²¹ והצלתך מיד רעים ופדתך מכף ערצים פ

16 ויהי דבר יהוה אלי לאמר² לא תקח לך אשה ולא יהיו לך בנים ובנות במקום הזה³ כי כה אמר יהוה על הבנים ועל הבנות הילודים במקום הזה ועל אמתם הילדות אותם ועל אבותם המולדים אותם בארץ הזאת⁴ ממותי תחלאים ימתו לא יספדו ולא יקברו לדמן על פני האדמה יהיו ובחרב וברעב יכלו והיתה נבלתם למאכל לעוף השמים ולבהמת הארץ פ⁵ כי כה אמר יהוה אל תבוא בית מרוזח ואל תלך לספוד ואל תנד להם כי אספתי את שלומי מאת העם הזה נאם יהוה את החסד ואת הרחמים⁶ ומתו גדלים וקטנים בארץ הזאת לא יקברו ולא יספדו להם ולא יתגדד ולא יקרח להם⁷ ולא יפרסו להם על אבל לנחמו על מת ולא ישקו אותם כוס תנחומים על אביו ועל אמו⁸ ובית משתה לא תבוא לשבת אותם לאכל ולשתות פ⁹ כי כה אמר יהוה צבאות אלהי ישראל הנני משבית מן המקום הזה לעיניכם ובימיכם קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול כלה¹⁰ והיה כי

הבאתי להם על אם בחור שדד בצהרים הפלתי עליה פתאם עיר ובהלות⁹ אמללה ילדת השבעה נפחה נפשה באה בא שמשה בעד יומם בושה וחפרה ושאריתם לחרב אתן לפני איביהם נאם יהוה פ¹⁰ אוי לי אמי כי ילדתני איש ריב ואיש מדון לכל הארץ לא נשיתי ולא נשו בי כלה מקללוני פ¹¹ אמר יהוה אם לא שרותך שריתך^k לטוב אם לוא הפגעתי בך בעת רעה ובעת צרה את האיב¹² הירע ברזל ברזל מצפון ונחשת¹³ חילך ואוצרותיך לבז אתן לא במחיר ובכל חטאותיך ובכל גבוליך¹⁴ והעברתי את איביך בארץ לא ידעת כי אש קדחה באפי עליכם תוקד פ¹⁵ אתה ידעת יהוה זכרני ופקדני והנקם לי מרדפי אל לארך אפך תקחני דע שאתי עליך חרפה¹⁶ נמצאו דבריך ואכלם ויהי דבריך דברך לי לששון ולשמחת לבבי כי נקרא שמך עלי יהוה אלהי צבאות פ¹⁷ לא ישבתי בסוד משחקים ואעלז מפני ידך בדד ישבתי כי זעם מלאתני פ¹⁸ למה היה כאבי נצח ומכתי אנושה מאנה הרפא היו תהיה לי כמו אכזב מים לא נאמנו פ¹⁹ לכן כה אמר יהוה אם תשוב ואשיבך לפני תעמד ואם תוציא יקר מזולל כפי תהיה ישבו המה אליך ואתה לא תשוב

k We read one or more consonants in L differently from BHS.

ויאמרו אך שקר נחלו אבותינו הבל ואין
בם מועיל²⁰ היעשה לו אדם אלהים
והמה לא אלהים²¹ לכן הנני מודיעם
בפעם הזאת אודיעם את ידי ואת גבורתי
וידעו כי שמי יהוה ׀

17 חטאת יהודה כתובה בעט ברזל
בצפרן שמיר חרושה על לוח לבם
ולקרנות מזבחותיכם² כזכר בניהם
מזבחותם ואשריהם על עץ רענן על
גבעות הגבהות³ הררי בשדה חילך כל
אוצרותיך לבו אתן במתיך בחטאת בכל
גבוליך⁴ ושמטתה ובך מנחלתך אשר
נתתי לך והעבדתיך את איביך בארץ
אשר לא ידעת כי אש קדחתם באפי עד
עולם תוקד ׀⁵ כה אמר יהוה ארור
הגבר אשר יבטח באדם ושם בשר זרעו
ומן יהוה יסור לבו⁶ והיה כערער בערבה
ולא יראה כי יבוא טוב ושכן חררים
במדבר ארץ מלחה ולא
תשב ׀⁷ ברוך הגבר אשר יבטח
ביהוה והיה יהוה מבטחו⁸ והיה כעץ
שתול על מים ועל יובל ישלח שרשיו ולא
ירא יראה כי יבא חס והיה עלהו רענן
ובשנת בצרת לא ידאג ולא ימיש מעשות
פרי⁹ עקב הלב מכל ואנש הוא מי
ידענו¹⁰ אני יהוה חקר לב בחן כליות
ולתת לאיש **כדרכו כדרכיו** כפרי
מעלליו ׀¹¹ קרא דגר ולא ילד עשה

תגיד לעם הזה את כל הדברים האלה
ואמרו אליך על מה דבר יהוה עלינו את
כל הרעה הגדולה הזאת ומה עוננו ומה
חטאתנו אשר חטאנו ליהוה
אלהינו¹¹ ואמרת אליהם על אשר עזבו
אבותיכם אותי נאם יהוה וילכו אחרי
אלהים אחרים ויעבדום וישתחוו להם
ואתי עזבו ואת תורתי לא שמרו¹² ואתם
הרעתם לעשות מאבותיכם והנכם הלכים
איש אחרי שררות לבו הרע לבלתי שמע
אלי¹³ והטלתי אתכם מעל הארץ הזאת
על הארץ אשר לא ידעתם אתם
ואבותיכם ועבדתם שם את אלהים
אחרים יומם ולילה אשר לא אתן לכם
חנינה ׀¹⁴ לכן הנה ימים באים נאם
יהוה ולא יאמר עוד חי יהוה אשר העלה
את בני ישראל מארץ מצרים¹⁵ כי אם חי
יהוה אשר העלה את בני ישראל מארץ
צפון ומכל הארצות אשר הדיחם שמה
והשבתים על אדמתם אשר נתתי
לאבותם ׀¹⁶ הנני שלח **לדוגים לדיגים**
רבים נאם יהוה ודיגים ואחרי כן אשלח
לרבים צידים וצדום מעל כל הר ומעל כל
גבעה ומנקיקי הסלעים¹⁷ כי עיני על כל
דרכיהם לא נסתרו מלפני ולא נצפן עונם
מנגד עיני¹⁸ ושלמתי ראשונה משנה עונם
וחטאתם על חללם את ארצי בנבלת
שקוציהם ותועבותיהם מלאו את
נחלתי ׀¹⁹ יהוה עזי ומעזי ומנוסי
ביום צרה אליך גוים יבאו מאפסי ארץ

יהוה לבלתי הביא משא בשערי העיר הזאת ביום השבת ולקדש את יום השבת לבלתי עשות **בה** בו כל מלאכה ²⁵ ובאו בשערי העיר הזאת מלכים ושרים ישבים על כסא דוד רכבים ברכב ובסוסים המה ושריהם איש יהודה וישבי ירושלם וישבה העיר הזאת לעולם ²⁶ ובאו מערי יהודה ומסביבות ירושלם ומארץ בנימן ומן השפלה ומן ההר ומן הנגב מבאים עולה וזבח ומנחה ולבונה ומבאי תודה בית יהוה ²⁷ ואם לא תשמעו אלי לקדש את יום השבת ולבלתי שאת משא ובא בשערי ירושלם ביום השבת והצתי אש בשעריה ואכלה ארמנות ירושלם ולא תכבה פ

18 הדבר אשר היה אל ירמיהו מאת יהוה לאמר ² קום וירדת בית היוצר ושמה אשמיעך את דברי ³ וארד בית היוצר **והנהו** **והנה הוא** ^a עשה מלאכה על האבנים ⁴ ונשחת הכלי אשר הוא עשה בחמר ביד היוצר ושב ויעשהו כלי אחר כאשר ישר בעיני היוצר לעשות פ ⁵ ויהי דבר יהוה אלי לאמור ⁶ הכיוצר הזה לא אוכל לעשות לכם בית ישראל נאם יהוה הנה כחמר ביד היוצר כן אתם בידי בית ישראל פ ⁷ רגע אדבר על גוי ועל ממלכה לנתוש ולנתוץ ולהאביד ⁸ ושב

עשר ולא במשפט בחצי **ימו** ימיו יעזבנו ובאחריתו יהיה נבל ¹² כסא כבוד מרום מראשון מקום מקדשנו ¹³ מקוה ישראל יהוה כל עזביך יבשו **יסורי** **וסורי** בארץ יכתבו כי עזבו מקור מים חיים את יהוה פ ¹⁴ רפאני יהוה וארפא הושיעני ואושעה כי תהלתי אתה ¹⁵ הנה המה אמרים אלי איה דבר יהוה יבוא נא ¹⁶ ואני לא אצתי מרעה אחריו ויום אנוש לא התאויתי אתה ידעת מוצא שפתי נכח פניך היה ¹⁷ אל תהיה לי למחתה מחסי אתה ביום רעה ¹⁸ יבשו רדפי ואל אבשה אני יחתו המה ואל אחתה אני הביא עליהם יום רעה ומשנה שברון שברים פ ¹⁹ כה אמר יהוה אלי הלך ועמדת בשער בני **עם** **העם** אשר יבאו בו מלכי יהודה ואשר יצאו בו ובכל שערי ירושלם ²⁰ ואמרת אליהם שמעו דבר יהוה מלכי יהודה וכל יהודה וכל ישבי ירושלם הבאים בשערים האלה פ ²¹ כה אמר יהוה השמרו בנפשותיכם ואל תשאו משא ביום השבת והבאתם בשערי ירושלם ²² ולא תוציאו משא מבתיכם ביום השבת וכל מלאכה לא תעשו וקדשתם את יום השבת כאשר צויתי את אבותיכם ²³ ולא שמעו ולא הטו את אזנם ויקשו את ערפם לבלתי **שומע** **שמוע** ולבלתי קחת מוסר ²⁴ והיה אם שמע תשמעון אלי נאם

a Adaptations to a Qere which L and BHS, by their design, do not indicate.

כרו שוחה לנפשי זכר עמדי לפניך לדבר עליהם טובה להשיב את חמתך מהם²¹ לכן תן את בניהם לרעב והגרם על ידי חרב ותהינה נשיהם שכלות ואלמנות ואנשיהם יהיו הרגי מות בחוריהם מכי חרב במלחמה²² תשמע זעקה מבתיהם כי תביא עליהם גדוד פתאם כי כרו **שיחה שוחה** ללכדני ופחים טמנו לרגלי²³ ואתה יהוה ידעת את כל עצתם עלי למות אל תכפר על עונם וחטאתם מלפניך אל תמחי **והיו** מכשלים לפניך בעת אפך עשה בהם ׀

19 כה אמר יהוה הלוך וקנית בקבק יוצר חרש ומזקני העם ומזקני הכהנים² ויצאת אל גיא בן הנם אשר פתח שער **החרסות החרסית** וקראת שם את הדברים אשר אדבר אליך³ ואמרת שמעו דבר יהוה מלכי יהודה וישבי ירושלים כה אמר יהוה צבאות אלהי ישראל הנני מביא רעה על המקום הזה אשר כל שמעה תצלנה אזניו⁴ יען אשר עזבני וינכרו את המקום הזה ויקטרו בו לאלהים אחרים אשר לא ידעום המה ואבותיהם ומלכי יהודה ומלאו את המקום הזה דם נקים⁵ ובנו את במות הבעל לשרף את בניהם באש עלות לבעל אשר לא צויתי ולא דברתי ולא עלתה על לבי פ

הגוי ההוא מרעתו אשר דברתי עליו ונחמתי על הרעה אשר חשבתי לעשות לו ׀⁹ ורגע אדבר על גוי ועל ממלכה לבנת ולנטע¹⁰ ועשה **הרעה הרע** בעיני לבלתי שמע בקולי ונחמתי על הטובה אשר אמרתי להיטיב אותו ׀¹¹ ועתה אמר נא אל איש יהודה ועל יושבי ירושלים לאמר כה אמר יהוה הנה אנכי יוצר עליכם רעה וחשב עליכם מחשבה שובו נא איש מדרכו הרעה והיטיבו דרכיכם ומעלליכם¹² ואמרו נואש כי אחרי מחשבותינו נלך ואיש שררות לבו הרע נעשה ׀¹³ לכן כה אמר יהוה שאלו נא בגוים מי שמע כאלה שעררת עשתה מאד בתולת ישראל¹⁴ היעזב מצור שדי שלג לבנון אם ינתשו מים זרים קרים נוזלים¹⁵ כי שכחני עמי לשוא יקטרו ויכשלו בדרכיהם שבילי עולם ללכת נתיבות דרך לא סלולה¹⁶ לשום ארצם לשמה **שרוקת שריקות**^k עולם כל עובר עליה ישם ויניד בראשו¹⁷ כרוח קדים אפיצם לפני אויב ערף ולא פנים אראם ביום אידם ׀¹⁸ ויאמרו לכו ונחשבה על ירמיהו מחשבות כי לא תאבד תורה מכהן ועצה מחכם ודבר מנביא לכו ונכהו בלשון ואל נקשיבה אל כל דבריו¹⁹ הקשיבה יהוה אלי ושמע לקול יריבי²⁰ הישלים תחת טובה רעה כי

k We read one or more consonants in L differently from BHS.

העיר הזאת ועל כל עריה את כל הרעה
אשר דברתי עליה כי הקשו את ערפם
לבלתי שמוע את דברי

20 וישמע פשחור בן אמר הכהן והוא
פקיד נגיד בבית יהוה את ירמיהו נבא
את הדברים האלה² ויכה פשחור את
ירמיהו הנביא ויתן אתו על המהפכת
אשר בשער בנימן העליון אשר בבית
יהוה³ ויהי ממחרת ויצא פשחור את
ירמיהו מן המהפכת ויאמר אליו ירמיהו
לא פשחור קרא יהוה שמך כי אם מגור
מסביב פ

⁴ כי כה אמר יהוה הנני נתנד^c למגור לך
ולכל אהביך ונפלו בחרב איביהם ועיניך
ראות ואת כל יהודה אתן ביד מלך בבל
והגלם בבלה והכס בחרב⁵ ונתתי את כל
חסן העיר הזאת ואת כל יגיעה ואת כל
יקרה ואת כל אוצרות מלכי יהודה אתן
ביד איביהם ובזוזם ולקחום והביאום
בבלה⁶ ואתה פשחור וכל ישבי ביתך
תלכו בשבי ובבל תבוא ושם תמות ושם
תקבר אתה וכל אהביך אשר נבאת להם
בשקר ס⁷ פתיתני יהוה ואפת חזקתני
ותוכל הייתי לשחוק כל היום כלה לעג
לי⁸ כי מדי אדבר אזעק חמס ושד אקרא
כי היה דבר יהוה לי לחרפה ולקלס כל
היום⁹ ואמרתי לא אזכרנו ולא אדבר עוד

⁶ לכן הנה ימים באים נאם יהוה ולא
יקרא למקום הזה עוד התפת וגיא בן
הגם כי אם גיא ההרגה⁷ ובקתי את עצת
יהודה וירושלם במקום הזה והפלתים
בחרב לפני איביהם וביד מבקשי נפשם
ונתתי את נבלתם למאכל לעוף השמים
ולבהמת הארץ⁸ ושמתי את העיר הזאת
לשמה ולשרקה כל עבר עליה ישם
וישרק על כל מכתה⁹ והאכלתים את
בשר בניהם ואת בשר בנתיהם ואיש
בשר רעהו יאכלו במצור ובמצוק אשר
יציקו להם איביהם ומבקשי
נפשם¹⁰ ושברת הבקבק לעיני האנשים
ההלכים אותך¹¹ ואמרת^c אליהם כה
אמר יהוה צבאות ככה אשבר את העם
הזה ואת העיר הזאת כאשר ישבר את
כלי היוצר אשר לא יוכל להרפה עוד
ובתפת יקברו מאין מקום לקבור¹² כן
אעשה למקום הזה נאם יהוה וליושביו
ולתת את העיר הזאת כתפת¹³ והיו בתי
ירושלם ובתי מלכי יהודה כמקום התפת
הטמאים לכל הבתים אשר קטרו על
גגתיהם לכל צבא השמים והסך נסכים
לאלהים אחרים פ
¹⁴ ויבא ירמיהו מהתפת אשר שלחו יהוה
שם להנבא ויעמד בחצר בית יהוה ויאמר
אל כל העם ס¹⁵ כה אמר יהוה
צבאות אלהי ישראל הנני מביא^c אל

c We read one or more accents in L differently than BHS. Often this notation indicates a typographical error in BHS.

c We read one or more accents in L differently than BHS. Often this notation indicates a typographical error in BHS.

מעלינו ³ ויאמר ירמיהו אליהם כה
 תאמרן אל צדקיהו ⁴ כה אמר יהוה אלהי
 ישראל הנני מסב את כלי המלחמה אשר
 בידכם אשר אתם נלחמים במלך
 בבל ואת הכשדים הצרים עליכם מחוץ
 לחומה ואספתי אותם אל תוך העיר
 הזאת ⁵ ונלחמתי אני אתכם ביד נטויה
 ובזרוע חזקה ובאף ובחמה ובקצף
 גדול ⁶ והכיתי את יושבי העיר הזאת ואת
 האדם ואת הבהמה בדבר גדול
 ימתו ⁷ ואחרי כן נאם יהוה אתן את
 צדקיהו מלך יהודה ואת עבדיו ואת העם
 ואת הנשאים בעיר הזאת מן הדבר מן
 החרב ומן הרעב ביד נבוכדראצר מלך
 בבל וביד איביהם וביד מבקשי נפשם
 והכם לפי חרב לא יחוס עליהם ולא
 יחמל ולא ירחם ⁸ ואל העם הזה תאמר
 כה אמר יהוה הנני נתן לפניכם את דרך
 החיים ואת דרך המות ⁹ הישב בעיר
 הזאת ימות בחרב וברעב ובדבר והיוצא
 ונפל על הכשדים הצרים עליכם **יחיה וחיה**
 והיתה לו נפשו לשלל ¹⁰ כי שמתי פני
 בעיר הזאת לרעה ולא לטובה נאם יהוה
 ביד מלך בבל תנתן ושרפה
 באש ¹¹ ולבית מלך יהודה שמעו
 דבר יהוה ¹² בית דוד כה אמר יהוה דינו
 לבקר משפט והצילו גזול מיד עושק פן
 תצא כאש חמתי ובערה ואין מכבה מפני
 רע **מעליהם מעלליכם** ¹³ הנני אליך ישבת
 העמק צור המישר נאם יהוה האמרים מי

בשמו והיה בלבי כאש בערת עצר
 בעצמתי ונלאיתי כלכל ולא אוכל ¹⁰ כי
 שמעתי דבת רבים מגור מסביב הגידו
 ונגידנו כל אנוש שלומי שמרי צלעי אולי
 יפתה ונוכלה לו ונקחה נקמתנו
 ממנו ¹¹ ויהוה אותי כגבור עריץ על כן
 רדפי יכשלו ולא יכלו בשו מאד כי לא
 השכילו כלמת עולם לא תשכח ¹² ויהוה
 צבאות בחן צדיק ראה כליות ולב אראה
 נקמתך מהם כי אליך גליתי את
 ריבי ¹³ שירו ליהוה הללו את יהוה
 כי הציל את נפש אביון מיד
 מרעים ¹⁴ ארור היום אשר ילדתי בו
 יום אשר ילדתי אמי אל יהי
 ברוך ¹⁵ ארור האיש אשר בשר את אבי
 לאמר ילד לך בן זכר שמח
 שמחהו ¹⁶ והיה האיש ההוא כערים אשר
 הפך יהוה ולא נחם ושמע זעקה בבקר
 ותרועה בעת צהרים ¹⁷ אשר לא מותתני
 מרחם ותהי לי אמי קברי ורחמה הרת
 עולם ¹⁸ למה זה מרחם יצאתי לראות
 עמל ויגון ויכלו בבשת ימי פ

21 הדבר אשר היה אל ירמיהו מאת
 יהוה בשלח אליו המלך צדקיהו את
 פשחור בן מלכיה ואת צפניה בן מעשיה
 הכהן לאמר ² דרש נא בעדנו את יהוה כי
 נבוכדראצר מלך בבל נלחם עלינו אולי
 יעשה יהוה אותנו ככל נפלאותיו ויעלה

את ארץ מולדתו ¹¹ כי כה אמר יהוה אל שלם בן יאשיהו מלך יהודה המלך תחת יאשיהו אביו אשר יצא מן המקום הזה לא ישוב שם עוד ¹² כי במקום אשר הגלו אתו שם ימות ואת הארץ הזאת לא יראה עוד ¹³ הוי בנה ביתו בלא צדק ועליותיו בלא משפט ברעהו יעבד חנם ופעלו לא יתן לו ¹⁴ האמר אבנה לי בית מדות ועליות מרוחים וקרע לו חלוני וספון בארז ומשוח בשר ¹⁵ התמלך כי אתה מתחרה בארז אביך הלוא אכל ושתה ועשה משפט וצדקה אז טוב לו ¹⁶ דן דין עני ואביון אז טוב הלוא היא הדעת אתי נאם יהוה ¹⁷ כי אין עיניך ולבך כי אם על בצעך ועל דם הנקי לשפוך ועל העשק ועל המרוצה לעשות ¹⁸ לכן כה אמר יהוה אל יהויקים בן יאשיהו מלך יהודה לא יספדו לו הוי אחי והוי אחות לא יספדו לו הוי אדון והוי הדה ¹⁹ קבורת חמור יקבר סחוב והשלך מהלאה לשערי ירושלם ²⁰ עלי הלבנון וצעקי ובבשן תני קולך וצעקי מעברים כי נשברו כל מאהביך ²¹ דברתי אליך בשלותיך אמרת לא אשמע זה דרכך מנעוריך כי לא שמעת בקולי ²² כל רעך תרעה רוח ומאהביך בשבי ילכו כי אז תבשי ונכלמת מכל רעתך ²³ ישבתי

יחת עלינו ומי יבוא במעונותינו ¹⁴ ופקדתי עליכם כפרי מעלליכם נאם יהוה והצתי אש ביערה ואכלה כל סביביה ¹⁵

22 כה אמר יהוה רד בית מלך יהודה ודברת שם את הדבר הזה ² ואמרת שמע דבר יהוה מלך יהודה הישב על כסא דוד אתה ועבדיך ועמך הבאים בשערים האלה ³ כה אמר יהוה עשו משפט וצדקה והצילו גזול מיד עשוק וגר יתום ואלמנה אל תנו אל תחמסו ודם נקי אל תשפכו במקום הזה ⁴ כי אם עשו תעשו את הדבר הזה ובאו בשערי הבית הזה מלכים ישבים לדוד על כסאו רכבים ברכב ובסוסים הוא ^{ועבדו} ^{ועבדיו} ועמו ⁵ ואם לא תשמעו את הדברים האלה בי נשבעתי נאם יהוה כי לחרבה יהיה הבית הזה ⁶ כי כה אמר יהוה על בית מלך יהודה גלעד אתה לי ראש הלבנון אם לא אשיתך מדבר ערים לא ^{נושבה} ⁷ נושבו וקדשתי עליך משחתים איש וכליו וכרתו מבחר ארזיך והפילו על האש ⁸ ועברו גוים רבים על העיר הזאת ואמרו איש אל רעהו על מה עשה יהוה ככה לעיר הגדולה הזאת ⁹ ואמרו על אשר עזבו את ברית יהוה אלהיהם וישתחוו לאלהים אחרים ויעבדום ¹⁰ אל תבכו למת ואל תנדו לו בכו בכו להלך כי לא ישוב עוד וראה

q We have abandoned or added a ketib/qere relative to BHS. In doing this we agree with L against BHS.

יִירָאוּ עוֹד וְלֹא יִחַתּוּ וְלֹא יִפְקְדוּ נָאִם
 יְהוָה ⁵ הִנֵּה יָמִים בָּאִים נָאִם יְהוָה
 וְהִקְמַתִי לְדוֹד צִמַח צְדִיק וּמֶלֶךְ מֶלֶךְ
 וְהִשְׁכִּיל וְעָשָׂה מִשְׁפָּט וְצַדִּיקָה
 בְּאַרְץ ⁶ בִּימֵי תוֹשַׁע יְהוּדָה וַיִּשְׂרָאֵל יִשְׁכֵן
 לְבִטָּח וְזֶה שְׁמוֹ אֲשֶׁר יִקְרָאוּ יְהוָה
 צַדִּיקוֹ ⁷ לִכֵּן הִנֵּה יָמִים בָּאִים נָאִם
 יְהוָה וְלֹא יֵאמְרוּ עוֹד חֵי יְהוָה אֲשֶׁר הֵעֵלָה
 אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאַרְץ מִצְרַיִם ⁸ כִּי אִם חֵי
 יְהוָה אֲשֶׁר הֵעֵלָה וְאֲשֶׁר הֵבִיא אֶת זֶרַע
 בֵּית יִשְׂרָאֵל מֵאַרְץ צְפוֹנָה וּמְכֹל הָאָרְצוֹת
 אֲשֶׁר הִדְחִיתִים שָׁם וַיֵּשְׁבוּ עַל
 אֲדָמָתָם ⁹ לִנְבָאִים נִשְׁבַּר לְבֵי בִקְרָבֵי
 רַחֲפוֹ כֹּל עֲצֻמוֹתַי הֵייתִי כְּאִישׁ שְׂכוֹר^c
 וְכִגְבַר עִבְרוּ יַיִן מִפְּנֵי יְהוָה וּמִפְּנֵי דְבַרִי
 קִדְשׁוֹ ¹⁰ כִּי מִנְאֲפִים מְלֵאָה הָאָרְץ כִּי מִפְּנֵי
 אֱלֹהִים אֲבִלָה הָאָרְץ יִבְשׁוּ נְאוֹת מְדַבֵּר וְתִהְיֶה
 מְרוֹצְתָם רַעָה וּגְבוּרָתָם לֹא כֵן ¹¹ כִּי גַם
 נְבִיאֵי גַם כֹּהֵן חֲנָפוּ גַם בְּבֵיתִי מִצְאָתִי
 רַעֲתָם נָאִם יְהוָה ¹² לִכֵּן יִהְיֶה דְרַכְכֶם לְהֵם
 כַּחֲלַקְלוֹת בְּאִפְלָה יִדְחוּ וּנְפְלוּ בָהּ כִּי
 אֲבִיא עֲלֵיהֶם רַעָה שְׁנַת פְּקֻדָתָם נָאִם
 יְהוָה ¹³ וּבְנִבְיָאֵי שְׁמֵרוֹן רֵאִיתִי תְּפִלָּה
 הַנְּבִאוֹ בְּבַעַל וַיִּתְּעוּ אֶת עַמִּי אֶת
 יִשְׂרָאֵל ¹⁴ וּבְנִבְיָאֵי יְרוּשָׁלַם רֵאִיתִי
 שְׁעִרּוּרָה נְאוּף וְהֶלֶךְ בְּשִׁקָר וּחִזְקוּ יְדֵי
 מְרַעִים לְבִלְתִּי שָׁבוּ אִישׁ מִרְעֵתוֹ הִיוּ לִי
 כְּלָם כְּסֵדִם וַיִּשְׁבִּיָה כְּעִמְרָה ¹⁵ לִכֵּן

^c We read one or more accents in L differently than BHS. Often this notation indicates a typographical error in BHS.

יִשְׁבֵּת בְּלַבְנוֹן ^{מִקְנֵתִי} מִקְנֵת בְּאַרְזִים מַה
 נַחֲנַת בְּבֵא לֶךְ חֲבָלִים חֵיל כִּילְדָה ²⁴ חֵי
 אֲנִי נָאִם יְהוָה כִּי אִם יִהְיֶה כְּנִיְהוּ בֶן
 יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ יְהוּדָה חוֹתֵם עַל יַד יְמִינִי כִי
 מִשֵּׁם אֲתַקְנֶךָ ²⁵ וְנִתְתִּיךָ בְּיַד מִבְּקִשֵׁי
 נַפְשֶׁךָ וּבִיד אֲשֶׁר אֲתָה יְגוֹר מִפְּנִיָהּ וּבִיד
 נְבוּכַדְרֶאֱצַר מֶלֶךְ בָּבֶל וּבִיד
 הַכְּשָׁדִים ²⁶ וְהִטַּלְתִּי אֶתְךָ וְאֶת אִמְךָ אֲשֶׁר
 יִלְדַתְךָ עַל הָאָרֶץ אַחֲרַת אֲשֶׁר לֹא יִלְדַתְּ
 שָׁם וְשָׁם תָּמוּתוֹ ²⁷ וְעַל הָאָרֶץ אֲשֶׁר הֵם
 מִנְּשָׂאִים אֶת נַפְשָׁם לְשׁוּב שָׁם שְׁמָה לֹא
 יִשׁוּבוּ ²⁸ הֵעֵצַב נְבוּזַחַן נְפוּץ הָאִישׁ
 הַזֶּה כְּנִיְהוּ אִם כְּלִי אֵינִי חֲפֵץ בּוֹ מִדּוֹעַ
 הוֹטְלוֹ הוּא וְזָרְעוֹ וְהִשְׁלַכְנוּ עַל הָאָרֶץ אֲשֶׁר
 לֹא יִדְעוּ ²⁹ אָרֶץ אָרֶץ אָרֶץ שְׁמַעִי דְבַר
 יְהוָה ³⁰ כֹּה אָמַר יְהוָה כִּתְּבוּ אֶת
 הָאִישׁ הַזֶּה עֲרִירִי גִבֹר לֹא יִצְלַח בִּימֵי כִי
 לֹא יִצְלַח מְזָרְעוֹ אִישׁ יִשָּׁב עַל כֶּסֶף דוֹד
 וּמִשָּׁל עוֹד בִּיהוּדָה

23 הוּא רַעִים מֵאֲבָדִים וּמִפְּצִים אֶת צֵאֵן
 מִרְעִיתִי נָאִם יְהוָה ² לִכֵּן כֹּה אָמַר יְהוָה
 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עַל הָרַעִים הָרַעִים אֶת עַמִּי
 אֶתֶם הִפְצַתֶם אֶת צֵאֵנִי וְתִדְחוּם וְלֹא
 פְּקַדְתֶּם אֶתֶם הַנְּנִי פְקַד עֲלֵיכֶם אֶת רַע
 מַעֲלָלֵיכֶם נָאִם יְהוָה ³ וְאֲנִי אֶקְבֹץ אֶת
 שְׂאֵרֵי צֵאֵנִי מְכֹל הָאָרְצוֹת אֲשֶׁר הִדְחִיתִי
 אֶתֶם שָׁם וְהִשְׁבַּתִּי אֶתְהֵן עַל נוֹהֵן וּפְרוּ
 וּרְבוּ ⁴ וְהִקְמַתִי עֲלֵיהֶם רַעִים וְרַעוּם וְלֹא

כאשר שכחו אבותם את שמי
 בבעל²⁸ הנביא אשר אתו חלום יספר
 חלום ואשר דברי אתו ידבר דברי אמת
 מה לתבן את הבר נאם יהוה²⁹ הלוא כה
 דברי כאש נאם יהוה וכפטיש יפצץ
 סלע ׀³⁰ לכן הנני על הנבאים נאם
 יהוה מגנבי דברי איש מאת רעהו³¹ הנני
 על הנביאים נאם יהוה הלקחים לשונם
 וינאמו נאם³² הנני על נבאי חלמות שקר
 נאם יהוה ויספרום ויתעו את עמי
 בשקריהם ובפחזותם ואנכי לא שלחתים
 ולא צויתים והועיל לא יועילו לעם הזה
 נאם יהוה³³ וכי ישאלך העם הזה או
 הנביא או כהן לאמר מה משא יהוה
 ואמרת אליהם את מה משא ונטשתי
 אתכם נאם יהוה³⁴ והנביא והכהן והעם
 אשר יאמר משא יהוה ופקדתי על האיש
 ההוא ועל ביתו³⁵ כה תאמרו איש על
 רעהו ואיש אל אחיו מה ענה יהוה ומה
 דבר יהוה³⁶ ומשא יהוה לא תזכרו עוד
 כי המשא יהיה לאיש דברו והפכתם את
 דברי אלהים חיים יהוה צבאות
 אלהינו³⁷ כה תאמר אל הנביא מה ענך
 יהוה ומה דבר יהוה³⁸ ואם משא יהוה
 תאמרו לכן כה אמר יהוה יען אמרכם
 את הדבר הזה משא יהוה ואשלח אליכם
 לאמר לא תאמרו משא יהוה³⁹ לכן הנני
 ונשיתי אתכם נשא ונטשתי אתכם ואת
 העיר אשר נתתי לכם ולאבותיכם מעל

כה אמר יהוה צבאות על הנבאים הנני
 מאכיל אותם לענה והשקתים מי ראש כי
 מאת נביאי ירושלים יצאה חנפה לכל
 הארץ ׀
¹⁶ כה אמר יהוה צבאות אל תשמעו על
 דברי הנבאים הנבאים לכם מהבלים
 המה אתכם חזון לבם ידברו לא מפי
 יהוה¹⁷ אמרים אמור למנאצי דבר יהוה
 שלום יהיה לכם וכל הלך בשררות לבו
 אמרו לא תבוא עליכם רעה¹⁸ כי מי עמד
 בסוד יהוה וירא וישמע את דברו מי
 הקשיב **דברי דברו** וישמע ׀¹⁹ הנה
 סערת יהוה חמה יצאה וסער מתחולל
 על ראש רשעים יחול²⁰ לא ישוב אף
 יהוה עד עשתו ועד הקימו מזמות לבו
 באחרית הימים תתבוננו בה בינה²¹ לא
 שלחתי את הנבאים והם רצו לא דברתי
 אליהם והם נבאו²² ואם עמדו בסודי
 וישמעו דברי את עמי וישבום מדרכם
 הרע ומרע מעלליהם ׀²³ האלהי
 מקרב אני נאם יהוה ולא אלהי
 מרחק²⁴ אם יסתר איש במסתרים ואני
 לא אראנו נאם יהוה הלוא את השמים
 ואת הארץ אני מלא נאם יהוה²⁵ שמעתי
 את אשר אמרו הנבאים הנבאים בשמי
 שקר לאמר חלמתי חלמתי²⁶ עד מתי
 היש בלב הנבאים נבאי השקר ונביאי
 תרמת לבם²⁷ החשבים להשכיח את עמי
 שמי בחלומתם אשר יספרו איש לרעהו

לחרפה ולמשל לשנינה ולקללה בכל המקומות אשר אדיחם שם¹⁰ ושלחתי במ את החרב את הרעב ואת הדבר עד תמם מעל האדמה אשר נתתי להם ולאבותיהם פ

25 הדבר אשר היה על ירמיהו על כל עם יהודה בשנה הרבעית ליהויקים בן יאשיהו מלך יהודה היא השנה הראשנית לנבוכדראצר מלך בבל² אשר דבר ירמיהו הנביא על כל עם יהודה ואל כל ישבי ירושלים לאמר³ מן שלש עשרה שנה ליאשיהו בן אמון מלך יהודה ועד היום הזה זה שלש ועשרים שנה היה דבר יהוה אלי ואדבר אליכם אשכים ודבר ולא שמעתם⁴ ושלח יהוה אליכם את כל עבדיו הנבאים השכם ושלח ולא שמעתם ולא הטיתם את אזנכם לשמע⁵ לאמר שובו נא איש מדרכו הרעה ומרע מעלליכם ושבו על האדמה אשר נתן יהוה לכם ולאבותיכם למן עולם ועד עולם⁶ ואל תלכו אחרי אלהים אחרים לעבדם ולהשתחות להם ולא תכעיסו אותי במעשה ידיכם ולא ארע לכם⁷ ולא שמעתם אלי נאם יהוה למען **הכעסוני** הכעיסני במעשה ידיכם לרע לכם פ ⁸ לכן כה אמר יהוה צבאות יען אשר לא שמעתם את דברי⁹ הנני שלח ולקחתי את כל משפחות צפון נאם יהוה

פני⁴⁰ ונתתי עליכם חרפת עולם וכלמות עולם אשר לא תשכח פ

24 הראני יהוה והנה שני דודאי תאנים מועדים לפני היכל יהוה אחרי הגלות נבוכדראצר מלך בבל את יכניהו בן יהויקים מלך יהודה ואת שרי יהודה ואת החרש ואת המסגר מירושלים ויבאם בבל² הדוד אחד תאנים טבות מאד כתאני הבכרות והדוד אחד תאנים רעות מאד אשר לא תאכלנה ³ ויאמר יהוה אלי מה אתה ראה ירמיהו ואמר תאנים התאנים הטבות טבות מאד והרעות רעות מאד אשר לא תאכלנה ⁴ ויהי דבר יהוה אלי לאמר⁵ כה אמר יהוה אלהי ישראל כתאנים הטבות האלה כן אכיר את גלות יהודה אשר שלחתי מן המקום הזה ארץ כשדים לטובה⁶ ושמתי עיני עליהם לטובה והשבתי על הארץ הזאת ובניתים ולא אהרס ונטעתים ולא אתוש⁷ ונתתי להם לב לדעת אתי כי אני יהוה והיו לי לעם ואנכי אהיה להם לאלהים כי ישבו אלי בכל לבם פ ⁸ וכתאנים הרעות אשר לא תאכלנה מרע כי כה אמר יהוה כן אתן את צדקיהו מלך יהודה ואת שריו ואת שארית ירושלים הנשארים בארץ הזאת והישבים בארץ מצרים⁹ ונתתים **לזועה** לזועה לרעה לכל ממלכות הארץ

העוץ ואת כל מלכי ארץ פלשתים ואת
 אשקלון ואת עזה ואת עקרון ואת
 שארית אשדוד²¹ את אדום ואת מואב
 ואת בני עמון²² ואת כל מלכי צר ואת כל
 מלכי צידון ואת מלכי האי אשר בעבר
 הים²³ ואת דדן ואת תימא ואת בוז ואת
 כל קצוצי פאה²⁴ ואת כל מלכי ערב ואת
 כל מלכי הערב השכנים במדבר²⁵ ואת
 כל מלכי זמרי ואת כל מלכי עילם ואת
 כל מלכי מדי²⁶ ואת כל מלכי הצפון
 הקרבים והרחקים איש אל אחיו ואת כל
 הממלכות הארץ אשר על פני האדמה
 ומלך ששך ישתה אחריהם²⁷ ואמרת
 אליהם ׀ כה אמר יהוה צבאות אלהי
 ישראל שתו ושכרו וקיו ונפלו ולא תקומו
 מפני החרב אשר אנכי שלח
 ביניכם²⁸ והיה כי ימאנו לקחת הכוס
 מידך לשתות ואמרת אליהם כה אמר
 יהוה צבאות שתו תשתו²⁹ כי הנה בעיר
 אשר נקרא שמי עליה אנכי מחל להרע
 ואתם הנקה תנקו לא תנקו כי חרב אני
 קרא על כל ישבי הארץ נאם יהוה
 צבאות³⁰ ואתה תנבא אליהם את כל
 הדברים האלה ואמרת אליהם יהוה
 ממרום ישאג וממעון קדשו יתן קולו שאג
 ישאג על נוהו הידד כדרכים יענה אל כל
 ישבי הארץ³¹ בא שאון עד קצה הארץ
 כי ריב ליהוה בגוים נשפט הוא לכל בשר
 הרשעים נתנם לחרב נאם

ואל נבוכדראצר מלך בבל עבדי
 והבאתים על הארץ הזאת ועל ישביה
 ועל כל הגוים האלה סביב והחרמתים
 ושמתים לשמה ולשרקה ולחרבות
 עולם¹⁰ והאבדתי מהם קול ששון וקול
 שמחה קול חתן וקול כלה קול רחים
 ואור נר¹¹ והיתה כל הארץ הזאת
 לחרבה לשמה ועבדו הגוים האלה את
 מלך בבל שבעים שנה¹² והיה כמלאות
 שבעים שנה אפקד על מלך בבל ועל
 הגוי ההוא נאם יהוה את עונם ועל ארץ
 כשדים ושמתי אתו לשממות
 עולם¹³ והבאתי והבאתי על הארץ ההיא
 את כל דברי אשר דברתי עליה את כל
 הכתוב בספר הזה אשר נבא ירמיהו על
 כל הגוים¹⁴ כי עבדו במ גם המה גוים
 רבים ומלכים גדולים ושלמתי להם
 כפעלם וכמעשה ידיהם ׀¹⁵ כי כה
 אמר יהוה אלהי ישראל אלי קח את כוס
 היין החמה הזאת מידי והשקיתה אתו
 את כל הגוים אשר אנכי שלח אותך
 אליהם¹⁶ ושתו והתגעשו והתהללו מפני
 החרב אשר אנכי שלח בינתם¹⁷ ואקח
 את הכוס מיד יהוה ואשקה את כל הגוים
 אשר שלחני יהוה אליהם¹⁸ את ירושלם
 ואת ערי יהודה ואת מלכיה את שריה
 לתת אתם לחרבה לשמה ולשרקה
 ולקללה כיום הזה¹⁹ את פרעה מלך
 מצרים ואת עבדיו ואת שריו ואת כל
 עמו²⁰ ואת כל הערב ואת כל מלכי ארץ

ושלח ולא שמעתם⁶ ונתתי את הבית הזה כשלה ואת העיר **הזאת** אתן לקללה לכל גויי הארץ⁷ וישמעו הכהנים והנבאים וכל העם את ירמיהו מדבר את הדברים האלה בבית יהוה⁸ ויהי ככלות ירמיהו לדבר את כל אשר צוה יהוה לדבר אל כל העם ויתפשו אתו הכהנים והנבאים וכל העם לאמר מות תמות⁹ מדוע נבית בשם יהוה לאמר כשלו יהיה הבית הזה והעיר הזאת תחרב מאין יושב ויקהל כל העם אל ירמיהו בבית יהוה¹⁰ וישמעו שרי יהודה את הדברים האלה ויעלו מבית המלך בית יהוה וישבו בפתח שער יהוה החדש¹¹ ויאמרו הכהנים והנבאים אל השרים ואל כל העם לאמר משפט מות לאיש הזה כי נבא אל העיר הזאת כאשר שמעתם באזניכם¹² ויאמר ירמיהו אל כל השרים ואל כל העם לאמר יהוה שלחני להנבא אל הבית הזה ואל העיר הזאת את כל הדברים אשר שמעתם¹³ ועתה היטיבו דרכיכם ומעלליכם ושמעו בקול יהוה אלהיכם וינחם יהוה אל הרעה אשר דבר עליכם¹⁴ ואני הנני בידכם עשו לי כטוב וכישר בעיניכם¹⁵ אך ידע תדעו כי אם ממתים אתם אתי כי דם נקי אתם נתנים עליכם ואל העיר הזאת ואל ישביה כי באמת שלחני יהוה עליכם לדבר באזניכם את כל הדברים האלה¹⁶ ויאמרו

יהוה¹⁷ כה אמר יהוה צבאות הנה רעה יצאת מגוי אל גוי וסער גדול יעור מירכתי ארץ¹⁸ והיו חללי יהוה ביום ההוא מקצה הארץ ועד קצה הארץ לא יספדו ולא יאספו ולא יקברו לדמן על פני האדמה יהיו¹⁹ הלילו הרעים וזעקו והתפלשו אדירי הצאן כי מלאו ימיכם לטבוח ותפוצותיכם ונפלתם ככלי חמדה²⁰ ואבד מנוס מן הרעים ופליטה מאדירי הצאן²¹ קול צעקת הרעים ויללת אדירי הצאן כי שדד יהוה את מרעיתם²² ונדמו נאות השלום מפני חרון אף יהוה²³ עזב ככפיר סכו כי היתה ארצם לשמה מפני חרון היונה ומפני חרון אפו

26 בראשית ממלכות יהויקים בן יאשיהו מלך יהודה היה הדבר הזה מאת יהוה לאמר¹ כה אמר יהוה עמד בחצר בית יהוה ודברת על כל ערי יהודה הבאים להשתחות בית יהוה את כל הדברים אשר צויתוך לדבר אליהם אל תגרע דבר² אולי ישמעו וישבו איש מדרכו הרעה ונחמתי אל הרעה אשר אנכי חשב לעשות להם מפני רע מעלליהם³ ואמרת אליהם כה אמר יהוה אם לא תשמעו אלי ללכת בתורתך אשר נתתי לפניכם⁴ לשמע על דברי עבדי הנבאים אשר אנכי שלח אליכם והשכם

יאושיהו מלך יהודה היה הדבר הזה אל
 ירמיה מאת יהוה לאמר² כה אמר יהוה
 אלי עשה לך מוסרות ומטות ונתתם על
 צוארך³ ושלחתם אל מלך אדום ואל
 מלך מואב ואל מלך בני עמון ואל מלך
 צר ואל מלך צידון ביד מלאכים הבאים
 ירושלם אל צדקיהו מלך יהודה⁴ וצוית
 אתם אל אדניהם לאמר כה אמר יהוה
 צבאות אלהי ישראל כה תאמרו אל
 אדניכם⁵ אנכי עשיתי את הארץ את
 האדם ואת הבהמה אשר על פני הארץ
 בכחי הגדול ובזרועי הנטויה ונתתיה
 לאשר ישר בעיני⁶ ועתה אנכי נתתי את
 כל הארצות האלה ביד נבוכדנאצר מלך
 בבל עבדי וגם את חית השדה נתתי לו
 לעבדו⁷ ועבדו אתו כל הגוים ואת בנו
 ואת בן בנו עד בא עת ארצו גם הוא
 ועבדו בו גוים רבים ומלכים גדלים⁸ והיה
 הגוי והממלכה אשר לא יעבדו אתו את
 נבוכדנאצר מלך בבל ואת אשר לא יתן
 את צוארו בעל מלך בבל בחרב וברעב
 ובדבר אפקד על הגוי ההוא נאם יהוה
 עד תמי אתם בידו⁹ ואתם אל תשמעו
 אל נביאיכם ואל קסמיכם ואל חלמתיכם
 ואל ענניכם ואל כשפיכם אשר הם
 אמרים אליכם לאמר לא תעבדו את מלך
 בבל¹⁰ כי שקר הם נבאים לכם למען
 הרחיק אתכם מעל אדמתכם והדחתי
 אתכם ואבדתם¹¹ והגוי אשר יביא את
 צוארו בעל מלך בבל ועבדו והנחתיו על

השרים וכל העם אל הכהנים ואל
 הנביאים אין לאיש הזה משפט מות כי
 בשם יהוה אלהינו דבר אלינו¹⁷ ויקמו
 אנשים מזקני הארץ ויאמרו אל כל קהל
 העם לאמר¹⁸ מיכיה מיכה המורשתי היה
 נבא בימי חזקיהו מלך יהודה ויאמר אל
 כל עם יהודה לאמר כה אמר יהוה
 צבאות ציון שדה תחרש וירושלים עיים
 תהיה והר הבית לבמות יער¹⁹ ההמת
 המתהו חזקיהו מלך יהודה וכל יהודה
 הלא ירא את יהוה ויחל את פני יהוה
 וינחם יהוה אל הרעה אשר דבר עליהם
 ואנחנו עשים רעה גדולה על
 נפשותינו²⁰ וגם איש היה מתנבא בשם
 יהוה אוריהו בן שמעיהו מקרית היערים
 וינבא על העיר הזאת ועל הארץ הזאת
 ככל דברי ירמיהו²¹ וישמע המלך
 יהויקים וכל גבוריו וכל השרים את דבריו
 ויבקש המלך המיתו וישמע אוריהו וירא
 ויברח ויבא מצרים²² וישלח המלך
 יהויקים אנשים מצרים את אלנתן בן
 עכבור ואנשים אתו אל מצרים²³ ויוציאו
 את אוריהו ממצרים ויבאהו אל המלך
 יהויקים ויכהו בחרב וישלך את נבלתו
 אל קברי בני העם²⁴ אך יד אחיקם בן
 שפן היתה את ירמיהו לבלתי תת אתו
 ביד העם להמיתו פ

27 בראשית ממלכת יהויקים בן

ואת כל חרי יהודה וירושלם ²¹ כי כה אמר יהוה צבאות אלהי ישראל על הכלים הנותרים בית יהוה ובית מלך יהודה וירושלם ²² בבלה יובאו ושמה יהיו עד יום פקדי אתם נאם יהוה והעליתים והשיבתים אל המקום הזה פ

28 ויהי בשנה ההיא בראשית ממלכת צדקיה מלך יהודה ^{בשנת} בשנה הרבעית בחדש החמישי אמר אלי חנניה בן עזור הנביא אשר מגבעון בבית יהוה לעיני הכהנים וכל העם לאמר ² כה אמר יהוה צבאות אלהי ישראל לאמר שברתי את על מלך בבל ³ בעוד שנתים ימים אני משיב אל המקום הזה את כל כלי בית יהוה אשר לקח נבוכדנאצר ¹ מלך בבל מן המקום הזה ויביאם בבל ⁴ ואת יכניה בן יהויקים מלך יהודה ואת כל גלות יהודה הבאים בבלה אני משיב אל המקום הזה נאם יהוה כי אשבר את על מלך בבל ⁵ ויאמר ירמיה הנביא אל חנניה הנביא לעיני הכהנים ולעיני כל העם העמדים בבית יהוה ⁶ ויאמר ירמיה הנביא אמן כן יעשה יהוה יקם יהוה את דבריך אשר נבאת להשיב כלי בית יהוה וכל הגולה מבבל אל המקום הזה ⁷ אך שמע נא הדבר הזה אשר אנכי דבר

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

אדמתו נאם יהוה ועבדה וישב בה ¹² ואל צדקיה מלך יהודה דברתי ככל הדברים האלה לאמר הביאו את צואריכם בעל מלך בבל ועבדו אתו ועמו וחיו ¹³ למה תמותו אתה ועמך בחרב ברעב ובדבר כאשר דבר יהוה אל הגוי אשר לא יעבד את מלך בבל ¹⁴ ואל תשמעו אל דברי הנבאים האמרים אליכם לאמר לא תעבדו את מלך בבל כי שקר הם נבאים לכם ¹⁵ כי לא שלחתים נאם יהוה והם נבאים בשמי לשקר למען הדיחי אתכם ואבדתם אתם והנבאים הנבאים לכם ¹⁶ ואל הכהנים ואל כל העם הזה דברתי לאמר כה אמר יהוה אל תשמעו אל דברי נביאיכם הנבאים לכם לאמר הנה כלי בית יהוה מושבים מבבלה עתה מהרה כי שקר המה נבאים לכם ¹⁷ אל תשמעו אליהם עבדו את מלך בבל וחיו למה תהיה העיר הזאת חרבה ¹⁸ ואם נבאים הם ואם יש דבר יהוה אתם יפגעו נא ביהוה צבאות לבלתי באו הכלים הנותרים בבית יהוה ובית מלך יהודה וירושלם בבלה פ

¹⁹ כי כה אמר יהוה צבאות אל העמדים ועל הים ועל המכנות ועל יתר הכלים הנותרים בעיר הזאת ²⁰ אשר לא לקחם נבוכדנאצר מלך בבל בגלותו את יכניה ¹ בן יהויקים מלך יהודה מירושלם בבלה

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

29 ואלה דברי הספר אשר שלח ירמיה הנביא מירושלם אל יתר זקני הגולה ואל הכהנים ואל הנביאים ואל כל העם אשר הגלה נבוכדנאצר מירושלם בבלה² אחרי צאת יכניה המלך והגבירה והסריסים שרי יהודה וירושלם והחרש והמסגר מירושלם³ ביד אלעשה בן שפן וגמריה בן חלקיה אשר שלח צדקיה מלך יהודה אל נבוכדנאצר מלך בבל בבלה לאמר ׀⁴ כה אמר יהוה צבאות אלהי ישראל לכל הגולה אשר הגליתי מירושלם בבלה⁵ בנו בתים ושבו ונטעו גנות ואכלו את פרין⁶ קחו נשים והולידו בנים ובנות וקחו לבניכם נשים ואת בנותיכם תנו לאנשים ותלדנה בנים ובנות ורבו שם ואל תמעטו⁷ ודרשו את שלום העיר אשר הגליתי אתכם שמה והתפללו בעדה אל יהוה כי בשלומה יהיה לכם שלום ׀⁸ כי כה אמר יהוה צבאות אלהי ישראל אל ישיאו לכם נביאיכם אשר בקרבכם וקסמיכם ואל תשמעו אל חלמתיכם אשר אתם מחלמים⁹ כי בשקר הם נבאים לכם בשמי לא שלחתים נאם יהוה ׀¹⁰ כי כה אמר יהוה כי לפי מלאת לבבל שבעים שנה אפקד אתכם והקמתי עליכם את דברי הטוב להשיב אתכם אל המקום הזה¹¹ כי אנכי ידעתי את המחשבת אשר אנכי חשב עליכם

באזניך ובאזני כל העם⁸ הנביאים אשר היו לפני ולפניך מן העולם וינבאו אל ארצות רבות ועל ממלכות גדלות למלחמה ולרעה ולדבר⁹ הנביא אשר ינבא לשלום בבא דבר הנביא יודע הנביא אשר שלחו יהוה באמת¹⁰ ויקח חנניה הנביא את המוטה מעל צואר ירמיה הנביא וישברו¹¹ ויאמר חנניה לעיני כל העם לאמר כה אמר יהוה ככה אשבר את על נבכדנאצר מלך בבל בעוד שנתים ימים מעל^p צואר כל הגוים וילך ירמיה הנביא לדרכו ׀¹² ויהי דבר יהוה אל ירמיה אחרי שבור חנניה הנביא את המוטה מעל צואר ירמיה הנביא לאמר¹³ הלוך ואמרת אל חנניה לאמר כה אמר יהוה מוטת עץ שברת ועשית תחתיהן מטות ברזל¹⁴ כי כה אמר יהוה צבאות אלהי ישראל על ברזל נתתי על צואר כל הגוים האלה לעבד את נבכדנאצר מלך בבל ועבדהו וגם את חית השדה נתתי לו¹⁵ ויאמר ירמיה הנביא אל חנניה הנביא שמע נא חנניה לא שלחך יהוה ואתה הבטחת את העם הזה על שקר¹⁶ לכן כה אמר יהוה הנני משלחך מעל פני האדמה השנה אתה מת כי סרה דברת אל יהוה¹⁷ וימת חנניה הנביא בשנה ההיא בחדש השביעי ׀

p We read punctuation in L differently from BHS.

לעיניכם²² ולקח מהם קללה לכל גלות
 יהודה אשר בבבל לאמר ישמך יהוה
 כצדקיהו וכאחב אשר קלם מלך בבל
 באש²³ יען אשר עשו נבלה בישראל
 וינאפו את נשי רעיהם וידברו דבר בשמי
 שקר אשר לוא צויתם ואנכי הוידע היודע
 ועד נאם יהוה ׀²⁴ ואל שמעיהו
 הנחלמי תאמר לאמר²⁵ כה אמר יהוה
 צבאות אלהי ישראל לאמר יען אשר
 אתה שלחת בשמכה ספרים אל כל העם
 אשר בירושלם ואל צפניה בן מעשיה
 הכהן ואל כל הכהנים לאמר²⁶ יהוה נתנד
 כהן תחת יהוידע הכהן להיות פקדים
 בית יהוה לכל איש משגע ומתנבא
 ונתתה אתו אל המהפכת ואל
 הצינק²⁷ ועתה למה לא גערת בירמיהו
 הענתתי המתנבא לכם²⁸ כי על כן שלח
 אלינו בבל לאמר ארכה היא בנו בתים
 ושבנו ונטעו גנות ואכלו את
 פריהן²⁹ ויקרא צפניה הכהן את הספר
 הזה באזני ירמיהו הנביא ׀
³⁰ ויהי דבר יהוה אל ירמיהו
 לאמר³¹ שלח על כל הגולה לאמר כה
 אמר יהוה אל שמעיה הנחלמי יען אשר
 נבא לכם שמעיה ואני לא שלחתיו ויבטח
 אתכם על שקר³² לכן כה אמר יהוה הנני
 פקד על שמעיה הנחלמי ועל זרעו לא
 יהיה לו איש יושב בתוך העם הזה ולא
 יראה בטוב אשר אני עשה לעמי נאם
 יהוה כי סרה דבר על יהוה ׀

נאם יהוה מחשבות שלום ולא לרעה
 לתת לכם אחרית ותקוה¹² וקראתם אתי
 והלכתם והתפללתם אלי ושמעתי
 אליכם¹³ ובקשתם אתי ומצאתם כי
 תדרשני בכל לבבכם¹⁴ ונמצאתי לכם
 נאם יהוה ושבתי את שבי¹⁵ שבותכם
 וקבצתי אתכם מכל הגוים ומכל
 המקומות אשר הדחתי אתכם שם נאם
 יהוה והשבתי אתכם אל המקום אשר
 הגליתי אתכם משם¹⁵ כי אמרתם הקים
 לנו יהוה נבאים בבלה ׀¹⁶ כי כה
 אמר יהוה אל המלך היושב אל כסא דוד
 ואל כל העם היושב בעיר הזאת אחיכם
 אשר לא יצאו אתכם בגולה¹⁷ כה אמר
 יהוה צבאות הנני משלח בם את החרב
 את הרעב ואת הדבר ונתתי אותם
 כתאנים השערים אשר לא תאכלנה
 מרע¹⁸ ורדפתי אחריהם בחרב ברעב
 ובדבר ונתתים לזועה לזועה לכל ממלכות
 הארץ לאלה ולשמה ולשרקה ולחרפה
 בכל הגוים אשר הדחתים שם¹⁹ תחת
 אשר לא שמעו אל דברי נאם יהוה אשר
 שלחתי אליהם את עבדי הנבאים השכם
 ושלח ולא שמעתם נאם יהוה²⁰ ואתם
 שמעו דבר יהוה כל הגולה אשר שלחתי
 מירושלם בבלה ׀²¹ כה אמר יהוה
 צבאות אלהי ישראל אל אחאב בן קוליה
 ואל צדקיהו בן מעשיה הנבאים לכם
 בשמי שקר הנני נתן אתם ביד
 נבוכדראצר מלך בבל והכם

ידרשו כי מכת אויב הכייתך מוסר אכזרי
 על רב עונך עצמו חטאתיך¹⁵ מה תזעק
 על שברך אנוש מכאבך על רב עונך
 עצמו חטאתיך עשיתי אלה לך¹⁶ לכן כל
 אכליך יאכלו וכל צריך כלם בשבי ילכו
 והיו שאסיד למשסה וכל בזויד אתן
 לבו¹⁷ כי אעלה ארכה לך וממכותיך
 ארפאך נאם יהוה כי נדחה קראו לך ציון
 היא דרש אין לה ׀¹⁸ כה אמר יהוה
 הנני שב שבות אהלי יעקוב ומשכנתיו
 ארחם ונבנתה עיר על תלה וארמון על
 משפטו ישב¹⁹ ויצא מהם תודה וקול
 משחקים והרבתיים ולא ימעטו והכבדתיים
 ולא יצערו²⁰ והיו בניו כקדם ועדתו לפני
 תכון ופקדתי על כל לחציו²¹ והיה אדירו
 ממנו ומשלו מקרבו יצא והקרבתיו ונגש
 אלי כי מי הוא זה ערב את לבו לגשת
 אלי נאם יהוה²² והייתם לי לעם ואנכי
 אהיה לכם לאלהים ׀²³ הנה סערת
 יהוה חמה יצאה סער מתגורר על ראש
 רשעים יחול²⁴ לא ישוב חרון אף יהוה
 עד עשתו ועד הקימו מזמות לבו
 באחרית הימים תתבוננו בה

31 בעת ההיא נאם יהוה אהיה
 לאלהים לכל משפחות ישראל והמה יהיו
 לי לעם ׀² כה אמר יהוה מצא חן
 במדבר עם שרידי חרב הלוד להרגיעו
 ישראל³ מרחוק יהוה נראה לי ואהבת

30 הדבר אשר היה אל ירמיהו מאת
 יהוה לאמר² כה אמר יהוה אלהי ישראל
 לאמר כתב לך את כל הדברים אשר
 דברתי אליך אל ספר³ כי הנה ימים
 באים נאם יהוה ושבתי את שבות עמי
 ישראל ויהודה אמר יהוה והשבתיים אל
 הארץ אשר נתתי לאבותם וירשוה ׀
⁴ ואלה הדברים אשר דבר יהוה אל
 ישראל ואל יהודה⁵ כי כה אמר יהוה קול
 חרדה שמענו פחד ואין שלום⁶ שאלו נא
 וראו אם ילד זכר מדוע ראיתי כל גבר
 ידיו על חלציו כיולדה ונהפכו כל פנים
 לירקון⁷ הוי כי גדול היום ההוא מאין
 כמהו ועת צרה היא ליעקב וממנה
 יושע⁸ והיה ביום ההוא נאם יהוה צבאות
 אשבר עלו מעל צוארך ומוסרותיך אנתק
 ולא יעבדו בו עוד זרים⁹ ועבדו את יהוה
 אלהיהם ואת דוד מלכם אשר אקים
 להם ׀¹⁰ ואתה אל תירא עבדי יעקב
 נאם יהוה ואל תחת ישראל כי הנני
 מושיעך מרחוק ואת זרעך מארץ שבים
 ושב יעקב ושקט ושאנן ואין מחריד¹¹ כי
 אתך אני נאם יהוה להושיעך כי אעשה
 כלה בכל הגוים אשר הפצותיך שם אך
 אתך לא אעשה כלה ויסרתך למשפט
 ונקה לא אנקך ׀
¹² כי כה אמר יהוה אנוש לשברך נחלה
 מכתך¹³ אין דן דינך למזור רפאות תעלה
 אין לך¹⁴ כל מאהביך שכחך אותך לא

תמרורים רחל מבכה על בניה מאנה
 להנחם על בניה כי איננו ¹⁶ כה
 אמר יהוה מנעי קולך מבכי ועיניך
 מדמעה כי יש שכר לפעלתך נאם יהוה
 ושבו מארץ אויב ¹⁷ ויש תקוה לאחריתך
 נאם יהוה ושבו בנים
 לגבולם ¹⁸ שמוע שמעתי אפרים
 מתגודד יסרתני ואוסר כעגל לא למד
 השיבני ואשובה כי אתה יהוה אלהי ¹⁹ כי
 אחרי שובי נחמתי ואחרי הודעי ספקתי
 על ירך בשתי וגם נכלמתי כי נשאתי
 חרפת נעורי ²⁰ הבן יקיר לי אפרים אם
 ילד שעשעים כי מדי דברי בו זכר אזכרנו
 עוד על כן המו מעי לו רחם ארחמנו נאם
 יהוה ²¹ הציבי לך צינים שמי לך
 תמרורים שתי לבך למסלה דרך **הלכתי**
הלכת שובי בתולת ישראל שבי אל עריך
 אלה ²² עד מתי תתחמקין הבת השובבה
 כי ברא יהוה חדשה בארץ נקבה תסובב
 גבר ²³ כה אמר יהוה צבאות אלהי
 ישראל עוד יאמרו את הדבר הזה בארץ
 יהודה ובעריו בשובי את שבותם יברכך
 יהוה נוה צדק הר הקדש ²⁴ וישבו בה
 יהודה וכל עריו יחדו אכרים ונסעו
 בעדר ²⁵ כי הרויתי נפש עיפה וכל נפש
 דאבה מלאתי ²⁶ על זאת הקיצתי ואראה
 ושנתי ערבה לי ²⁷ הנה ימים באים
 נאם יהוה וזרעתי את בית ישראל ואת
 בית יהודה זרע אדם וזרע בהמה ²⁸ והיה

עולם אהבתיך על כן משכתיך חסד ⁴ עוד
 אבנך ונבנית בתולת ישראל עוד תעדי
 תפיך ויצאת במחול משחקים ⁵ עוד תטעי
 כרמים בהרי שמרון נטעו נטעים
 וחללו ⁶ כי יש יום קראו נצרים בהר
 אפרים קומו ונעלה ציון אל יהוה
 אלהינו ⁷
⁷ כי כה אמר יהוה רנו ליעקב שמחה
 וצהלו בראש הגוים השמיעו הללו ואמרו
 הושע יהוה את עמך את שארית
 ישראל ⁸ הנני מביא אותם מארץ צפון
 וקבצתים מירכתי ארץ במ עור ופסח
 הרה וילדת יחדו קהל גדול ישובו
 הנה ⁹ בבכי יבאו ובתחנונים אובילים
 אוליכם אל נחלי מים בדרך ישר לא
 יכשלו בה כי הייתי לישראל לאב ואפרים
 בכרי הוא ¹⁰ שמעו דבר יהוה גוים
 והגידו באיים ממרחק ואמרו מזרה
 ישראל יקבצנו ושמרו כרעה עדרו ¹¹ כי
 פדה יהוה את יעקב וגאלו מיד חזק
 ממנו ¹² ובאו ורננו במרום ציון ונהרו אל
 טוב יהוה על דגן ועל תירש ועל יצהר ועל
 בני צאן ובקר והיתה נפשם כגן רוה ולא
 יוסיפו לדאבה עוד ¹³ אז תשמח בתולה
 במחול ובחרים וזקנים יחדו והפכתי
 אבלם לששון ונחמתים ושמחתים
 מיגונם ¹⁴ ורויתי נפש הכהנים דשן ועמי
 את טובי ישבעו נאם יהוה ¹⁵ כה
 אמר יהוה קול ברמה נשמע נהי בכי

יהוה ³⁸ הנה ימים באים^a נאם יהוה
ונבנתה העיר ליהוה ממגדל חננאל שער
הפנה ³⁹ ויצא עוד קוה^a קו המדה נגדו על
גבעת גרב ונסב געתה ⁴⁰ וכל העמק
הפגרים והדשן וכל השרמות^a השדמות עד
נחל קדרון עד פנת שער הסוסים מזרחה
קדש ליהוה לא ינתש ולא יהרס עוד
לעולם ³⁸

32 הדבר אשר היה אל ירמיהו מאת
יהוה ³² בשנת^a בשנה העשרית לצדקיהו מלך
יהודה היא השנה שמנה עשרה שנה
לנבוכדראצר ² ואז חיל מלך בבל צרים
על ירושלם וירמיהו הנביא היה כלוא
בחצר המטרה אשר בית מלך
יהודה ³ אשר כלאו צדקיהו מלך יהודה
לאמר מדוע אתה נבא לאמר כה אמר
יהוה הנני נתן את העיר הזאת ביד מלך
בבל ולכדה ⁴ וצדקיהו מלך יהודה לא
ימלט מיד הכשדים כי הנתן ינתן ביד
מלך בבל ודבר פיו עם פיו ועיניו את ^{עיניו}
^{עיניו} תראינה ⁵ ובבל יולך את צדקיהו
ושם יהיה עד פקדי אתו נאם יהוה כי
תלחמו את הכשדים לא תצליחו ⁶
⁶ ויאמר ירמיהו היה דבר יהוה אלי
לאמר ⁷ הנה חנמאל בן שלם דדך בא
אליך לאמר קנה לך את שדי אשר
בענתות כי לך משפט הגאלה

כאשר שקדתי עליהם לנתוש ולנתון
ולהרס ולהאביד ולהרע כן אשקד עליהם
לבנות ולנטוע נאם יהוה ²⁹ בימים ההם
לא יאמרו עוד אבות אכלו בסר ושני
בנים תקהינה ³⁰ כי אם איש בעונו ימות
כל האדם האכל הבסר תקהינה
שניו ³¹ הנה ימים באים נאם יהוה
וכרתי את בית ישראל ואת בית יהודה
ברית חדשה ³² לא כברית אשר כרתי
את אבותם ביום החזיקי בידם להוציאם
מארץ מצרים אשר המה הפרו את בריתי
ואנכי בעלתי במ נאם יהוה ³³ כי זאת
הברית אשר אכרת את בית ישראל
אחרי הימים ההם נאם יהוה נתתי את
תורתך בקרבם ועל לבם אכתבנה והייתי
להם לאלהים והמה יהיו לי לעם ³⁴ ולא
ילמדו עוד איש את רעהו ואיש את אחיו
לאמר דעו את יהוה כי כולם ידעו אותי
למקטנם ועד גדולם נאם יהוה כי אסלח
לעונם ולחטאתם לא אזכר
עוד ³⁵ כה אמר יהוה נתן שמש
לאור יומם חקת ירח וכוכבים לאור לילה
רגע הים ויהמו גליו יהוה צבאות
שמו ³⁶ אם ימשו החקים האלה מלפני
נאם יהוה גם זרע ישראל ישבתו מהיות
גוי לפני כל הימים ³⁷ כה אמר יהוה
אם ימדו שמים מלמעלה ויחקרו מוסדי
ארץ למטה גם אני אמאס בכל זרע
ישראל על כל אשר עשו נאם

a Adaptations to a Qere which L and BHS, by their design, do not indicate.

לאלפים ומשלם עון אבות אל חיק בניהם
 אחריהם האל הגדול הגבור יהוה צבאות
 שמו¹⁹ גדל העצה ורב העלילה אשר
 עיניך פקחות על כל דרכי בני אדם לתת
 לאיש כדרכיו וכפרי מעלליו²⁰ אשר
 שמת אתות ומפתים בארץ מצרים עד
 היום הזה ובישראל ובאדם ותעשה לך
 שם כיום הזה²¹ ותצא את עמך את
 ישראל מארץ מצרים באתות ובמופתים
 וביד חזקה ובאזרוע נטויה ובמורא
 גדול²² ותתן להם את הארץ הזאת אשר
 נשבעת לאבותם לתת להם ארץ זבת
 חלב ודבש²³ ויבאו וירשו אתה ולא
 שמעו בקולך **ובתרותך ובתורתך** לא הלכו
 את כל אשר צויתת להם לעשות לא עשו
 ותקרא אתם את כל הרעה הזאת²⁴ הנה
 הסללות באו העיר ללכדה והעיר נתנה
 ביד הכשדים הנלחמים עליה מפני החרב
 והרעב והדבר ואשר דברת היה והנך
 ראה²⁵ ואתה אמרת אלי אדני יהוה קנה
 לך השדה בכסף והעד עדים והעיר נתנה
 ביד הכשדים²⁶ ויהי דבר יהוה אל ירמיהו
 לאמר²⁷ הנה אני יהוה אלהי כל בשר
 הממני יפלא כל דבר²⁸ לכן כה אמר
 יהוה הנני נתן את העיר הזאת ביד
 הכשדים וביד נבוכדראצר מלך בבל
 ולכדה²⁹ ובאו הכשדים הנלחמים על
 העיר הזאת והציתו את העיר הזאת
 באש ושרפוה ואת הבתים אשר קטרו על
 גגותיהם לבעל והסכו נסכים לאלהים

לקנות⁸ ויבא אלי חנמאל בן דדי כדבר
 יהוה אל חצר המטרה ויאמר אלי קנה
 נא את שדי אשר בענתות אשר בארץ
 בנימין כי לך משפט הירשה ולך הגאלה
 קנה לך ואדע כי דבר יהוה הוא⁹ ואקנה
 את השדה מאת חנמאל בן דדי אשר
 בענתות ואשקלה לו את הכסף שבעה
 שקלים ועשרה הכסף¹⁰ ואכתב בספר
 ואחתם ואעד עדים ואשקל הכסף
 במאזנים¹¹ ואקח את ספר המקנה את
 החתום המצוה והחקים ואת
 הגלוי¹² ואתן את הספר המקנה אל ברוך
 בן נריה בן מחסיה לעיני חנמאל דדי
 ולעיני העדים הכתבים בספר המקנה
 לעיני כל היהודים הישבים בחצר
 המטרה¹³ ואצוה את¹ ברוך לעיניהם
 לאמר¹⁴ כה אמר יהוה צבאות אלהי
 ישראל לקוח את הספרים האלה את
 ספר המקנה הזה ואת החתום ואת ספר
 הגלוי הזה ונתתם בכלי חרש למען יעמדו
 ימים רבים ׀¹⁵ כי כה אמר יהוה
 צבאות אלהי ישראל עוד יקנו בתים
 ושדות וכרמים בארץ הזאת ׀¹⁶
 ואתפלל אל יהוה אחרי תתי את ספר
 המקנה אל ברוך בן נריה לאמר¹⁷ אהה
 אדני יהוה הנה אתה עשית את השמים
 ואת הארץ בכחך הגדול ובזרעך הנטויה
 לא יפלא ממך כל דבר¹⁸ עשה חסד

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

מעלי⁴¹ וששתי עליהם להטיב אותם ונטעתיים בארץ הזאת באמת בכל לבי ובכל נפשי ׀⁴² כי כה אמר יהוה כאשר הבאתי אל העם הזה את כל הרעה הגדולה הזאת כן אנכי מביא עליהם את כל הטובה אשר אנכי דבר עליהם⁴³ ונקנה השדה בארץ הזאת אשר אתם אמרים שממה היא מאין אדם ובהמה נתנה ביד הכשדים⁴⁴ שדות בכסף יקנו וכתוב בספר וחתום והעד עדים בארץ בנימן ובסביבי ירושלים ובערי יהודה ובערי ההר ובערי השפלה ובערי הנגב כי אשיב את שבותם נאם יהוה ׀

33 ויהי דבר יהוה אל ירמיהו שנית והוא עודנו עצור בחצר המטרה לאמר² כה אמר יהוה עשה יהוה יוצר אותה להכינה יהוה שמו³ קרא אלי ואענך ואגידה לך גדלות ובצרות לא ידעתם ׀⁴ כי כה אמר יהוה אלהי ישראל על בתי העיר הזאת ועל בתי מלכי יהודה הנתצים אל הסללות ואל החרב⁵ באים להלחם את הכשדים ולמלאם את פגרי האדם אשר הכיתי באפי ובחמתי ואשר הסתרתי פני מהעיר הזאת על כל רעתם⁶ הנני מעלה לה ארכה ומרפא ורפאתים וגליתי להם עתרת שלום ואמת⁷ והשבתי את שבות יהודה ואת שבות ישראל ובנתים

אחרים למען הכעסני³⁰ כי היו בני ישראל ובני יהודה אך עשים הרע בעיני מנערתיהם כי בני ישראל אך מכעסים אתי במעשה ידיהם נאם יהוה³¹ כי על אפי ועל חמתי היתה לי העיר הזאת למן היום אשר בנו אותה ועד היום הזה להסירה מעל פני³² על כל רעת בני ישראל ובני יהודה אשר עשו להכעסני המה מלכיהם שריהם כהניהם ונביאיהם ואיש יהודה וישבי ירושלים³³ ויפנו אלי ערף ולא פנים ולמד אתם השכם ולמד ואינם שמעים לקחת מוסר³⁴ וישימו שקוציהם בבית אשר נקרא שמי עליו לטמאו³⁵ ויבנו את במות הבעל אשר בגיא בן הנם להעביר את בניהם ואת בנותיהם למלך אשר לא צויתים ולא עלתה על לבי לעשות התועבה הזאת למען החטי החטיא את יהודה ׀³⁶ ועתה לכן כה אמר יהוה אלהי ישראל אל העיר הזאת אשר אתם אמרים נתנה ביד מלך בבל בחרב וברעב ובדבר³⁷ הנני מקבצם מכל הארצות אשר הדחתים שם באפי ובחמתי ובקצף גדול והשבתיים אל המקום הזה והשבתיים לבטח³⁸ והיו לי לעם ואני אהיה להם לאלהים³⁹ ונתתי להם לב אחד ודרך אחד ליראה אותי כל הימים לטוב להם ולבניהם אחריהם⁴⁰ וכרתי להם ברית עולם אשר לא אשוב מאחריהם להיטיבי אותם ואת יראתי אתן בלבבם לבלתי סור

יהוה צדקנו ¹⁷ כי כה אמר יהוה לא יכרת לדוד איש ישב על כסא בית ישראל ¹⁸ ולכהנים הלויים לא יכרת איש מלפני מעלה עולה ומקטיר מנחה ועשה זבח ^p כל הימים ¹⁹ ויהי דבר יהוה אל ירמיהו לאמור ²⁰ כה אמר יהוה אם תפרו את בריתי היום ואת בריתי הלילה ולבלתי היות יומם ולילה בעתם ²¹ גם בריתי תפר את דוד עבדי מהיות לו בן מלך על כסאו ואת הלויים הכהנים משרתי ²² אשר לא יספר צבא השמים ולא ימד חול הים כן ארבה את זרע דוד עבדי ואת הלויים משרתי אתי ²³ ויהי דבר יהוה אל ירמיהו לאמר ²⁴ הלוא ראית מה העם הזה דברו לאמר שתי המשפחות אשר בחר יהוה בהם וימאסם ואת עמי ינאצון מהיות עוד גוי לפניהם ²⁵ כה אמר יהוה אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי ²⁶ גם זרע יעקוב ודוד עבדי אמאס מקחת מזרעו משלים אל זרע אברהם ישחק ויעקב כי **אשוב** **אשיב** את שבותם ורחמתים ^o

34 הדבר אשר היה אל ירמיהו מאת יהוה ונבוכדראצר מלך בבל וכל חילו וכל ממלכות ארץ ממשלת ידו וכל העמים נלחמים על ירושלים ועל כל עריה

כבראשנה ⁸ וטהרתים מכל עונם אשר חטאו לי וסלחתי **לכול** **לכל** עונותיהם אשר חטאו לי ואשר פשעו בי ⁹ והיתה לי לשם ששון לתהלה ולתפארת לכל גויי הארץ אשר ישמעו את כל הטובה אשר אנכי עשה אתם ופחדו ורגזו על כל הטובה ועל כל השלום אשר אנכי עשה לה ¹⁰ כה אמר יהוה עוד ישמע במקום הזה אשר אתם אמרים חרב הוא מאין אדם ומאין בהמה בערי יהודה ובחצות ירושלים הנשמות מאין אדם ומאין יושב ומאין בהמה ¹¹ קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול כלה קול אמרים הודו את יהוה צבאות כי טוב יהוה כי לעולם חסדו מבאים תודה בית יהוה כי אשיב את שבות הארץ כבראשנה אמר יהוה ¹² כה אמר יהוה צבאות עוד יהיה במקום הזה החרב מאין אדם ועד בהמה ובכל עריו נזה רעים מרבצים צאן ¹³ בערי ההר בערי השפלה ובערי הנגב ובארץ בנימן ובסביבי ירושלים ובערי יהודה עד תעברנה הצאן על ידי מונה אמר יהוה ¹⁴ הנה ימים באים נאם יהוה והקמתי את הדבר הטוב אשר דברתי אל בית ישראל ועל בית יהודה ¹⁵ בימים ההם ובעת ההיא אצמיח לדוד צמח צדקה ועשה משפט וצדקה בארץ ¹⁶ בימים ההם תושע יהודה וירושלים תשכון לבטח וזה אשר יקרא לה

^p We read punctuation in L differently from BHS.

חפשים **ויכבישום** **ויכבשום** לעבדים
 ולשפחות ¹² ויהי דבר יהוה אל
 ירמיהו מאת יהוה לאמר ¹³ כה אמר יהוה
 אלהי ישראל אנכי כרתי ברית את
 אבותיכם ביום הוצאי אותם מארץ
 מצרים מבית עבדים לאמר ¹⁴ מקץ שבע
 שנים תשלחו איש את אחיו העברי אשר
 ימכר לך ועבדך שש שנים ושלחתו חפשי
 מעמך ולא שמעו אבותיכם אלי ולא הטו
 את אזנם ¹⁵ ותשבו אתם היום ותעשו את
 הישר בעיני לקרא דרור איש לרעהו
 ותכרתו ברית לפני בבית אשר נקרא
 שמי עליו ¹⁶ ותשבו ותחללו את שמי
 ותשבו איש את עבדו ואיש את שפחתו
 אשר שלחתם חפשים לנפשם ותכבשו
 אתם להיות לכם לעבדים
 ולשפחות ¹⁷ לכן כה אמר יהוה
 אתם לא שמעתם אלי לקרא דרור איש
 לאחיו ואיש לרעהו הנני קרא לכם דרור
 נאם יהוה אל החרב אל הדבר ואל הרעב
 ונתתי אתכם **לזועה** **לזועה** לכל ממלכות
 הארץ ¹⁸ ונתתי את האנשים העברים את
 ברתי אשר לא הקימו את דברי הברית
 אשר כרתו לפני העגל אשר כרתו לשנים
 ויעברו בין בתריו ¹⁹ שרי יהודה ושרי
 ירושלים הסרסים והכהנים וכל עם הארץ
 העברים בין בתרי העגל ²⁰ ונתתי אותם
 ביד איביהם וביד מבקשי נפשם והיתה
 נבלתם למאכל לעוף השמים ולבהמת
 הארץ ²¹ ואת צדקיהו מלך יהודה ואת

לאמר ² כה אמר יהוה אלהי ישראל הלך
 ואמרת אל צדקיהו מלך יהודה ואמרת
 אליו כה אמר יהוה הנני נתן את העיר
 הזאת ביד מלך בבל ושרפה
 באש ³ ואתה לא תמלט מידו כי תפש
 תתפש ובידו תנתן ועיניך את עיני מלך
 בבל תראינה ופיהו את פיך ידבר ובבל
 תבוא ⁴ אך שמע דבר יהוה צדקיהו מלך
 יהודה כה אמר יהוה עליך לא תמות
 בחרב ⁵ בשלום תמות וכמשרפות
 אבותיך המלכים הראשנים אשר היו
 לפניך כן ישרפו לך והוי אדון יספדו לך
 כי דבר אני דברתי נאם
 יהוה ⁶ וידבר ירמיהו הנביא אל
 צדקיהו מלך יהודה את כל הדברים
 האלה בירושלם ⁷ וחיל מלך בבל נלחמים
 על ירושלם ועל כל ערי יהודה הנותרות
 אל לכיש ואל עזקה כי הנה נשארו בערי
 יהודה ערי מבצר ⁸
 הדבר אשר היה אל ירמיהו מאת יהוה
 אחרי כרת המלך צדקיהו ברית את כל
 העם אשר בירושלם לקרא להם
 דרור ⁹ לשלח איש את עבדו ואיש את
 שפחתו העברי והעבריה חפשים לבלתי
 עבד במ ביהודי אחיהו איש ¹⁰ וישמעו כל
 השרים וכל העם אשר באו בברית לשלח
 איש את עבדו ואיש את שפחתו חפשים
 לבלתי עבד במ עוד וישמעו
 וישלחו ¹¹ וישבו אחרי כן וישבו את
 העבדים ואת השפחות אשר שלחו

לשבתנו וזרע וזרע לא יהיה לנו¹⁰ ונשב באהלים ונשמע ונעש ככל אשר צונו יונדב אבינו¹¹ ויהי בעלות נבוכדראצר מלך בבל אל הארץ ונאמר באו ונבוא ירושלם מפני חיל הכשדים ומפני חיל ארם ונשב בירושלם פ^פ¹² ויהי דבר יהוה אל ירמיהו לאמר¹³ כה אמר יהוה צבאות אלהי ישראל הלך ואמרת לאיש יהודה וליושבי ירושלם הלוא תקחו מוסר לשמע אל דברי נאם יהוה¹⁴ הוקם את דברי יהונדב בן רכב אשר צוה את בניו לבלתי שתות יין ולא שתו עד היום הזה כי שמעו את מצות אביהם ואנכי דברתי אליכם השכם ודבר ולא שמעתם אלי¹⁵ ואשלח אליכם את כל עבדי הנבאים השכים ושלח לאמר שבו נא איש מדרכו הרעה והיטיבו מעלליכם ואל תלכו אחרי אלהים אחרים לעבדם ושבו אל האדמה אשר נתתי לכם ולאבתים ולא הטיתם את אזנכם ולא שמעתם אלי¹⁶ כי הקימו בני יהונדב בן רכב את מצות אביהם אשר צוה והעם הזה לא שמעו אלי פ^פ¹⁷ לכן כה אמר יהוה אלהי צבאות אלהי ישראל הנני מביא אל יהודה ואל כל יושבי ירושלם את כל הרעה אשר דברתי עליהם יען דברתי אליהם ולא שמעו ואקרא להם ולא ענו¹⁸ ולבית הרכבים אמר ירמיהו כה אמר יהוה צבאות אלהי ישראל יען אשר שמעתם על מצות יהונדב אביכם

שריו אתן ביד איביהם וביד מבקשי נפשם וביד חיל מלך בבל העלים מעליכם²² הנני מצוה נאם יהוה והשבתים אל העיר הזאת ונלחמו עליה ולכדוה ושרפה באש ואת ערי יהודה אתן שממה מאין ישב פ

35 הדבר אשר היה אל ירמיהו מאת יהוה בימי יהויקים בן יאשיהו מלך יהודה לאמר² הלוך אל בית הרכבים ודברת אותם והבאותם בית יהוה אל אחת הלשכות והשקית אותם יין³ ואקח את יאזניה בן ירמיהו בן חבצניה ואת אחיו ואת כל בניו ואת כל בית הרכבים⁴ ואבא אתם בית יהוה אל לשכת בני חנן בן יגדליהו איש האלהים אשר אצל לשכת השרים אשר ממעל ללשכת מעשיהו בן שלם שמר הסף⁵ ואתן לפני בני בית הרכבים גבעים מלאים יין וכסות ואמר אליהם שתו יין⁶ ויאמרו לא נשתה יין כי יונדב בן רכב אבינו צוה עלינו לאמר לא תשתו יין אתם ובניכם עד עולם⁷ ובית לא תבנו וזרע לא תזרעו וזרע לא תטעו ולא יהיה לכם כי באהלים תשבו כל ימיכם למען תחיו ימים רבים על פני האדמה אשר אתם גרים שם⁸ ונשמע בקול יהונדב בן רכב אבינו לכל אשר צונו לבלתי שתות יין כל ימינו אנחנו נשינו בנינו ובנתינו⁹ ולבלתי בנות בתים

מלך יהודה בחדש התשעי קראו צום לפני יהוה כל העם בירושלם וכל העם הבאים מערי יהודה בירושלם¹⁰ ויקרא ברוך בספר את דברי ירמיהו בית יהוה בלשכת גמריהו בן שפן הספר בחצר העליון פתח שער בית יהוה החדש באזני כל העם¹¹ וישמע מכיהו בן גמריהו בן שפן את כל דברי יהוה מעל הספר¹² וירד בית המלך על לשכת הספר והנה שם כל השרים יושבים אלישמע הספר ודליהו בן שמעיהו ואלנתן בן עכבור וגמריהו בן שפן וצדקיהו בן חנניהו וכל השרים¹³ ויגד להם מכיהו את כל הדברים אשר שמע בקרא ברוך בספר באזני העם¹⁴ וישלחו כל השרים אל ברוך את יהודי בן נתניהו בן שלמיהו בן כושי לאמר המגלה אשר קראת בה באזני העם קחנה בידך ולך ויקח ברוך בן נריהו את המגלה בידו ויבא אליהם¹⁵ ויאמרו אליו שב נא וקראנה באזנינו ויקרא ברוך באזניהם¹⁶ ויהי כשמעם את כל הדברים פחדו איש אל רעהו ויאמרו אל ברוך הגיד נגיד למלך את כל הדברים האלה¹⁷ ואת ברוך שאלו לאמר הגד נא לנו איך כתבת את כל הדברים האלה מפיו¹⁸ ויאמר להם ברוך מפיו יקרא אלי את כל הדברים האלה ואני כתב על הספר בדיו פ¹⁹ ויאמרו השרים אל ברוך לך הסתר

ותשמרו את כל מצותיו ותעשו ככל אשר צוה אתכם פ¹⁹ לכן כה אמר יהוה צבאות אלהי ישראל לא יכרת איש ליונדב בן רכב עמד לפני כל הימים פ

36 ויהי בשנה הרביעת ליהויקים בן יאשיהו מלך יהודה היה הדבר הזה אל ירמיהו מאת יהוה לאמר² קח לך מגלת ספר וכתבת אליה את כל הדברים אשר דברתי אליך על ישראל ועל יהודה ועל כל הגוים מיום דברתי אליך מימי יאשיהו ועד היום הזה³ אולי ישמעו בית יהודה את כל הרעה אשר אנכי חשב לעשות להם למען ישובו איש מדרכו הרעה וסלחתי לעונם ולחטאתם פ⁴ ויקרא ירמיהו את ברוך בן נריה ויכתב ברוך מפי ירמיהו את כל דברי יהוה אשר דבר אליו על מגלת ספר⁵ ויצוה ירמיהו את ברוך לאמר אני עצור לא אוכל לבוא בית יהוה⁶ ובאת אתה וקראת במגלה אשר כתבת מפי את דברי יהוה באזני העם בית יהוה ביום צום וגם באזני כל יהודה הבאים מעריהם תקראם⁷ אולי תפל תחנתם לפני יהוה וישבו איש מדרכו הרעה כי גדול האף והחמה אשר דבר יהוה אל העם הזה⁸ ויעש ברוך בן נריה ככל אשר צוהו ירמיהו הנביא לקרא בספר דברי יהוה בית יהוה פ⁹ ויהי בשנה החמשית ליהויקים בן יאשיהו

עליה לאמר בא יבוא מלך בבל והשחית את הארץ הזאת והשבית ממנה אדם ובהמה ³⁰ לכן כה אמר יהוה על יהויקים מלך יהודה לא יהיה לו יושב על כסא דוד ונבלתו תהיה משלכת לחרב ביום ולקרח בלילה ³¹ ופקדתי עליו ועל זרעו ועל עבדיו את עונם והבאתי עליהם ועל ישבי ירושלים ואל איש יהודה את כל הרעה אשר דברתי אליהם ולא שמעו ³² וירמיהו לקח מגלה אחרת ויתנה אל ברוך בן נריהו הספר ויכתב עליה מפי ירמיהו את כל דברי הספר אשר שרף יהויקים מלך יהודה באש ועוד נוסף עליהם דברים רבים כהמה ³³

37 וימלך מלך צדקיהו בן יאשיהו תחת כניחו בן יהויקים אשר המליך נבוכדראצר מלך בבל בארץ יהודה ² ולא שמע הוא ועבדיו ועם הארץ אל דברי יהוה אשר דבר ביד ירמיהו הנביא ³ וישלח המלך צדקיהו את יהוה בן שלמיהו ואת צפניהו בן מעשיה הכהן אל ירמיהו הנביא לאמר התפלל נא בעדנו אל יהוה אלהינו ⁴ וירמיהו בא ויצא בתוך העם ולא נתנו אתו בית **הכליא** **הכלוא** ⁵ וחיל פרעה יצא ממצרים וישמעו הכשדים הצרים על ירושלים את שמעם ויעלו מעל ירושלים ⁶ ויהי דבר יהוה אל ירמיהו הנביא

אתה וירמיהו ואיש אל ידע איפה אתם ²⁰ ויבאו אל המלך חצרה ואת המגלה הפקדו בלשכת אלישמע הספר ויגידו באזני המלך את כל הדברים ²¹ וישלח המלך את יהודי לקחת את המגלה ויקחה מלשכת אלישמע הספר ויקראה יהודי באזני המלך ובאזני כל השרים העמדים מעל המלך ²² והמלך יושב בית החרף בחדש התשיעי ואת האח לפניו מבערת ²³ ויהי כקרוא יהודי שלש דלתות וארבעה יקרעה בתער הספר והשלך אל האש אשר אל האח עד תם כל המגלה על האש אשר על האח ²⁴ ולא פחדו ולא קרעו את בגדיהם המלך וכל עבדיו השמעים את כל הדברים האלה ²⁵ וגם אלנתן ודליהו וגמריהו הפגעו במלך לבלתי שרף את המגלה ולא שמע אליהם ²⁶ ויצוה המלך את ירחמאל בן המלך ואת שריהו בן עזריאל ואת שלמיהו בן עבדאל לקחת את ברוך הספר ואת ירמיהו הנביא ויסתרם יהוה ²⁷ ויהי דבר יהוה אל ירמיהו אחרי שרף המלך את המגלה ואת הדברים אשר כתב ברוך מפי ירמיהו לאמר ²⁸ שוב קח לך מגלה אחרת וכתב עליה את כל הדברים הראשנים אשר היו על המגלה הראשנה אשר שרף יהויקים מלך יהודה ²⁹ ועל יהויקים מלך יהודה תאמר כה אמר יהוה אתה שרפת את המגלה הזאת לאמר מדוע כתבת

מלך בבל תנתן ¹⁸ ויאמר ירמיהו אל המלך צדקיהו מה חטאתי לך ולעבדיך ולעם הזה כי נתתם אותי אל בית הכלא ¹⁹ ואיו ואיה נביאיכם אשר נבאו לכם לאמר לא יבא מלך בבל עליכם ועל הארץ הזאת ²⁰ ועתה שמע נא אדני המלך תפל נא תחנתי לפניך ואל תשבני בית יהונתן הספר ולא אמות שם ²¹ ויצוה המלך צדקיהו ויפקדו את ירמיהו בחצר המטרה ונתן לו ככר לחם ליום מחוץ האפים עד תם כל הלחם מן העיר וישב ירמיהו בחצר המטרה

38 וישמע שפטיה בן מתן וגדליהו בן פשחור ויוכל בן שלמיהו ופשחור בן מלכיה את הדברים אשר ירמיהו מדבר אל כל העם לאמר ² כה אמר יהוה הישב בעיר הזאת ימות בחרב ברעב ובדבר והיצא אל הכשדים ^{יחיה} וחיה והיתה לו נפשו לשלל ³ וחי כה אמר יהוה הנתן תנתן העיר הזאת ביד חיל מלך בבל ולכדה ⁴ ויאמרו השרים אל המלך יומת נא את האיש הזה כי על כן הוא מרפא את ידי אנשי המלחמה הנשארים בעיר הזאת ואת ידי כל העם לדבר אליהם כדברים האלה כי האיש הזה איננו דרש לשלום לעם הזה כי אם לרעה ⁵ ויאמר המלך צדקיהו הנה הוא בידכם כי אין המלך יוכל אתכם דבר ⁶ ויקחו את ירמיהו וישלכו אתו אל

לאמר ⁷ כה אמר יהוה אלהי ישראל כה ^c תאמרו אל מלך יהודה השלח אתכם אלי לדרשני הנה חיל פרעה היצא לכם לעזרה שב לארצו מצרים ⁸ ושבו הכשדים ונלחמו על העיר הזאת ולכדה ושרפה באש ⁹ כה אמר יהוה אל תשאו נפשתיכם לאמר הלך ילכו מעלינו הכשדים כי לא ילכו ¹⁰ כי אם הכיתם כל חיל כשדים הנלחמים אתכם ונשארו במ אנשים מדקרים איש באהלו יקומו ושרפו את העיר הזאת באש ¹¹ והיה בהעלות חיל הכשדים מעל ירושלם מפני חיל פרעה ¹² ויצא ירמיהו מירושלם ללכת ארץ בנימן לחלק משם בתוך העם ¹³ ויהי הוא בשער בנימן ושם בעל פקדת ושמם יראייה בן שלמיה בן חנניה ויתפש את ירמיהו הנביא לאמר אל הכשדים אתה נפל ¹⁴ ויאמר ירמיהו שקר אינני נפל על הכשדים ולא שמע אליו ויתפש יראייה בירמיהו ויבאהו אל השרים ¹⁵ ויקצפו השרים על ירמיהו והכו אתו ונתנו אותו בית האסור בית יהונתן הספר כי אתו עשו לבית הכלא ¹⁶ כי בא ירמיהו אל בית הבור ואל החניות וישב שם ירמיהו ימים רבים ¹⁷ וישלח המלך צדקיהו ויקחהו וישאלהו המלך בביתו בסתר ויאמר היש דבר מאת יהוה ויאמר ירמיהו יש ויאמר ביד

^c We read one or more accents in L differently than BHS. Often this notation indicates a typographical error in BHS.

אלי¹⁶ וישבע המלך צדקיהו אל ירמיהו
 בסתר לאמר חי יהוה **את** אשר עשה לנו
 את הנפש הזאת אם אמיתך ואם אתנך
 ביד האנשים האלה אשר מבקשים את
 נפשך **ס** ¹⁷ ויאמר ירמיהו אל צדקיהו
 כה אמר יהוה אלהי צבאות אלהי ישראל
 אם יצא תצא אל שרי מלך בבל וחיתה
 נפשך והעיר הזאת לא תשרף באש
 וחיתה אתה וביתך ¹⁸ ואם לא תצא אל
 שרי מלך בבל ונתנה העיר הזאת ביד
 הכשדים ושרפיה באש ואתה לא תמלט
 מידם **ס** ¹⁹ ויאמר המלך צדקיהו אל
 ירמיהו אני דאג את היהודים אשר נפלו
 אל הכשדים פן יתנו אתי בידם והתעללו
 בי **פ**

²⁰ ויאמר ירמיהו לא יתנו שמע נא בקול
 יהוה לאשר אני דבר אליך וייטב לך ותחי
 נפשך ²¹ ואם מאן אתה לצאת זה הדבר
 אשר הראני יהוה ²² והנה כל הנשים
 אשר נשארו בבית מלך יהודה מוצאות
 אל שרי מלך בבל והנה אמרות הסיתוך
 ויכלו לך אנשי שלמד הטבעו בבן רגלך
 נסגו אחור ²³ ואת כל נשיך ואת בניך
 מוצאים אל הכשדים ואתה לא תמלט
 מידם כי ביד מלך בבל תתפש ואת העיר
 הזאת תשרף **באש פ**
²⁴ ויאמר צדקיהו אל ירמיהו איש אל ידע
 בדברים האלה ולא תמות ²⁵ וכי ישמעו
 השרים כי דברתי אתך ובאו אליך ואמרו

הבור מלכיהו בן המלך אשר בחצר
 המטרה וישלחו את ירמיהו בחבלים
 ובבור אין מים כי אם טיט ויטבע ירמיהו
 בטיט **ס** ⁷ וישמע עבד מלך הכושי
 איש סריס והוא בבית המלך כי נתנו את
 ירמיהו אל הבור והמלך יושב בשער
 בנימן ⁸ ויצא עבד מלך מבית המלך וידבר
 אל המלך לאמר ⁹ אדני המלך הרעו
 האנשים האלה את כל אשר עשו
 לירמיהו הנביא את אשר השליכו אל
 הבור וימת תחתיו מפני הרעב כי אין
 הלחם עוד בעיר ¹⁰ ויצוה המלך את עבד
 מלך הכושי לאמר קח בידך מזה שלשים
 אנשים והעלית את ירמיהו הנביא מן
 הבור בטרם ימות ¹¹ ויקח עבד מלך את
 האנשים בידו ויבא בית המלך אל תחת
 האוצר ויקח משם בלוי **הסחבות סחבות**
 ובלוי מלחים וישלחם אל ירמיהו אל
 הבור בחבלים ¹² ויאמר עבד מלך הכושי
 אל ירמיהו שים נא בלואי הסחבות
 והמלחים תחת אצלות ידיך מתחת
 לחבלים ויעש ירמיהו כן ¹³ וימשכו את
 ירמיהו בחבלים ויעלו אתו מן הבור וישב
 ירמיהו בחצר המטרה **ס** ¹⁴ וישלח
 המלך צדקיהו ויקח את ירמיהו הנביא
 אליו אל מבוא השלישי אשר בבית יהוה
 ויאמר המלך אל ירמיהו שאל אני אתך
 דבר אל תכחד ממני דבר ¹⁵ ויאמר
 ירמיהו אל צדקיהו כי אגיד לך הלוא
 המת תמיתני וכי איעצך לא תשמע

ויקחו אתו ויעלהו אל נבוכדראצר מלך
 בבל רבלתה בארץ חמת וידבר אתו
 משפטים⁶ וישחט מלך בבל את בני
 צדקיהו ברבלה לעיניו ואת כל חרי יהודה
 שחט מלך בבל⁷ ואת עיני צדקיהו עור
 ויאסרהו בנחשתים לביא אתו
 בבלה⁸ ואת בית המלך ואת בית העם
 שרפו הכשדים באש ואת חמות ירושלם
 נתצו⁹ ואת יתר העם הנשארים בעיר
 ואת הנפלים אשר נפלו עליו ואת יתר
 העם הנשארים הגלה נבוזר אדן¹ רב
 טבחים בבל¹⁰ ומן העם הדלים אשר אין
 להם מאומה השאיר נבוזראדן רב טבחים
 בארץ יהודה ויתן להם כרמים ויגבים
 ביום ההוא¹¹ ויצו נבוכדראצר מלך בבל
 על ירמיהו ביד נבוזראדן רב טבחים
 לאמר¹² קחנו ועיניך שים עליו ואל תעש
 לו מאומה רע כי א^ם כאשר ידבר אליך כן
 עשה עמו¹³ וישלח נבוזראדן רב טבחים
 ונבושזבן רב סריס ונרגל שר אצר רב מג
 וכל רבי מלך בבל¹⁴ וישלחו ויקחו את
 ירמיהו מחצר המטרה ויתנו אתו אל
 גדליהו בן אחיקם בן שפן להוצאהו אל
 הבית וישב בתוך העם¹⁵ ואל
 ירמיהו היה דבר יהוה בהיתו עצור בחצר
 המטרה לאמר¹⁶ הלוך ואמרת לעבד
 מלך^v הכושי לאמר כה אמר יהוה צבאות

אליך^c הגידה נא לנו מה דברת אל המלך
 אל תכחד ממנו ולא נמיתך ומה דבר
 אליך המלך²⁶ ואמרת אליהם מפיל אני
 תחנתי לפני המלך לבלתי השיבני בית
 יהונתן למות שם פ
²⁷ ויבאו כל השרים אל ירמיהו וישאלו
 אתו ויגד להם ככל הדברים האלה אשר
 צוה המלך ויחרשו ממנו כי לא נשמע
 הדבר פ
²⁸ וישב ירמיהו בחצר המטרה עד יום
 אשר נלכדה ירושלם ׀ והיה כאשר
 נלכדה ירושלם פ

39 בשנה התשעית לצדקיהו מלך
 יהודה בחדש העשרי בא נבוכדראצר
 מלך בבל וכל חילו אל ירושלם ויצרו
 עליה ׀² בעשתי עשרה שנה
 לצדקיהו בחדש הרביעי בתשעה לחדש
 הבקעה העיר³ ויבאו כל שרי מלך בבל
 וישבו בשער התוך נרגל שר אצר סמגר
 נבו שר סכים רב סריס נרגל שר אצר רב
 מג וכל שארית שרי מלך בבל⁴ והי
 כאשר ראם צדקיהו מלך יהודה וכל
 אנשי המלחמה ויברחו ויצאו לילה מן
 העיר דרך גן המלך בשער בין החמתים
 ויצא דרך הערבה⁵ וירדפו חיל כשדים
 אחריהם וישגו את צדקיהו בערבות ירחו

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

v We read one or more vowels in L differently from

c We read one or more accents in L differently than BHS. Often this notation indicates a typographical error in BHS.

הנשארים בארץ ^ס ⁷ וישמעו כל שרי החילים אשר בשדה המה ואנשיהם כי הפקיד מלך בבל את גדליהו בן אחיקם בארץ וכי הפקיד אתו אנשים ונשים וטף ומדלת הארץ מאשר לא הגלו בבלה ⁸ ויבאו אל גדליה המצפתה וישמעאל בן נתניהו ויוחנן ויונתן בני קרח ושריה בן תנחמת ובני ^{עופי} ^{עיפי} הנטפתי ויזניהו בן המעכתי המה ואנשיהם ⁹ וישבע להם גדליהו בן אחיקם בן שפן ולאנשיהם לאמר אל תיראו מעבוד הכשדים שבו בארץ ועבדו את מלך בבל וייטב לכם ¹⁰ ואני הנני ישב במצפה לעמד לפני הכשדים אשר יבאו אלינו ואתם אספו יין וקיץ ושמן ושמו בכליכם ושבו בעריכם אשר תפשתם ¹¹ וגם כל היהודים אשר במואב ובבני עמון ובאדום ואשר בכל הארצות שמעו כי נתן מלך בבל שארית ליהודה וכי הפקיד עליהם את גדליהו בן אחיקם בן שפן ¹² וישבו כל היהודים מכל המקמות אשר נדחו שם ויבאו ארץ יהודה אל גדליהו המצפתה ויאספו יין וקיץ הרבה מאד ^פ ¹³ ויוחנן בן קרח וכל שרי החילים אשר בשדה באו אל גדליהו המצפתה ¹⁴ ויאמרו אליו הידע^ע תדע כי בעלים מלך בני עמון שלח את ישמעאל

אלהי ישראל הנני ^{מבי} ^{מביא} את דברי אל העיר הזאת לרעה ולא לטובה והיו לפניך ביום ההוא ¹⁷ והצלתוך ביום ההוא נאם יהוה ולא תנתן ביד האנשים אשר אתה יגור מפניהם ¹⁸ כי מלט אמלטך ובחרב לא תפל והיתה לך נפשך לשלל כי בטחת בי נאם יהוה ^ס

40 הדבר אשר היה אל ירמיהו מאת יהוה אחר שלח אתו נבוזראדן רב טבחים מן הרמה בקחתו אתו והוא אסור באזקים בתוך כל גלות ירושלים ויהודה המגלים בבלה ² ויקח רב טבחים לירמיהו ויאמר אליו יהוה אלהיך דבר את הרעה הזאת אל המקום הזה ³ ויבא ויעש יהוה כאשר דבר כי חטאתם ליהוה ולא שמעתם בקולו והיה לכם ^{דבר} ^{הדבר} הזה ⁴ ועתה הנה פתחתך היום מן האזקים אשר על ידך אם טוב בעיניך לבוא אתי בבל בא ואשים את עיני עליך ואם רע בעיניך לבוא אתי בבל חדל ראה כל הארץ לפניך אל טוב ואל הישר בעיניך ללכת שמה לך ⁵ ועודנו לא ישוב ושבה אל גדליהו בן אחיקם בן שפן אשר הפקיד מלך בבל בערי יהודה ושב אתו בתוך העם או אל כל הישר בעיניך ללכת לך ויתן לו רב טבחים ארחה ומשאת וישלחם ⁶ ויבא ירמיהו אל גדליהו בן אחיקם המצפתה וישב אתו בתוך העם

c We read one or more accents in L differently than BHS. Often this notation indicates a typographical error in BHS.

BHS.

העיר וישחטם ישמעאל בן נתניה אל תוך הבור הוא והאנשים אשר אתו⁸ ועשרה אנשים נמצאו בם ויאמרו אל ישמעאל אל תמתנו כי יש לנו מטמנים בשדה חטים ושערים ושמן ודבש ויחדל ולא המיתם בתוך אחיהם⁹ והבור אשר השליך שם ישמעאל את כל פגרי האנשים אשר הכה ביד גדליהו הוא אשר עשה המלך אסא מפני בעשא מלך ישראל אתו מלא ישמעאל בן נתניהו חללים¹⁰ וישב ישמעאל את כל שארית העם אשר במצפה את בנות המלך ואת כל העם הנשארים במצפה אשר הפקיד נבוזראדן רב טבחים את גדליהו בן אחיקם וישבם ישמעאל בן נתניה וילך לעבר אל בני עמון¹¹ וישמע יוחנן בן קרח וכל שרי החילים אשר אתו את כל הרעה אשר עשה ישמעאל בן נתניה¹² ויקחו את כל האנשים וילכו להלחם עם ישמעאל בן נתניה וימצאו אתו אל מים רבים אשר בגבעון¹³ והיה כראות כל העם אשר את ישמעאל את יוחנן בן קרח ואת כל שרי החילים אשר אתו וישמחו¹⁴ ויסבו כל העם אשר שבה ישמעאל מן המצפה וישבו וילכו אל יוחנן בן קרח¹⁵ וישמעאל בן נתניה נמלט בשמנה אנשים מפני יוחנן וילך אל בני עמון¹⁶ ויקח יוחנן בן קרח וכל שרי החילים אשר אתו את כל שארית העם אשר השיב מאת ישמעאל בן נתניה מן

בן נתניה להכתך נפש ולא האמין להם גדליהו בן אחיקם¹⁵ ויוחנן בן קרח אמר אל גדליהו בסתר במצפה לאמר אלכה נא ואכה את ישמעאל בן נתניה ואיש לא ידע למה יככה נפש ונפצו כל יהודה הנקבצים אליך ואבדה שארית יהודה¹⁶ ויאמר גדליהו בן אחיקם אל יוחנן בן קרח אל תעש תעשה את הדבר הזה כי שקר אתה דבר אל ישמעאל ׀

41 ויהי בחדש השביעי בא ישמעאל בן נתניה בן אלישמע מזרע המלוכה ורבי המלך ועשרה אנשים אתו אל גדליהו בן אחיקם המצפתה ויאכלו שם לחם יחדו במצפה² ויקם ישמעאל בן נתניה ועשרת האנשים אשר היו אתו ויכו את גדליהו בן אחיקם בן שפן בחרב וימת אתו אשר הפקיד מלך בבל בארץ³ ואת כל היהודים אשר היו אתו את גדליהו במצפה ואת הכשדים אשר נמצאו שם את אנשי המלחמה הכה ישמעאל⁴ והיה ביום השני להמית את גדליהו ואיש לא ידע⁵ ויבאו אנשים משכם משלו ומשמרון שמנים איש מגלחי זקן וקרעי בגדים ומתגדדים ומנחה ולבונה בידם להביא בית יהוה⁶ ויצא ישמעאל בן נתניה לקראתם מן המצפה הלך הלך ובכה והיה כפגש אתם ויאמר אליהם באו אל גדליהו בן אחיקם ׀⁷ והיה כבואם אל תוך

שרי החילים אשר אתו ולכל העם למקטן ועד גדול⁹ ויאמר אליהם כה אמר יהוה אלהי ישראל אשר שלחתם אתי אליו להפיל תחנתכם לפניו¹⁰ אם שוב תשובו בארץ הזאת ובניתי אתכם ולא אהרס ונטעתי אתכם ולא אתוש כי נחמתי אל הרעה אשר עשיתי לכם¹¹ אל תיראו מפני מלך בבל אשר אתם יראים מפניו אל תיראו ממנו נאם יהוה כי אתכם אני להושיע אתכם ולהציל אתכם מידו¹² ואתן לכם רחמים ורחם אתכם והשיב אתכם אל אדמתכם¹³ ואם אמרים אתם לא נשב בארץ הזאת לבלתי שמע בקול יהוה אלהיכם¹⁴ לאמר לא כי ארץ מצרים נבוא אשר לא נראה מלחמה וקול שופר לא נשמע וללחם לא נרעב ושם נשב¹⁵ ועתה לכן שמעו דבר יהוה שארית יהודה כה אמר יהוה צבאות אלהי ישראל אם אתם שום תשמוזן פניכם לבא מצרים ובאתם לגור שם¹⁶ והיתה החרב אשר אתם יראים ממנה שם תשיג אתכם בארץ מצרים והרעב אשר אתם דאגים ממנו שם ידבק אחריכם מצרים ושם תמתו¹⁷ ויהיו כל האנשים אשר שמו את פניהם לבוא מצרים לגור שם ימותו בחרב ברעב ובדבר ולא יהיה להם שריד ופליט מפני הרעה אשר אני מביא עליהם¹⁸ כי כה אמר יהוה צבאות אלהי ישראל כאשר נתך אפי וחמתי על ישבי ירושלם

המצפה אחר הכה את גדליה בן אחיקם גברים אנשי המלחמה ונשים וטף וסרסים אשר השיב מגבעון¹⁷ וילכו וישבו בגרות **כמוהם** אשר **כמהם** אשר אצל בית לחם ללכת לבוא מצרים¹⁸ מפני הכשדים כי יראו מפניהם כי הכה ישמעאל בן נתניה את גדליהו בן אחיקם אשר הפקיד מלך בבל בארץ ׀

42 ויגשו כל שרי החילים ויוחנן בן קרח ויזניה בן הושעיה וכל העם מקטן ועד גדול² ויאמרו אל ירמיהו הנביא תפל נא תחנתנו לפניך והתפלל בעדנו אל יהוה אלהיך בעד כל השארית הזאת כי נשארנו מעט מהרבה כאשר עיניך ראות אתנו³ ויגד לנו יהוה אלהיך את הדרך אשר נלך בה ואת הדבר אשר נעשה⁴ ויאמר אליהם ירמיהו הנביא שמעתי הנני מתפלל אל יהוה אלהיכם כדבריכם והיה כל הדבר אשר יענה יהוה אתכם אגיד לכם לא אמנע מכם דבר⁵ והמה אמרו אל ירמיהו יהי יהוה בנו לעד אמת ונאמן אם לא ככל הדבר אשר ישלחך יהוה אלהיך אלינו כן נעשה⁶ אם טוב ואם רע בקול יהוה אלהינו אשר **אנו** **אנחנו** שלחים אתך אליו נשמע למען אשר ייטב לנו כי נשמע בקול יהוה אלהינו ׀⁷ ויהי מקץ עשרת ימים ויהי דבר יהוה אל ירמיהו⁸ ויקרא אל יוחנן בן קרח ואל כל

שרי החילים את כל שארית יהודה אשר
 שבו מכל הגוים אשר נדחו שם לגור
 בארץ יהודה⁶ את הגברים ואת הנשים
 ואת הטף ואת בנות המלך ואת כל הנפש
 אשר הניח נבוזראדן רב טבחים את
 גדליהו בן אחיקם בן שפן ואת ירמיהו
 הנביא ואת ברוך בן נריהו⁷ ויבאו ארץ
 מצרים כי לא שמעו בקול יהוה ויבאו עד
 תחפנחס⁸ ויהי דבר יהוה אל
 ירמיהו בתחפנחס לאמר⁹ קח בידך
 אבנים גדלות וטמנתם במלט במלבן
 אשר בפתח בית פרעה בתחפנחס לעיני
 אנשים יהודים¹⁰ ואמרת אליהם כה אמר
 יהוה צבאות אלהי ישראל הנני שלח
 ולקחתי את נבוכדראצר מלך בבל עבדי
 ושמתי כסאו ממעל לאבנים האלה אשר
 טמנתי ונטה את **שפרורו שפרירו**
 עליהם¹¹ **ובאה ובא** והכה את ארץ מצרים
 אשר למות למות ואשר לשבי לשבי
 ואשר לחרב לחרב¹² והצתי אש בבתי
 אלהי מצרים ושרפם ושבם ועטה את
 ארץ מצרים כאשר יעטה הרעה את בגדו
 ויצא משם בשלום¹³ ושבר את מצבות
 בית שמש אשר בארץ מצרים ואת בתי
 אלהי מצרים ישרף באש⁸

44 הדבר אשר היה אל ירמיהו אל כל
 היהודים הישבים בארץ מצרים הישבים
 במגדל ובתחפנחס ובנף ובארץ פתרוס
 לאמר² כה אמר יהוה צבאות אלהי

כן תתך חמתי עליכם בבאכם מצרים
 והייתם לאלה ולשמה ולקללה ולחרפה
 ולא תראו עוד את המקום הזה¹⁹ דבר
 יהוה עליכם שארית יהודה אל תבאו
 מצרים ידע תדעו כי העידתי בכם
 היום²⁰ כי **התעתים התעיתם**^k בנפשותיכם
 כי אתם שלחתם אתי אל יהוה אלהיכם
 לאמר התפלל בעדנו אל יהוה אלהינו
 וככל אשר יאמר יהוה אלהינו כן הגד לנו
 ועשינו²¹ ואגד לכם היום ולא שמעתם
 בקול יהוה אלהיכם ולכל אשר שלחני
 אליכם²² ועתה ידע תדעו כי בחרב ברעב
 ובדבר תמותו במקום אשר חפצתם לבוא
 לגור שם⁸

43 ויהי ככלות ירמיהו לדבר אל כל
 העם את כל דברי יהוה אלהיהם אשר
 שלחו יהוה אלהיהם אליהם את כל
 הדברים האלה² ויאמר עזריה בן
 הושעיה ויוחנן בן קרח וכל האנשים
 הזדים אמרים אל ירמיהו שקר אתה
 מדבר לא שלחך יהוה אלהינו לאמר לא
 תבאו מצרים לגור שם³ כי ברוך בן נריה
 מסית אתך בנו למען תת אתנו ביד
 הכשדים להמית אתנו ולהגלות אתנו
 בבל⁴ ולא שמע יוחנן בן קרח וכל שרי
 החילים וכל העם בקול יהוה לשבת
 בארץ יהודה⁵ ויקח יוחנן בן קרח וכל

^k We read one or more consonants in L differently from BHS.

יהודה¹² ולקחתי את שארית יהודה אשר
 שמו פניהם לבוא ארץ מצרים לגור שם
 ותמו כל בארץ מצרים יפלו בחרב ברעב
 יתמו מקטן ועד גדול בחרב וברעב ימתו
 והיו לאלה לשמה ולקללה
 ולחרפה¹³ ופקדתי על היושבים בארץ
 מצרים כאשר פקדתי על ירושלים בחרב
 ברעב ובדבר¹⁴ ולא יהיה פליט ושריד
 לשארית יהודה הבאים לגור שם בארץ
 מצרים ולשוב ארץ יהודה אשר המה
 מנשאים את נפשם לשוב לשבת שם כי
 לא ישובו כי אם פלטים ׀¹⁵ ויענו את
 ירמיהו כל האנשים הידעים כי מקטרות
 נשיהם לאלהים אחרים וכל הנשים
 העמדות קהל גדול וכל העם הישבים
 בארץ מצרים בפתרוס לאמר¹⁶ הדבר
 אשר דברת אלינו בשם יהוה איננו
 שמעים אליך¹⁷ כי עשה נעשה את כל
 הדבר אשר יצא מפינו לקטר למלכת
 השמים והסיד לה נסכים כאשר עשינו
 אנחנו ואבותינו מלכינו ושרינו בערי
 יהודה ובחצות ירושלים ונשבע לחם
 ונהיה טובים ורעה לא ראינו¹⁸ ומן אז
 חדלנו לקטר למלכת השמים והסד לה
 נסכים חסרנו כל ובחרב וברעב
 תמנו¹⁹ וכי אנחנו מקטרים למלכת
 השמים ולהסד לה נסכים המבלעדי
 אנשינו עשינו לה כונים להעצבה והסד
 לה ׀ נסכים ׀
²⁰ ויאמר ירמיהו אל כל העם על הגברים

ישראל אתם ראיתם את כל הרעה אשר
 הבאתי על ירושלים ועל כל ערי יהודה
 והנם חרבה היום הזה ואין בהם
 יושב³ מפני רעתם אשר עשו להכעסני
 ללכת לקטר לעבד לאלהים אחרים אשר
 לא ידעום המה אתם ואבתיכם⁴ ואשלח
 אליכם את כל עבדי הנביאים השכים
 ושלח לאמר אל נא תעשו את דבר
 התעבה הזאת אשר שנאתי⁵ ולא שמעו
 ולא הטו את אזנם לשוב מרעתם לבלתי
 קטר לאלהים אחרים⁶ ותתך חמתי ואפי
 ותבער בערי יהודה ובחצות ירושלים
 ותהיינה לחרבה לשממה כיום
 הזה ׀⁷ ועתה כה אמר יהוה אלהי
 צבאות אלהי ישראל למה אתם עשים
 רעה גדולה אל נפשתיכם להכרית לכם
 איש ואשה עולל ויונק מתוך יהודה
 לבלתי הותיר לכם שארית⁸ להכעסני
 במעשי ידיכם לקטר לאלהים אחרים
 בארץ מצרים אשר אתם באים לגור שם
 למען הכרית לכם ולמען היותכם לקללה
 ולחרפה בכל גויי הארץ⁹ השכחתם את
 רעות אבותיכם ואת רעות מלכי יהודה
 ואת רעות נשיו ואת רעתכם ואת רעת
 נשיכם אשר עשו בארץ יהודה ובחצות
 ירושלים¹⁰ לא דכאו עד היום הזה ולא
 יראו ולא הלכו בתורתתי ובחקתי אשר
 נתתי לפניכם ולפני אבותיכם ׀¹¹ לכן
 כה אמר יהוה צבאות אלהי ישראל הנני
 שם פני בכם לרעה ולהכרית את כל

שארית יהודה הבאים לארץ מצרים לגור
שם דבר מי יקום ממני ומהם²⁹ וזאת
לכם האות נאם יהוה כי פקד אני עליכם
במקום הזה למען תדעו כי קום יקומו
דברי עליכם לרעה ׀³⁰ כה אמר יהוה
הנני נתן את פרעה חפרע מלך מצרים
ביד איביו וביד מבקשי נפשו כאשר נתתי
את צדקיהו מלך יהודה ביד נבוכדראצר
מלך בבל איבו ומבקש נפשו ׀

45 הדבר אשר דבר ירמיהו הנביא אל
ברוך בן נריה בכתבו את הדברים האלה
על ספר מפי ירמיהו בשנה הרבעית
ליהויקים בן יאשיהו מלך יהודה
לאמר ׀² כה אמר יהוה אלהי ישראל
עליך ברוך³ אמרת אוי נא לי כי יסף
יהוה יגון על מכאבי יגעתי באנחתי
ומנוחה לא מצאתי ׀⁴ כה תאמר
אליו כה אמר יהוה הנה אשר בניתי אני
הרס ואת אשר נטעתי אני נתש ואת כל
הארץ היא⁵ ואתה תבקש לך גדלות אל
תבקש כי הנני מביא רעה על כל בשר
נאם יהוה ונתתי לך את נפשך לשלל על
כל המקמות אשר תלך שם ׀

46 אשר היה דבר יהוה אל ירמיהו
הנביא על הגוים² למצרים על חיל פרעה
נכו מלך מצרים אשר היה על נהר פרת
בכרכמש אשר הכה נבוכדראצר מלך
בבל בשנת הרביעית ליהויקים בן יאשיהו

ועל הנשים ועל כל העם הענים אתו דבר
לאמר²¹ הלוא את הקטר אשר קטרתם
בערי יהודה ובחצות ירושלים אתם
ואבותיכם מלכיכם ושריכם ועם הארץ
אתם זכר יהוה ותעלה על לבו²² ולא יוכל
יהוה עוד לשאת מפני רע מעלליכם מפני
התועבת אשר עשיתם ותהי ארצכם
לחרבה ולשמה ולקללה מאין יושב
כהיום הזה²³ מפני אשר קטרתם ואשר
חטאתם ליהוה ולא שמעתם בקול יהוה
ובתרתו ובחקתיו ובעדותיו לא הלכתם
על כן קראת אתכם הרעה הזאת כיום
הזה ׀²⁴ ויאמר ירמיהו אל כל העם
ואל כל הנשים שמעו דבר יהוה כל
יהודה אשר בארץ מצרים ׀²⁵ כה
אמר יהוה צבאות אלהי ישראל לאמר
אתם ונשיכם ותדברנה בפיכם ובידיכם
מלאתם לאמר עשה נעשה את נדרינו
אשר נדרנו לקטר למלכת השמים ולהסך
לה נסכים הקים תקימנה את נדריכם
ועשה תעשינה את נדריכם ׀²⁶
לכן שמעו דבר יהוה כל יהודה הישבים
בארץ מצרים הנני נשבעתי בשמי הגדול
אמר יהוה אם יהיה עוד שמי נקרא בפי
כל איש יהודה אמר חי אדני יהוה בכל
ארץ מצרים²⁷ הנני שקד עליהם לרעה
ולא לטובה ותמו כל איש יהודה אשר
בארץ מצרים בחרב וברעב עד
כלותם²⁸ ופליטי חרב ישבון מן ארץ
מצרים ארץ יהודה מתי מספר וידעו כל

נפל איש אל רעהו ויאמרו קומה ונשבה
אל עמנו ואל ארץ מולדתנו מפני חרב
היונה¹⁷ קראו שם פרעה מלך מצרים
שאון העביר המועד¹⁸ חי אני נאם המלך
יהוה צבאות שמו כי כתבור בהרים
וככרמל בים יבוא¹⁹ כלי גולה עשי לך
יושבת בת מצרים כי נף לשמה תהיה
ונצתה מאין יושב ׀²⁰ עגלה יפה פיה
מצרים קרץ מצפון בא בא²¹ גם שכריה
בקרבה כעגלי מרבק כי גם המה הפנו
נסו יחדיו לא עמדו כי יום אידם בא
עליהם עת פקדתם²² קולה כנחש ילך כי
בחיל ילכו ובקרדמות באו לה כחטבי
עצים²³ כרתו יערה נאם יהוה כי לא
יחקר כי רבו מארבה ואין להם
מספר²⁴ הבישה בת מצרים נתנה ביד
עם צפון²⁵ אמר יהוה צבאות אלהי
ישראל הנני פוקד אל אמון מנא ועל
פרעה ועל מצרים ועל אלהיה ועל מלכיה
ועל פרעה ועל הבטחים בו²⁶ ונתתים ביד
מבקשי נפשם וביד נבוכדראצר מלך בבל
וביד עבדיו ואחרי כן תשכן כימי קדם
נאם יהוה ׀²⁷ ואתה אל תירא עבדי
יעקב ואל תחת ישראל כי הנני מושעך
מרחוק ואת זרעך מארץ שבים ושב
יעקב ושקט ושאנן ואין
מחריד ׀²⁸ אתה אל תירא עבדי
יעקב נאם יהוה כי אתך אני כי אעשה
כלה בכל הגוים אשר הדחתך שמה

מלך יהודה³ ערכו מגן וצנה וגשו
למלחמה⁴ אסרו הסוסים ועלו הפרשים
והתיצבו בכובעים מרקו הרמחים לבשו
הסרינת⁵ מדוע ראיתי המה חתים נסגים
אחור וגבוריהם יכתו ומנוס נסו ולא הפנו
מגור מסביב נאם יהוה⁶ אל ינוס הקל
ואל ימלט הגבור צפונה על יד נהר פרת
כשלו ונפלו⁷ מי זה כיאר יעלה כנהרות
יתגעשו מימיו⁸ מצרים כיאר יעלה
וכנהרות יתגעשו מים ויאמר אעלה
אכסה ארץ אבידה עיר וישבי בה⁹ עלו
הסוסים והתהללו הרכב ויצאו הגבורים
כוש ופוט תפשי מגן ולודים תפשי דרכי
קשת¹⁰ והיום ההוא לאדני יהוה צבאות
יום נקמה להנקם מצריו ואכלה חרב
ושבעה ורותה מדמם כי זבח לאדני יהוה
צבאות בארץ צפון אל נהר פרת¹¹ עלי
גלעד וקחי צרי בתולת בת מצרים לשוא
הרביתי הרבית רפאות תעלה אין
לך¹² שמעו גוים קלונך וצוחתך מלאה
הארץ כי גבור בגבור כשלו יחדיו נפלו
שניהם ׀
¹³ הדבר אשר דבר יהוה אל ירמיהו
הנביא לבוא נבוכדראצר מלך בבל
להכות את ארץ מצרים¹⁴ הגידו במצרים
והשמיעו במגדול והשמיעו בנף
ובתחפנחס אמרו התיצב והכן לך כי
אכלה חרב סביבך¹⁵ מדוע נסחף אביריך
לא עמד כי יהוה הדפו¹⁶ הרבה כושל גם

מעלה הלחות הלוחית^k בבכי יעלה בכי כי
 במורד חורנים צרי צעקת שבר
 שמעו⁶ נסו מלטו נפשכם ותהינה
 כערוער במדבר⁷ כי יען בטחך במעשיך
 ובאוצרותיך גם את תלכדי ויצא^{כמיש}
 כמוש בגולה כהניו ושריו יחד יחדיו⁸ ויבא
 שדד אל כל עיר ועיר לא תמלט ואבד
 העמק ונשמד המישר אשר אמר
 יהוה⁹ תנו ציץ למואב כי נצא תצא
 ועריה לשמה תהינה מאין יושב
 בהן¹⁰ ארור עשה מלאכת יהוה רמיה
 וארור מנע חרבו מדם¹¹ שאגן מואב
 מנעוריו ושקט הוא אל שמריו ולא הורק
 מכלי אל כלי ובגולה לא הלך על כן עמד
 טעמו בו וריחו לא נמר¹² לכן הנה
 ימים באים נאם יהוה ושלחתי לו צעים
 וצעהו וכליו יריקו ונבליהם ינפצו¹³ ובש
 מואב מכמוש כאשר בשו בית ישראל
 מבית אל מבטחם¹⁴ איך תאמרו גבורים
 אנחנו ואנשי חיל למלחמה¹⁵ שדד מואב
 ועריה עלה ומבחר בחוריו ירדו לטבח
 נאם המלך יהוה צבאות שמו¹⁶ קרוב
 איד מואב לבוא ורעתו מהרה מאד¹⁷ נדו
 לו כל סביביו וכל ידעי שמו אמרו איכה
 נשבר מטה עז מקל תפארה¹⁸ רדי
 מכבוד ישבי ושביו בצמא ישבת בת דיבון
 כי שדד מואב עלה בך שחת
 מבצריך¹⁹ אל דרך עמדי וצפי יושבת

ואתך לא אעשה כלה ויסרתיך למשפט
 ונקה לא אנקד ◦

47 אשר היה דבר יהוה אל ירמיהו
 הנביא אל פלשתים בטרם יכה פרעה את
 עזה ◦² כה אמר יהוה הנה מים עלים
 מצפון והיו לנחל שוטף וישטפו ארץ
 ומלואה עיר וישבי בה וזעקו האדם והילל
 כל יושב הארץ³ מקול שעטת פרסות
 אביריו מרעש לרכבו המון גלגליו לא
 הפנו אבות אל בנים מרפיון ידים⁴ על
 היום הבא לשדוד את כל פלשתים
 להכרית לצר ולצידון כל שריד עזר כי
 שדד יהוה את פלשתים שארית אי
 כפתור⁵ באה קרחה אל עזה נדמתה
 אשקלון שארית עמקם עד מתי
 תתגודדי ◦⁶ הוי חרב ליהוה עד אנה
 לא תשקטי האספי אל תערך הרגעי
 ודמי⁷ איך תשקטי ויהוה צוה לה אל
 אשקלון ואל חוף הים שם יעדה ◦

48 למואב כה אמר יהוה צבאות אלהי
 ישראל הוי אל נבו כי שדדה הבישה
 נלכדה קריתים הבישה המשגב
 וחתה² אין עוד תהלת מואב בחשבון
 חשבו עליה רעה לכו ונכריתנה מגוי גם
 מדמן תדמי אחריו תלך חרב³ קול
 צעקה מחרונים שד ושבר גדול⁴ נשברה
 מואב השמיעו זעקה ^{צעוריה} צעוריה⁵ כי

k We read one or more consonants in L differently from BHS.

מיקבים השבתי לא ידרך הידד הידד לא
 הידד³⁴ מזעקת חשבון עד אלעלה עד
 יהץ נתנו קולם מצער עד חרנים עגלת
 שלשיה כי גם מי נמרים למשמות
 יהיו³⁵ והשבתי למואב נאם יהוה מעלה
 במה ומקטיר לאלהיו³⁶ על כן לבי למואב
 כחללים יהמה ולבי אל אנשי קיר חרש
 כחללים יהמה על כן יתרת עשה
 אבדו³⁷ כי כל ראש קרחה וכל זקן גרעה
 על כל ידים גדת ועל מתנים שק³⁸ על
 כל גגות מואב וברחבתיה כלה מספד כי
 שברתי את מואב ככלי אין חפץ בו נאם
 יהוה³⁹ איך חתה הילילו איך הפנה ערף
 מואב בוש והיה מואב לשחק ולמחתה
 לכל סביביו⁴⁰ כי כה אמר יהוה
 הנה כנשר ידאה ופרש כנפיו אל
 מואב⁴¹ נלכדה הקריות והמצדות
 נתפשה והיה לב גבורי מואב ביום ההוא
 כלב אשה מצרה⁴² ונשמד מואב מעם כי
 על יהוה הגדיל⁴³ פחד ופחת ופח עליך
 יושב מואב נאם יהוה⁴⁴ הניס הנס מפני
 הפחד יפל אל הפחת והעלה מן הפחת
 ילכד בפח כי אביא אליה אל מואב שנת
 פקדתם נאם יהוה⁴⁵ בצל חשבון עמדו
 מכח נסים כי אש יצא מחשבון ולהבה
 מבין סיחון ותאכל פאת מואב וקדקד בני
 שאון⁴⁶ אוי לך מואב אבד עם כמוש כי
 לקחו בניך בשבי ובנתיד
 בשביה⁴⁷ ושבתי שבות מואב באחרית

ערוער שאלי נס ונמלטה אמרי מה
 נהיתה²⁰ הביש מואב כי חתה הילילי
 הילילו²¹ וזעקי וזעקו הגידו בארנון כי שדד
 מואב²² ומשפט בא אל ארץ המישר אל
 חלון ואל יהצה ועל מופעת²³ מיפעת ועל
 דיבון ועל נבו ועל בית דבלתים²⁴ ועל
 קריתים ועל בית גמול ועל בית
 מעון²⁵ ועל קריות ועל בצרה ועל כל ערי
 ארץ מואב הרחקות והקרבות²⁶ נגדעה
 קרן מואב וזרעו נשברה נאם
 יהוה²⁷ השכירהו כי על יהוה הגדיל וספק
 מואב בקיאו והיה לשחק גם הוא²⁸ ואם
 לוא השחק היה לך ישראל אם בגנבים
 נמצאה²⁹ נמצא כי מדי דבריך בו
 תתנוודד³⁰ עזבו ערים ושכנו בסלע ישבי
 מואב והיו כיונה תקנן בעברי פי
 פחת³¹ שמענו גאון מואב גאה מאד
 גבהו וגאונו וגאותו ורם לבו³² אני ידעתי
 נאם יהוה עברתו ולא כן בדיו לא כן
 עשו³³ על כן על מואב איליל ולמואב
 כלה אזעק אל אנשי קיר חרש
 יהגה³⁴ מבכי יעזר אבכה לך הגפן שבמה
 נטישתיד עברו ים עד ים יעזר נגעו על
 קיצד ועל בצירך שדד³⁵ נפל ונאספה
 שמחה וגיל מכרמל ומארץ מואב ויין

c We read one or more accents in L differently than BHS. Often this notation indicates a typographical error in BHS.

c We read one or more accents in L differently than BHS. Often this notation indicates a typographical error in BHS.

תבטחו ¹² כי כה אמר יהוה הנה
 אשר אין משפטם לשתות הכוס שתו
 ישתו ואתה הוא נקה תנקה לא תנקה כי
 שתה תשתה ¹³ כי בי נשבעתי נאם יהוה
 כי לשמה לחרפה לחרב ולקללה תהיה
 בצרה וכל עריה תהיינה לחרבות
 עולם ¹⁴ שמועה שמעתי מאת יהוה וציר
 בגוים שלוח התקבצו ובאו עליה וקומו
 למלחמה ¹⁵ כי הנה קטן נתתיך בגוים בזוי
 באדם ¹⁶ תפלצתך השיא אתך זדון לבך
 שכני בחגוי הסלע תפשי מרום גבעה כי
 תגביה כנשר קנך משם אורידך נאם
 יהוה ¹⁷ והיתה אדום לשמה כל עבר עליה
 ישם וישרק על כל מכותה ¹⁸ כמהפכת
 סדם ועמרה ושכניה אמר יהוה לא ישב
 שם איש ולא יגור בה בן אדם ¹⁹ הנה
 כאריה יעלה מגאון הירדן אל נוה איתן
 כי ארגיעה ארצנו מעליה ומי בחור אליה
 אפקד כי מי כמוני ומי יעידני ומי זה רעה
 אשר יעמד לפני ²⁰ לכן שמעו עצת
 יהוה אשר יעץ אל אדום ומחשבותיו
 אשר חשב אל ישבי תימן אם לא
 יסחבום צעירי הצאן אם לא ישים עליהם
 נוהם ²¹ מקול נפלם רעשה הארץ צעקה
 בים סוף נשמע קולה ²² הנה כנשר יעלה
 וידאה ויפרש כנפיו על בצרה והיה לב
 גבורי אדום ביום ההוא כלב אשה
 מצרה ²³ לדמשק בושה חמת
 וארפד כי שמעה רעה שמעו נמגו בים

הימים נאם יהוה עד הנה משפט
 מואב

49 לבני עמון כה אמר יהוה הבנים אין
 לישראל אם יורש אין לו מדוע ירש
 מלכם את גד ועמו בעריו ישב ² לכן הנה
 ימים באים נאם יהוה והשמעתי אל רבת
 בני עמון תרועת מלחמה והיתה לתל
 שממה ובנתיה באש תצתנה וירש
 ישראל את ירשיו אמר יהוה ³ הלילי
 חשבון כי שדדה עי צעקנה בנות רבה
 חגרנה שקים ספדנה והתשוטטנה
 בגדרות כי מלכם בגולה ילך כהניו ושריו
 יחדיו ⁴ מה תתהללי בעמקים זב עמקך
 הבת השובבה הבטחה באצרתיה מי
 יבוא אלי ⁵ הנני מביא עליך פחד נאם
 אדני יהוה צבאות מכל סביביך ונדחתם
 איש לפניו ואין מקבץ לנדד ⁶ ואחרי כן
 אשיב את שבות בני עמון נאם
 יהוה ⁷ לאדום כה אמר יהוה צבאות
 האין עוד חכמה בתימן אבדה עצה
 מבנים נסרחה חכמתם ⁸ נסו הפנו
 העמיקו לשבת ישבי דדן כי איד עשו
 הבאתי עליו עת פקדתיו ⁹ אם בצרים באו
 לך לא ישארו עוללות אם גנבים בלילה
 השחיתו דים ¹⁰ כי אני חשפתי את עשו
 גליתי את מסתריו ונחבה לא יוכל שדד
 זרעו ואחיו ושכניו ואיננו ¹¹ עזבה יתמיד
 אני אחיה ואלמנתיך עלי

וזרתים לכל הרחות האלה ולא יהיה הגוי
 אשר לא יבוא שם נדחי **עולם**
עולם³⁷ והחתתי את עילם לפני איביהם
 ולפני מבקשי נפשם והבאתי עליהם רעה
 את חרון אפי נאם יהוה ושלחתי אחריהם
 את החרב עד כלותי אותם³⁸ ושמתי
 כסאי בעילם והאבדתי משם מלך ושרים
 נאם יהוה³⁹ והיה באחרית הימים **אשוב**
אשיב את **שבית** **שבות** עילם נאם
 יהוה ׀

50 הדבר אשר דבר יהוה אל בבל אל
 ארץ כשדים ביד ירמיהו הנביא² הגידו
 בגוים והשמיעו ושאו נס השמיעו אל
 תכחדו אמרו נלכדה בבל הביש בל חת
 מרדך הבישו עצביה חתו גלוליה³ כי
 עלה עליה גוי מצפון הוא ישית את ארצה
 לשמה ולא יהיה יושב בה מאדם ועד
 בהמה נדו הלכו⁴ בימים ההמה ובעת
 ההיא נאם יהוה יבאו בני ישראל המה
 ובני יהודה יחדו הלוך ובכו ילכו ואת
 יהוה אלהיהם יבקשו⁵ ציון ישאלו דרך
 הנה פניהם באו ונלוו אל יהוה ברית
 עולם לא תשכח ׀ ⁶ צאן אבדות **היה**
היו עמי רעיהם התעום הרים **שובבים**
שובבום מהר אל גבעה הלכו שכחו
 רבצם⁷ כל מוצאיהם אכלום וצריהם
 אמרו לא נאשם תחת אשר חטאו ליהוה
 נוה צדק ומקוה אבותיהם

דאגה השקט לא יוכל²⁴ רפתה דמשק
 הפנתה לנוס ורטט החזיקה צרה וחבלים
 אחזתה כיולדה²⁵ איך לא עזבה עיר **תהלה**
תהלת קרית משושי²⁶ לכן יפלו בחוריה
 ברחבתיה וכל אנשי המלחמה ידמו ביום
 ההוא נאם יהוה צבאות²⁷ והצתי אש
 בחומת דמשק ואכלה ארמנות בן
 הדד ׀ ²⁸ לקדר ולממלכות חצור אשר
 הכה **נבוכדראצור** **נבוכדראצור** מלך בבל כה
 אמר יהוה קומו עלו אל קדר ושדדו את
 בני קדם²⁹ אהליהם וצאנם יקחו
 יריעותיהם וכל כליהם וגמליהם ישאו
 להם וקראו עליהם מגור מסביב³⁰ נסו
 נדו מאד העמיקו לשבת ישבי חצור נאם
 יהוה כי יעץ עליכם נבוכדראצור מלך בבל
 עצה וחשב **עליהם** **עליכם** מחשבה³¹ קומו
 עלו אל גוי שליו יושב לבטח נאם יהוה
 לא דלתים ולא בריח לו בדד
 ישכנו³² והיו גמליהם לבז והמון מקניהם
 לשלל זורתים לכל רוח קצוצי פאה ומכל
 עבריו אביא את אידם נאם
 יהוה³³ והיתה חצור למעון תנים שממה
 עד עולם לא ישב שם איש ולא יגור בה
 בן אדם ׀ ³⁴ אשר היה דבר יהוה אל
 ירמיהו הנביא אל עילם בראשית מלכות
 צדקיה מלך יהודה לאמר³⁵ כה אמר
 יהוה צבאות הנני שבר את קשת עילם
 ראשית גבורתם³⁶ והבאתי אל עילם
 ארבע רוחות מארבע קצות השמים

אשור¹⁹ ושבבתי את ישראל אל נוהו
 ורעה הכרמל והבשן ובהר אפרים
 והגלעד תשבוע נפשו²⁰ בימים ההם ובעת
 ההיא נאם יהוה יבקש את עון ישראל
 ואיננו ואת חטאת יהודה ולא תמצאינה
 כי אסלח לאשר אשאיר²¹ על הארץ
 מרתים עלה עליה ואל יושבי פקוד חרב
 והחרם אחריהם נאם יהוה ועשה ככל
 אשר צויתיד²² קול מלחמה בארץ
 ושבר גדול²³ איך נגדע וישבר פטיש כל
 הארץ איך היתה לשמה בבל
 בגוים²⁴ יקשתי לך וגם נלכדת בבל ואת
 לא ידעת נמצאת וגם נתפשת כי ביהוה
 התגרית²⁵ פתח יהוה את אוצרו ויוצא
 את כלי זעמו כי מלאכה היא לאדני יהוה
 צבאות בארץ כשדים²⁶ באו לה מקץ
 פתחו מאבסיה סלוח כמו ערמים
 והחרימוה אל תהי לה שארית²⁷ חרבו
 כל פריה ירדו לטבח הוי עליהם כי בא
 יומם עת פקדתם²⁸ קול נסים
 ופלטים מארץ בבל להגיד בציון את
 נקמת יהוה אלהינו נקמת
 היכלו²⁹ השמיעו אל בבל רבים כל דרכי
 קשת חנו עליה סביב אל יהי^a לה פלטה
 שלמו לה כפעלה ככל אשר עשתה עשו
 לה כי אל יהוה זדה אל קדוש
 ישראל³⁰ לכן יפלו בחוריה ברחבתיה וכל
 אנשי מלחמתה ידמו ביום ההוא נאם

יהוה⁸ נדו מתוך בבל ומארץ
 כשדים יצאו⁹ צאו והיו כעתודים לפני
 צאן⁹ כי הנה אנכי מעיר ומעלה על בבל
 קהל גוים גדלים מארץ צפון וערכו לה
 משם תלכד חציו כגבור משכיל לא ישוב
 ריקם¹⁰ והיתה כשדים לשלל כל שלליה
 ישבעו נאם יהוה¹¹ כי תשמחי תשמחו כי
 תעלזי תעלזו¹ שסי נחלתי כי תפוש תפושו
 כעגלה דשה ותצהלי ותצהלו
 כאברים¹² בושה אמכם מאד חפרה
 יולדתכם הנה אחרית גוים מדבר ציה
 וערבה¹³ מקצף יהוה לא תשב והיתה
 שממה כלה כל עבר על בבל ישם וישרק
 על כל מכותיה¹⁴ ערכו על בבל סביב כל
 דרכי קשת ידו אליה אל תחמלו אל חץ
 כי ליהוה חטאה¹⁵ הריעו עליה סביב
 נתנה ידה נפלו אשיותיה אשיותיה נהרסו
 חומותיה כי נקמת יהוה היא הנקמו בה
 כאשר עשתה עשו לה¹⁶ כרתו זורע
 מבבל ותפש מגל בעת קציר מפני חרב
 היונה איש אל עמו יפנו ואיש לארצו
 ינסו¹⁷ שה פזורה ישראל אריות
 הדיחו הראשון אכלו מלך אשור וזה
 האחרון עצמו נבוכדראצר מלך
 בבל¹⁸ לכן כה אמר יהוה צבאות
 אלהי ישראל הנני פקד אל מלך בבל ואל
 ארצו כאשר פקדתי אל מלך

a Adaptations to a Qere which L and BHS, by their design, do not indicate.

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

מעליה ומי בחור אליה אפקד כי מי כמוני ומי יועדני ומי זה רעה אשר יעמד לפני⁴⁵ לכן שמעו עצת יהוה אשר יעץ אל בבל ומחשבותיו אשר חשב אל ארץ כשדים אם לא יסחבום צעירי הצאן אם לא ישים עליהם נוה⁴⁶ מקול נתפשה בבל נרעשה הארץ וזעקה בגוים נשמע

51 כה אמר יהוה הנני מעיר על בבל ואל ישבי לב קמי רוח משחית² ושלחתי לבבל זרים וזרוה ויבקקו את ארצה כי היו עליה מסביב ביום רעה³ אל ידרך **ידד** הדרך קשתו ואל יתעל בסרינו ואל תחמלו אל בחריה החרימו כל צבאה⁴ ונפלו חללים בארץ כשדים ומדקרים בחוצותיה⁵ כי לא אלמן ישראל ויהודה מאלהיו מיהוה צבאות כי ארצם מלאה אשם מקדוש ישראל⁶ נסו מתוך בבל ומלטו איש נפשו אל תדמו בעונה כי עת נקמה היא ליהוה גמול הוא משלם לה⁷ כוס זהב בבל ביד יהוה משכרת כל הארץ מיינה שתו גוים על כן יתהללו גוים⁸ פתאם נפלה בבל ותשבר הילילו עליה קחו צרי למכאובה אולי תרפא⁹ **רפאנו רפינו** את בבל ולא נרפתה עזובה ונלך איש לארצו כי נגע אל השמים משפטה ונשא עד שחקים¹⁰ הוציא יהוה את צדקתינו באו

יהוה ³¹ הנני אליך זדון נאם אדני יהוה צבאות כי בא יומך עת פקדתיך³² וכשל זדון ונפל ואין לו מקים והצתי אש בעריו ואכלה כל סביבתיו ³³ כה אמר יהוה צבאות עשוקים בני ישראל ובני יהודה יחדו וכל שביהם החזיקו במ מאנו שלחם³⁴ גאלם חזק יהוה צבאות שמו ריב יריב את ריבם למען הרגיע את הארץ והרגיז לישבי בבל³⁵ חרב על כשדים נאם יהוה ואל ישבי בבל ואל שריה ואל חכמיה³⁶ חרב אל הבדים ונאלו חרב אל גבוריה וחתו³⁷ חרב אל סוסיו ואל רכבו ואל כל הערב אשר בתוכה והיו לנשים חרב אל אוצרתיה ובזו³⁸ חרב אל מימיה ויבשו כי ארץ פסלים היא ובאימים יתהללו³⁹ לכן ישבו ציים את איים וישבו בה בנות יענה ולא תשב עוד לנצח ולא תשכון עד דור ודור⁴⁰ כמהפכת אלהים את סדם ואת עמרה ואת שכניה נאם יהוה לא ישב שם איש ולא יגור בה בן אדם⁴¹ הנה עם בא מצפון וגוי גדול ומלכים רבים יערו מירכתי ארץ⁴² קשת וכידן יחזיקו אכזרי המה ולא ירחמו קולם כים יהמה ועל סוסים ירכבו ערוך כאיש למלחמה עליך בת בבל⁴³ שמע מלך בבל את שמעם ורפו ידיו צרה החזיקתהו חיל כילודה⁴⁴ הנה כאריה יעלה מגאון הירדן אל נוה איתן כי ארגעה **ארוצם אריצם**

לעיניכם נאם יהוה ²⁵ הַנְּנִי אֵלֶיךָ הַר
 הַמְּשַׁחֵת נֹאם יְהוָה הַמְּשַׁחֵת אֶת כָּל
 הָאָרֶץ וְנִטְיִיתִי אֶת יַדִּי עֲלֶיךָ וְגִלְגַּלְתִּיךָ מִן
 הַסְּלַעִים וְנִתְתִּיךָ לְהַר שְׂרָפָה ²⁶ וְלֹא יִקְחוּ
 מִמֶּךָ אֶבֶן לְפָנָה וְאֶבֶן לְמוֹסְדוֹת כִּי
 שִׁמְמוֹת עוֹלָם תִּהְיֶה נֹאם יְהוָה ²⁷ שְׂאוּ נֹס
 בָּאָרֶץ תִּקְעוּ שׁוֹפָר בְּגוֹיִם קִדְּשׁוּ עֲלֵיהֶם
 גּוֹיִם הַשְּׁמִיעוּ עֲלֵיהֶם מִמְּלָכוֹת אֲרָרְט מִנִּי
 וְאֲשַׁכְּנוּ פִקְדוֹ עֲלֵיהֶם טַפְסֵר הַעֲלוּ סוֹס
 כִּילֶק סֹמֵר ²⁸ קִדְּשׁוּ עֲלֵיהֶם גּוֹיִם אֶת מַלְכֵי
 מִדְיָא אֶת פַּחוֹתֶיהָ וְאֶת כָּל סַגְיָהָ וְאֶת כָּל
 אֲרָץ מִמְּשַׁלְתּוֹ ²⁹ וְתִרְעֵשׂ הָאָרֶץ וְתַחֲלֵל כִּי
 קָמָה עַל בָּבֶל מִחֲשֻׁבוֹת יְהוָה לְשׁוֹם אֶת
 אֲרָץ בָּבֶל לְשִׁמָּה מֵאֵין יוֹשֵׁב ³⁰ חֲדָלוּ
 גְבוּרֵי בָבֶל לְהִלָּחֵם יִשְׁבוּ בְּמִצְדוֹת נִשְׁתַּה
 גְּבוּרְתָם הֵיוּ לְנִשִּׁים הִצִּיתוּ מִשְׁכַּנְתֶּיהָ
 נִשְׁבְּרוּ בְּרִיחֶיהָ ³¹ רִץ לְקִרְאֵת רִץ יִרוּץ
 וּמְגִיד לְקִרְאֵת מְגִיד לְהַגִּיד לְמֶלֶךְ בָּבֶל כִּי
 נִלְכְּדָה עִירוֹ מִקְצֵה ³² וְהַמְעַבְרוֹת נִתְּפְּשׁוּ
 וְאֶת הָאֲגָמִים שִׁרְפוּ בְּאֵשׁ וְאֲנָשִׁי
 הַמִּלְחָמָה נִבְהָלוּ ³³ כִּי כֹה אָמַר
 יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בַּת בָּבֶל כַּגֶּרֶן
 עַת הִדְרִיכָה עוֹד מֵעַט וּבָאָה עַת הַקְּצִיר
 לָהּ ³⁴ אֲכַלְנוּ אֲכַלְנוּ הַמִּמְנוּ הַמִּמְנוּ נְבוּכַדְרֶאֶצַּר
 מֶלֶךְ בָּבֶל הַצִּיגְנוּ הַצִּיגְנוּ כְּלֵי רִיק בְּלַעְנוּ בְּלַעְנוּ
 כְּתַנִּין מֵלֹא כִרְשׁוּ מֵעַדְנֵי הַדִּיחְנוּ
 הַדִּיחְנוּ ³⁵ חֲמִסֵּי וְשֹׂאֲרֵי עַל בָּבֶל תֹּאמַר
 יִשְׁבַת צִיּוֹן וְדָמִי אֶל יוֹשְׁבֵי כְשָׁדִים תֹּאמַר
 יְרוּשָׁלַם ³⁶ לִכֵּן כֹּה אָמַר יְהוָה הַנְּנִי

וְנִסְפְּרָה בְּצִיּוֹן אֶת מַעֲשֵׂה יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ ¹¹ הִבְרֹו הַחֲצִים מֵלֹא הַשְּׁלֹטִים
 הָעִיר יְהוָה אֶת רוּחַ מַלְכֵי מִדְיָא כִּי עַל בָּבֶל
 מִזְמַתּוֹ לְהַשְׁחִיתָהּ כִּי נִקְמַת יְהוָה הִיא
 נִקְמַת הַיִּכְלוֹ ¹² אֶל חוֹמַת בָּבֶל שְׂאוּ נֹס
 הַחֲזִיקוּ הַמְּשַׁמֵּר הַקִּימוּ שְׁמֵרִים הַכִּינוּ
 הָאֲרָבִים כִּי גַם זָמַם יְהוָה גַּם עָשָׂה אֶת
 אֲשֶׁר דָּבַר אֶל יוֹשְׁבֵי בָבֶל ¹³ שְׁכַנְתִּי שְׁכַנְתִּי
 עַל מֵיִם רַבִּים רַבַּת אוֹצְרֵת בְּאֵ קֶצֶף אִמַּת
 בְּצַעַךְ ¹⁴ נִשְׁבַּע יְהוָה צְבָאוֹת בְּנִפְּשׁוֹ כִּי
 אִם מִלֹּאֲתִיךָ אָדָם כִּילֶק וְעֵנּוּ עֲלֶיךָ
 הַיִּדָד ¹⁵ עָשָׂה אֲרָץ בְּכַחוֹ מִכֵּין תִּבְלֵ
 בַּחֲכַמְתּוֹ וּבַתְּבוּנָתוֹ נִטָּה שָׁמַיִם ¹⁶ לְקוֹל
 תִּתּוּ הַמּוֹן מֵיִם בְּשָׁמַיִם וַיַּעַל נְשָׁאִים מִקְצֵה
 אֲרָץ בְּרַקִּים לְמִטֵּר עָשָׂה וַיִּצֵּא רוּחַ
 מֵאֲצִרְתּוֹ ¹⁷ נִבְעַר כָּל אָדָם מִדַּעַת הַבִּישׁ
 כָּל צִרְף מִפְּסָל כִּי שִׁקֵּר נִסְכּוּ וְלֹא רוּחַ
 בָּם ¹⁸ הִבֵּל הֵמָּה מַעֲשֵׂה תַעֲתָעִים בַּעַת
 פִּקְדַתָם יֵאָבְדוּ ¹⁹ לֹא כֹאֵלָה חֲלֶק יַעֲקֹב
 כִּי יוֹצֵר הַכֹּל הוּא וְשִׁבַּט נַחֲלָתוֹ יְהוָה
 צְבָאוֹת שְׁמוֹ ²⁰ מִפֶּן אֶתָּה לִי כִלִּי
 מִלְחָמָה וְנִפְצַתִּי בְּךָ גּוֹיִם וְהַשְׁחַתִּי בְּךָ
 מִמְּלָכוֹת ²¹ וְנִפְצַתִּי בְּךָ סוֹס וּרְכָבוֹ וְנִפְצַתִּי
 בְּךָ רֶכֶב וּרְכָבוֹ ²² וְנִפְצַתִּי בְּךָ אִישׁ וְאִשָּׁה
 וְנִפְצַתִּי בְּךָ זֶקֶן וְנֶעֱר וְנִפְצַתִּי בְּךָ בַּחּוֹר
 וּבַתּוֹלָה ²³ וְנִפְצַתִּי בְּךָ רַעַה וְעַדְרוֹ וְנִפְצַתִּי
 בְּךָ אֲכָר וְצַמְדוֹ וְנִפְצַתִּי בְּךָ פַּחוֹת
 וְסַגְיִים ²⁴ וְשִׁלְמַתִּי לְבָבֶל וְלִכְלֵל יוֹשְׁבֵי
 כְשָׁדִים אֶת כָּל רַעֲתָם אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּצִיּוֹן

חרפה כסתה כלמה פנינו כי באו זרים על
 מקדשי בית יהוה ⁵² לכן הנה ימים
 באים נאם יהוה ופקדתי על פסיליה ובכל
 ארצה יאנק חלל ⁵³ כי תעלה בבל השמים
 וכי תבצר מרום עזה מאתי יבאו שדדים
 לה נאם יהוה ⁵⁴ קול זעקה מבבל
 ושבר גדול מארץ כשדים ⁵⁵ כי שדד יהוה
 את בבל ואבד ממנה קול גדול והמו
 גליהם כמים רבים נתן שאון קולם ⁵⁶ כי
 בא עליה על בבל שודד ונלכדו גבוריה
 חתתה קשתותם כי אל גמלות יהוה שלם
 ישלם ⁵⁷ והשכרתי שריה וחכמיה פחותיה
 וסגניה וגבוריה וישנו שנת עולם ולא
 יקיצו נאם המלך יהוה צבאות
 שמו ⁵⁸ כה אמר יהוה צבאות חמות
 בבל הרחבה ערער תתערער ושעריה
 הגבהים באש יצתו ויגעו עמים בדי ריק
 ולאמים בדי אש ויעפו ⁵⁹ הדבר
 אשר צוה ירמיהו הנביא את שריה בן
 נריה בן מחסיה בלכתו את צדקיהו מלך
 יהודה בבל בשנת הרבעית למלכו ושריה
 שר מנוחה ⁶⁰ ויכתב ירמיהו את כל הרעה
 אשר תבוא אל בבל אל ספר אחד את
 כל הדברים האלה הכתבים אל
 בבל ⁶¹ ויאמר ירמיהו אל שריה כבאך
 בבל וראית וקראת את כל הדברים
 האלה ⁶² ואמרת יהוה אתה דברת אל
 המקום הזה להכריתו לבלתי היות בו
 יושב למאדם ועד בהמה כי שממות עולם

רב את ריבך ונקמתי את נקמתך
 והחרבתי את ימה והבשתי את
 מקורה ³⁷ והיתה בבל לגלים מעון תנים
 שמה ושרקה מאין יושב ³⁸ יחדו ככפרים
 ישאגו נערו כגורי אריות ³⁹ בחמם אשית
 את משתיהם והשכרתים למען יעלזו
 וישנו שנת עולם ולא יקיצו נאם
 יהוה ⁴⁰ אורידם ככרים לטבוח כאילים
 עם עתודים ⁴¹ איך נלכדה ששך ותתפש
 תהלת כל הארץ איך היתה לשמה בבל
 בגוים ⁴² עלה על בבל הים בהמון גליו
 נכסתה ⁴³ היו עריה לשמה ארץ ציה
 וערבה ארץ לא ישב בהן כל איש ולא
 יעבר בהן בן אדם ⁴⁴ ופקדתי על בבל
 והצאתי את בלעו מפיו ולא ינהרו אליו
 עוד גוים גם חומת בבל נפלה ⁴⁵ צאו
 מתוכה עמי ומלטו איש את נפשו מחרון
 אף יהוה ⁴⁶ ופן ירך לבבכם ותיראו
 בשמועה הנשמעת בארץ ובא בשנה
 השמועה ואחריו בשנה השמועה וחמס
 בארץ ומשל על משל ⁴⁷ לכן הנה ימים
 באים ופקדתי על פסילי בבל וכל ארצה
 תבוש וכל חלליה יפלו בתוכה ⁴⁸ ורננו על
 בבל שמים וארץ וכל אשר בהם כי מצפון
 יבוא לה השודדים נאם יהוה ⁴⁹ גם בבל
 לנפל חללי ישראל גם לבבל נפלו חללי
 כל הארץ ⁵⁰ פלטים מחרב הלכו אל
 תעמדו זכרו מרחוק את יהוה וירושלם
 תעלה על לבבכם ⁵¹ בשנו כי שמענו

צדקיהו לעיניו וגם את כל שרי יהודה שחט ברבלתה¹¹ ואת עיני צדקיהו עור ויאסרהו בנחשתים ויבאהו מלך בבל בבלה ויתנהו בבית¹² הפקדת עד יום מותו¹² ובחדש החמישי בעשור לחדש היא שנת תשע עשרה שנה למלך נבוכדראצר מלך בבל בא נבוזראדן רב טבחים עמד לפני מלך בבל בירושלם¹³ וישרף את בית יהוה ואת בית המלך ואת כל בתי ירושלם ואת כל בית הגדול שרף באש¹⁴ ואת כל חמות ירושלם סביב נתצו כל חיל כשדים אשר את רב טבחים¹⁵ ומדלות העם ואת יתר העם הנשארים בעיר ואת הנפלים אשר נפלו אל מלך בבל ואת יתר האמון הגלה נבוזראדן רב טבחים¹⁶ ומדלות הארץ השאיר נבוזראדן רב טבחים לכרמים וליגבים¹⁷ ואת עמודי הנחשת אשר לבית יהוה ואת המכנות ואת ים הנחשת אשר בבית יהוה שברו כשדים וישאו את כל נחשתם בבלה¹⁸ ואת הסרות ואת היעים ואת המזמרות ואת המזרקת ואת הכפות ואת כלי הנחשת אשר ישרתו בהם לקחו¹⁹ ואת הספים ואת המחנות ואת המזרקות ואת הסירות ואת המנרות ואת הכפות ואת המנקיות אשר זהב זהב ואשר כסף כסף לקח רב טבחים²⁰ העמודים שנים הים אחד והבקר שנים עשר נחשת אשר תחת המכנות אשר עשה המלך שלמה לבית

תהיה⁶³ והיה ככלתך לקרא את הספר הזה תקשר עליו אבן והשלכתו אל תוך פרת⁶⁴ ואמרת ככה תשקע בבל ולא תקום מפני הרעה אשר אנכי מביא עליה ויעפו עד הנה דברי ירמיהו ׀

52 בן עשרים ואחת שנה צדקיהו במלכו ואחת עשרה שנה מלך בירושלם ושם אמו חמיטל¹ חמוטל בת ירמיהו מלבנה² ויעש הרע בעיני יהוה ככל אשר עשה יהויקים³ כי על אף יהוה היתה בירושלם ויהודה עד השליכו אותם מעל פניו וימרד צדקיהו במלך בבל⁴ והי בשנה התשעית למלכו בחדש העשירי בעשור לחדש בא נבוכדראצר מלך בבל הוא וכל חילו על ירושלם ויחנו עליה ויבנו עליה דיק סביב⁵ ותבא העיר במצור עד עשתי עשרה שנה למלך צדקיהו⁶ בחדש הרביעי בתשעה לחדש ויחזק הרעב בעיר ולא היה לחם לעם הארץ⁷ ותבקע העיר וכל אנשי המלחמה יברחו ויצאו מהעיר לילה דרך שער בין החמתים אשר על גן המלך וכשדים על העיר סביב וילכו דרך הערבה⁸ וירדפו חיל כשדים אחרי המלך וישיגו את צדקיהו בערבת ירחו וכל חילו נפצו מעליו⁹ ויתפשו את המלך ויעלו אתו אל מלך בבל רבלתה בארץ חמת וידבר אתו משפטים¹⁰ וישחט מלך בבל את בני

³¹ ויהי בשלשים ושבע שנה לגלות יהויכין מלך יהודה בשנים עשר חדש בעשרים וחמשה לחדש נשא אויל מרדך מלך בבל בשנת מלכתו את ראש יהויכין מלך יהודה ויצא אותו מבית **הכליא** **הכלוא** ³² וידבר אתו טבות ויתן את כסאו ממעל לכסא **מלכים** **המלכים** אשר אתו בבבל ³³ ושנה את בגדי כלאו ואכל לחם לפניו תמיד כל ימי חיו ³⁴ וארחתו ארחת תמיד נתנה לו מאת מלך בבל דבר יום ביומו עד יום מותו כל ימי חייו

End of Jeremiah

יהוה לא היה משקל לנחשתם כל הכלים האלה ²¹ והעמודים שמנה עשרה אמה **קומה** **קומת** העמד האחד וחוט שתים עשרה אמה יסבנו ועביו ארבע אצבעות נבוב ²² וכתרת עליו נחשת וקומת הכתרת האחת חמש אמות ושבכה ורמונים על הכותרת סביב הכל נחשת וכאלה לעמוד השני ורמונים ²³ ויהיו הרמנים תשעים וששה רוחה כל הרמונים מאה על השבכה סביב ²⁴ ויקח רב טבחים את שריה כהן הראש ואת צפניה כהן המשנה ואת שלשת שמרי הסף ²⁵ ומן העיר לקח סריס אחד אשר היה פקיד על אנשי המלחמה ושבעה אנשים מראי פני המלך אשר נמצאו בעיר ואת ספר שר הצבא המצבא את עם הארץ וששים איש מעם הארץ הנמצאים בתוך העיר ²⁶ ויקח אותם נבוזראדן רב טבחים וילך אותם אל מלך בבל רבלתה ²⁷ ויכה אותם מלך בבל וימתם ברבלה בארץ חמת ויגל יהודה מעל אדמתו ²⁸ זה העם אשר הגלה נבוכדראצר בשנת שבע יהודים שלשת אלפים ועשרים ושלושה ²⁹ בשנת שמונה עשרה לנבוכדראצר מירושלם נפש שמנה מאות שלשים ושנים ³⁰ בשנת שלש ועשרים לנבוכדראצר הגלה נבוזראדן רב טבחים יהודים נפש שבע מאות ארבעים וחמשה כל נפש ארבעת אלפים ושש מאות פ

The Westminster Leningrad Codex
Version 4.16

Jeremiah

Attributed to:

Shemu'el ben Ya'akov
Aharon ben-Mosheh ben-Asher
ca 1008

Active maintenance of machine-readable version:

Stephen K. Salisbury, Editor
steve@grovescenter.org

Kirk E. Lowery, Senior editor
kirk@grovescenter.org

Transcription to Unicode/XML:

Christopher V. Kimball
transcriber@tanach.us

Edition:

Unicode/XML Westminster Leningrad Codex
<http://www.tanach.us/Tanach.xml>

Transcribed by WLC2XML of 6 Jun 2010 at 01 Jun 2012 @ 10:24:07. Build number:
23.0. Converted to ODT by XML2ODT.xml dated 22 Dec 2010 on 2012.06.01-10.27.
Build number: 23.0 . 63 pages. Layout: Full; Content: Consonants.

This document is in the public domain.